

วารสารวิชาการ

คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE,
NAKHON SITHAMMARAT RAJABHAT
UNIVERSITY

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2568

หน่วยงาน

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์

วารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มี
วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และ
บทความทางวิชาการ ของบุคลากร นักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และ
บุคคลทั่วไปจากหน่วยงานภายนอก
2. เพื่อพัฒนาคณาจารย์ บุคลากร
นักศึกษา ภายในสถาบัน ให้มีผลงานทาง
วิชาการที่มีคุณภาพ

NISTM NEXT
INSTITUTE OF INNOVATION & RESEARCH
THE RAJABHAT UNIVERSITY

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

วารสารวิชาการ

คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

JOURNAL OF MANAGEMENT

SCIENCE, NAKHON SITHAMMARAT

RAJABHAT UNIVERSITY

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2568

หน่วยงาน

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช

นโยบายการตีพิมพ์บทความ

1. บทความที่นำเสนอเพื่อขอตีพิมพ์ต้องเป็นบทความวิจัย และบทความวิชาการทางการศึกษา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ประยุกต์ ของบุคลากร นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และจากบุคคลทั่วไปจากหน่วยงานภายนอก
2. บทความที่ตีพิมพ์ต้องเขียนตามรูปแบบ ที่วารสารกำหนดเท่านั้น
3. ผู้นิพนธ์บทความต้องไม่มีการละเมิดลิขสิทธิ์หรือลอกเลียนผลงานของผู้อื่น หรือมีการตีพิมพ์ซ้ำซ้อน

วารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE,

NAKHON SITHAMMARAT RAJABHAT UNIVERSITY

คณะที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย แหวนเพชร	สภามหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช
ดร.สมปอง รักษาธรรม	รักษาราชการแทนอธิการบดี
รองศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาทะกาญจน์	รองอธิการบดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุขทร	รองอธิการบดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรศักดิ์ แก้วอ่อน	รองอธิการบดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดำรงพันธ์ ใจห้าววีระพงศ์	รองอธิการบดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมรักษ์ รอดเจริญ	รองอธิการบดี
ดร.วิเชียร หมั่นแหล่	ผอ.สำนักส่งเสริมวิชาการ และงานทะเบียน

บรรณาธิการ

ดร.โสภณ ชุมทองโต	บรรณาธิการ
รองศาสตราจารย์ ดร.บำรุง ศรีนวลปาน	ผู้ช่วยบรรณาธิการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ศาสตราจารย์ ดร.พรพรณี บัวเล็ก	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ชรี รุประวิเชตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ปาโนรัมย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รองศาสตราจารย์ ดร.กุลทิพย์ ศาสตรระจุจิ	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณ ไชยนิทย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ โพธิ์พูกษานันท์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ป๋องศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

ดร.จรุ ถิ่นพระบาท	คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอื้องฟ้า เขากลม	รองคณบดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศศิพัชร บุญขวัญ	รองคณบดี
รองศาสตราจารย์ ดร.เมธาวี จำเนียร	ผู้ช่วยคณบดี
อาจารย์พลอยชมพู สุขทร	ผู้ช่วยคณบดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรกฎ จำเนียร	อาจารย์ประจำหลักสูตรนิเทศศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร หมั่นหิษฐ์	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชี
ดร.เพ็ญพิศ ศรีประเสริฐ	อาจารย์ประจำหลักสูตร บริหารธุรกิจ
ดร.ศันทนา อีระขุนห์	อาจารย์ประจำหลักสูตร บริหารธุรกิจ

ฝ่ายอำนวยการ

นางกฤตวรรณ สรภัทรนนท์	หัวหน้าสำนักงานคนบดี
นางสาวจารีย์ ไก่แก้ว	นักวิชาการศึกษา
นางสาวอัญชลี บ่มไฉ่	นักวิชาการเงินและบัญชี
นายธีรวัฒน์ พูนผล	นักวิชาการศึกษา
นายศิลป์ มนต์เลี้ยง	นักวิชาการคอมพิวเตอร์
นายจักรี ยงยืน	นักวิชาการโสตทัศนศึกษา
นางสาวอ่อนอุมา ศรีธรรมศักดิ์	นักวิชาการศึกษา
นางสาวอาภาพร นาคสุวรรณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสุนันท์ ไชยเดช	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
นางสาวกนกวรรณ เจียะรัตน์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบภาษาอังกฤษและภาษาไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณาพร แก้วแกมจันทร์	คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครศรีธรรมราช
--	---

พิธีจัญอักษร

นางสาวกนกวรรณ เจียรรัตน์

นักวิชาการศึกษา

ติดต่อกองบรรณาธิการวารสาร

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เลขที่ 1 หมู่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80280

โทรศัพท์ 0-7580-9845 โทรสาร 0-7537-7650

E-Mail : manage@nstru.ac.th

เลขานุการ

นางกฤตวรรณ สรภัทรนนท์

หัวหน้าสำนักงานคนบตีคณะ

วิทยาการจัดการ

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE, NAKHON SI THAMMARAT RAJABHAT UNIVERSITY) เป็นวารสารวิชาการของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช มุ่งหวังที่จะเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ ผลงานทางวิชาการและ ผลงานวิจัยครอบคลุมศาสตร์ต่างๆ ทางสังคมศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ บัญชี บริหารธุรกิจ ธุรกิจค้าปลีก การจัดการ บริหารทรัพยากร มนุษย์ การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และโรงแรม สื่อสารมวลชน และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสหวิทยาการจัดการ

โดยวารสารในปีที่ 4 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม 2568 นี้ มีบทความ ที่น่าสนใจจำนวน 5 บทความ เป็นประเภทบทความวิจัย โดยทุก บทความกอง บรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่ บทความตามเกณฑ์ โดยแต่ละบทความได้ผ่านการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ เรียบร้อยแล้ว

กองบรรณาธิการ ขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและ ไว้วางใจวารสารของคณะและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์ มี ประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น สุดท้ายนี้ หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ในฉบับ ต่อไป กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดี

กองบรรณาธิการ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ
ประจำปี 4 ฉบับที่ 2 (เดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2568)

รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ปาโนรัมย์
รองศาสตราจารย์ ดร.สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ชรี ฐปะวิเชตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประมาณ เทพสงเคราะห์
รองศาสตราจารย์ ดร.เมธาวี จำเนียร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณ ไชยนิทย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวดี สุทธิรักษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรพร ทองชะโชค
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ ไหว่อง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิเทพ ครุฑธามาศ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษลิน ขวดทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศศิพัชร บุญขวัญ

สารบัญ

	หน้า
บรรณาธิการ	ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	ข
สารบัญ	ค
บทความวิจัย	
พฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช พรพิมล ฉิมมุสิก วิจิต จรุงสุจริตกุล นิภารัตน์ นกตรีพงศ์ และชฎาภรณ์ ณ นคร.....	10
การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ชวนพิศ เจยาคม บุญรัตน์ บุญรัมย์ ชัยนันท์ ปัญญาวุธโส และอรพรรณ จันทร์อินทร.....	30
ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสมนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คันสนีย์ นาคแสงทอง ภาณุพงศ์ สามารถ กุณภาณัฐ สุวรรณนุรักษ์ สุภารักษ์ วงศรีชู ยงยุทธ ไชยนิทย์ และ จักรพงศ์ พรหมคง.....	51
ผลของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการขายออนไลน์ กรณีศึกษาผู้ประกอบการหลัก กรุงเทพมหานคร พีรบูรณ์ กัตัญญไชยพงศ์.....	83
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ อริสา ทองเต็ม และโสภณ ชุมทองโค.....	104
ภาคผนวก	
แบบฟอร์มขอส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ลงวารสาร หลักเกณฑ์การจัดทำต้นฉบับ วารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการ รูปแบบการเขียนบทความวิจัย	

พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
SAVING BEHAVIOR OF NAKHON SI THAMMARAT RAJABHAT
UNIVERSITY STUDENTS

พรพิมล ชิมมุสิก¹ วิจิต จรุงสุจริตกุล^{2*} นิภารัตน์ นักรัตนพงศ์³ และชญาภรณ์ ณ นคร⁴
Pornpimol Chimmusig¹ Wichit Charungjaritkul^{2*} Niparat Nuktreepong³ and
Chadaphorn Na Nakorn⁴

¹⁻⁴คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

¹⁻⁴Faculty of Management Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat
University, Nakhon Si Thammarat Province, Thailand

^{2*}wichit_jar@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยพื้นฐานด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 387 ตัวอย่าง โดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบออนไลน์ การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สถิติอนุมาน ได้แก่ ค่าสถิติ One way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 20 - 21 ปี ระดับชั้นปีที่ 4 อาชีพของผู้ปกครอง คือ เกษตรกร ส่วนใหญ่สถานะบิดามารดาอยู่ด้วยกัน รายได้ต่อเดือน 3,001-5,000 บาท ค่าใช้จ่ายต่อเดือน 3,001-5,000 บาท การออมส่วนใหญ่มีเงินออมเฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท รองลงมามีเงินออมเฉลี่ยในปัจจุบัน 3,001-5,000 บาท ผู้มีอิทธิพลต่อการออมของนักศึกษา คือ ตัวนักศึกษาเอง ทั้งนี้พฤติกรรมการออม

ของนักศึกษาในภาพรวมจัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยวัตถุประสงค์ในการออม ได้แก่ การออมเงินเพื่อใช้จ่ายในยามที่ครอบครัวมีปัญหา การออมเพื่อใช้จ่ายในยามเจ็บป่วย และการออมเงินการศึกษาของตนเองตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษา พบว่า เพศ อายุ ระดับชั้นปี ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษา ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ตัวแปรความถี่ในการออม รายได้เฉลี่ย มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษา

คำสำคัญ : นักศึกษา, การออม, พฤติกรรมการออม, มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช

ABSTRACT

This study aimed to 1) examine the saving behavior of students at Nakhon Si Thammarat Rajabhat University (NSTRU) and 2) analyze the influence of personal and basic economic factors on this behavior. A quantitative research approach was employed, with data collected from a sample of 387 NSTRU students selected through simple random sampling. An online questionnaire served as the research instrument. Data were analyzed using descriptive statistics (percentage, mean, standard deviation) and inferential statistics (One-way ANOVA). The findings indicated the following: 1) the majority of respondents were female, aged 20-21, and in their fourth year of study. The most common parental occupation was farming, and most students reported that their parents were living together. The largest proportion of students had both monthly incomes and expenses in the 3,001-5,000 baht range. The most

common monthly saving amount was less than 3,000 baht, followed by the 3,001-5,000 baht range. Students identified themselves as the primary influence on their saving habits. Overall saving behavior was rated at a moderate level. The main purposes for saving were for family emergencies, health expenses, and educational costs. 2) The comparison of factors revealed that personal variables such as gender, age, and grade level did not have a significant effect on saving behavior. However, economic factors, specifically savings frequency and average income, were found to significantly affect students' saving behavior.

Keywords: Students, Money Saving, Saving behavior

บทนำ

การออมเงินเป็นหนึ่งในวิธีที่ทำให้ฐานะการเงินของเรามีความมั่นคงในอนาคต ไม่ว่าจะเก็บออมเงินไว้ใช้ยามเกษียณ หรือเอาไว้ใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อเอาไว้ใช้จ่ายกับค่ารักษาพยาบาล หรือแม้แต่การจับจ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวันก็ต้องเก็บออมเพื่อซื้อของสิ่งนั้น และการออมเงินยังเป็นการสร้างวินัยทางการเงินของตนเองอีกด้วย แต่เมื่อเกิดวิกฤติต่าง ๆ อาจกระทบกับการออมเงินได้ เพราะต้องนำเงินที่เคยเก็บออมออกนำมาใช้จ่ายสำรองเงินจากการขัดสนที่เกิดจากวิกฤติ อย่างเช่นวิกฤติโควิด-19 ในปี พ.ศ. 2563 นั้น ทำให้กระแสรายได้และสถานะทางการเงินของครัวเรือนบางกลุ่มมีปัญหาทางการเงินซึ่งข้อมูลหนี้ครัวเรือนไทยในปี พ.ศ. 2563 นั้น อยู่ที่ร้อยละ 89.30 และในปี พ.ศ. 2564 หนี้ครัวเรือนไทยจะอยู่ที่ร้อยละ 89.0 - 91.0 ต่อ GDP และคาดว่าหลังวิกฤติของโรคระบาดโควิด-19 จะมียอดการกู้ยืมเงินที่เพิ่มขึ้นทั้งที่เป็นผู้กู้รายย่อยจากปัญหาด้านรายได้ และผู้กู้รายย่อยในการประกอบ

ธุรกิจ โดยที่ความสามารถชำระหนี้ถดถอยและมีการออมที่ลดลงอีกด้วย (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2564)

สำหรับในประเทศไทยนั้นภาครัฐได้ให้ความสำคัญต่อการออมเงินของภาคประชาชนอย่างยิ่ง ซึ่งเห็นได้จากนโยบายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดมาตรการสนับสนุนการออมในแผนยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนา ระบบการเงินภาคประชาชน พ.ศ. 2560 - 2563 หรือการผลักดันพระราชบัญญัติ กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2558 (กองทุนการออมแห่งชาติ, 2565) ทั้งนี้การให้ความสำคัญกับการออมของประเทศอย่างจริงจังจึงเป็น เรื่องที่ทุกภาคส่วนต้องให้ความสำคัญ ซึ่งทำได้โดยการปรับเปลี่ยนทัศนคติ และสร้างค่านิยมการสร้าง จิตสำนึกในการออมเพื่อประโยชน์ในอนาคต การสร้างกลไกการออมในระดับชุมชน ส่งเสริมและกระตุ้นให้มีความหลากหลายในผลิตภัณฑ์การออม โดยเน้นการออมเป็นประจำสม่ำเสมอติดต่อกันนาน ๆ รวมถึงการสร้างเครื่องมือการออมเพื่อวัยชรา การวางแผนการออมหรือวิธีบริหารเงินสู่วิฤตในยุคเศรษฐกิจฝืดเคืองถึงแม้จะยากแต่การเริ่มต้นอย่างถูกวิธีก็สามารถทำได้เพราะเมื่อมีเหตุไม่คาดฝันหลาย ๆ คนสามารถนำเงินที่เก็บออมนั้น ออกมาใช้ฉุกเฉินหรือนำมาลงทุนได้ตามที่ตัวเองถนัด หรือสามารถประคับประคองในช่วงยุคที่มี โควิด-19 ระบาดไปทั่วโลกขณะนี้ ซึ่งการออมเงินของนักศึกษา ซึ่งมีรายได้จากผู้ปกครองจึงต้องวางแผนการเงินส่วนบุคคลให้ดี และนักศึกษาคงรู้กันอยู่แล้วว่า “เงินทองเป็นของหายาก” ควรใช้สอยอย่างประหยัด ซึ่งแค่ประหยัดอย่างเดียวคงจะไม่พอเพราะค่าใช้จ่ายต่าง ๆ สูงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น นักศึกษาจึงต้องรู้จักบริหารจัดการให้เงิน ไม่ว่าจะมาจากเงินค่าขนมที่ผู้ปกครองให้ หรือรายได้จากการทำงานพิเศษ การบริหารเงินควรแยกส่วนเป็นสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และอีกส่วนเก็บออมไว้ เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในอนาคตไม่ว่าจะเป็นสำหรับเหตุฉุกเฉิน เช่น สำหรับนักศึกษาที่จากบ้านมาอยู่เองหากที่บ้านส่งเงินมาไม่ทัน จะ

ได้มีเงินสำรองเอาไว้ใช้ หรือเพื่อซื้อของขวัญให้พ่อแม่ หรือของใช้อื่น ๆ โดยสถิติการออมเงินของคนไทยปรับตัวลดลงต่อเนื่องหลังพ้นสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเกิดการระบาดของโควิด 19 ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ สัดส่วนการออมของคนไทยมี ร้อยละ 74.1 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และครัวเรือนที่ไม่มีการออมมีถึงร้อยละ 25.9 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565) แต่ปัจจุบันพบว่า ระดับครัวเรือนที่ไม่มีการออมมีแนวโน้มสูงขึ้น เพราะปัญหารายได้ไม่พอกับรายจ่าย และยังต้องเผชิญกับค่าครองชีพที่เร่งตัวขึ้น ส่งผลต่อความสามารถการชำระหนี้ ทำให้คนไทยจำเป็นต้องนำเงินออมมาเพื่อชำระหนี้ และบางรายยกเลิกการออม รวมถึงยังไ้แรงจูงใจในการออม หลังจากที่มีรัฐบาลยกเลิกมาตรการลดหย่อนภาษีในการลงทุนเพื่อการออมระยะยาว ทำให้กลุ่มรายได้ปานกลางลดการออมลง หรือหยุดการออมลง

สำหรับการออมของนักเรียนนั้นมีหลายรูปแบบ แต่รูปแบบที่ได้รับความนิยมอันดับต้นๆ คือ การเก็บเงินออมในธนาคารหรือที่เรียกว่า เงินฝากธนาคาร ซึ่งเงินออมของนักเรียนนั้นอาจจะได้มา จากรายได้จากการทำงานพิเศษ หรือรายได้หักจากค่าใช้จ่ายในการอุปโภคและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของ นักเรียน เพราะบางคนมีเป้าหมายของการออมเงินที่แตกต่างกันไป ในปัจจุบันการออมเงินของ นักเรียนมีเพียงบางกลุ่มเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมการอุปโภคบริโภคของนักศึกษา ที่มีการใช้จ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น นั้นอาจจะเป็นเพราะค่านิยมและสังคมของนักศึกษาในบางกลุ่มนั้นมีค่านิยมที่ชอบใช้ของแบรนด์เนม ชื่อของที่ไม่จำเป็นหรือชื่อของที่เป็นไปตามกระแส จึงทำให้บุคคลนั้นไม่มีเงินออมหรือมีแต่ไม่เพียงพอต่อเป้าหมายของตนเอง นอกจากนั้นจากการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี พ.ศ. 2565 พบว่า Gen X และ Gen Y (Gen X คือ กลุ่มคนที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2508-2522 ส่วน Gen Y คือ กลุ่มคนที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2523-2540) เป็นกลุ่มมีทักษะ

ทางการเงินสูงเป็น 2 อันดับแรก โดยทั้ง 2 ช่วงวัยมีองค์ประกอบในด้านพฤติกรรมและทัศนคติทางการเงินในระดับสูงใกล้เคียงกัน โดย Gen Y มีระดับความรู้ทางการเงินที่ดีกว่าและอยู่ในระดับสูงที่สุดเมื่อเทียบระหว่างช่วงวัย นอกจากนี้ Gen Y ยังเป็นช่วงวัยเดียวที่มีคะแนนองค์ประกอบด้านทัศนคติทางการเงินที่ดีขึ้น ส่วน Gen Z เป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการด้านความรู้และพฤติกรรมทางการเงินที่สูงกว่าช่วงวัยอื่นจนขึ้นมายู่ในระดับใกล้เคียงกับ Gen X และ Gen Y อย่างไรก็ตาม ในด้านทัศนคติทางการเงินกลับพบแนวโน้มที่ลดลงและมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับช่วงวัยอื่น (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565)

ด้วยปัจจัยต่าง ๆ ทั้งปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ ตามทฤษฎีการบริโภคนั้น รายได้ รายจ่ายของบุคคล นั้นมีความสัมพันธ์ต่อระดับการออมของบุคคลไปด้วย (Thaler, 2017) การศึกษานี้จึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริมและกระตุ้นการออมของนักศึกษาให้เพิ่มขึ้นช่วงวัยรุ่นหรือวัยนักศึกษานั้น เนื่องจากด้วยเป็นช่วงช่วงที่หัวเลี้ยวหัวต่อที่สุดของชีวิตซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผนทางการเงินเป็นอย่างดี ก่อนที่จะก้าวออกไปเป็นวัยทำงานที่จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ดียิ่งขึ้น สามารถลดปัญหาทางการเงิน เมื่อมีความวางแผนและจัดการทางการเงินที่ดีก็จะสามารถรับมือขอตนเอง ครอบครัว สังคมได้ก็จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจและสังคมระดับประเทศได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของนักศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ดำเนินการในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2566 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2566 การศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้างครั้งนี้ คือนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีจำนวนทั้งสิ้น 7,144 คน (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2566) โดยพิจารณาการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ตามสูตรของ Yamane ได้จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 387 ตัวอย่าง โดยการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2560)

การสร้างเครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือ

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมจากเอกสารหรือทฤษฎีและงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2. กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยและนำมาใช้เป็นข้อมูล การสร้างข้อคำถาม

3. สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการ
ออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

4. ร่างข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความ
เห็นชอบและตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหาภาษาสาระสำคัญความ
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อคำถามและคำนิยาม

5. นำร่างคำถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน
พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาหลังจากนั้นนำร่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
เรียกว่า IOC (Index of Item Objective congruence) (วีระยุทธ พรพจน์
ธนาศ, 2565) โดยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่
คณาจารย์ในหลักสูตร จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา
และนำมาหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index) ได้ค่า
เท่ากับ 0.67 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้คือ 0.80 ขึ้นไปตามหลักของ Polit,
D. & Hungler, B. จากนั้นได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำ
ให้มีความถูกต้องยิ่งขึ้น (Polit, D. & Hungler, B., 2004)

6. นำข้อคำถามมาสร้างแบบสอบถามโดย Google form จำนวน
30 ชุดเป็นขั้นตอนการเตรียมข้อมูลเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เมื่อได้แบบสอบถามแล้วส่งลิงค์ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อ
ทำการตรวจสอบและแก้ไขจุดบกพร่อง ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตาม
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (coefficient Alpha) ได้ค่าเท่ากับ 0.731
ซึ่งถือว่าแบบสอบถามอยู่ในระดับที่เหมาะสมสามารถเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล
ได้ แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจากตัวอย่าง 387 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยนี้ เป็นการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย
โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษา ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามแบบออนไลน์ที่เป็น
Google Form ให้กับกลุ่มตัวอย่างตามจำนวน โดยการแจกแบบสอบถามแบบ

ออนไลน์ทั้งด้วยตนเอง และการแจกแบบสอบถามออนไลน์ผ่านอาจารย์ที่
ปรึกษาในแต่ละชั้นปีเพื่อส่งแบบสอบถามออนไลน์ให้กับนักศึกษา ในภาคเรียน
ที่ 1/2566 โดยจำแนกตามคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยจำนวน 5 คณะ โดยส่ง
แบบสอบถามแบบออนไลน์ผ่าน Link หรือ QR code ผ่านระบบแอปพลิเคชัน
Line, Facebook และ E-mail ของอาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละชั้นปี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้สูตรทางสถิติ
ดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลตัว
แปรปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ความถี่
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้วิเคราะห์ปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมมารวมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช ใช้สถิติเชิงอนุมานใช้สำหรับทดสอบสมมุติฐานงานวิจัย ซึ่ง
ประกอบด้วยค่าสถิติ One Way ANOVA

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมมารวมของนักศึกษานักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

1.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา คณะที่กำลังศึกษา อาชีพผู้ปกครอง สถานะ
ของผู้ปกครอง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ชาย	161	41.60
หญิง	226	58.40

อายุ		
ต่ำกว่า 19 ปี	9	2.30
20 - 21 ปี	203	52.50
22 - 23 ปี	165	42.60
24 - 25 ปี	10	2.60
ระดับการศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	18	4.70
ชั้นปีที่ 2	98	25.30
ชั้นปีที่ 3	89	23.00
ชั้นปีที่ 4	182	47.00
อาชีพของผู้ปกครอง		
เกษตรกร	146	37.70
รับจ้างทั่วไป	119	30.70
ค้าขาย	95	24.50
รับราชการ	12	3.10
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	8	2.10
ธุรกิจส่วนตัว	7	1.80
สถานะของผู้ปกครอง		
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	288	74.40
บิดามารดาหย่าร้างกัน	71	18.30
บิดาเสียชีวิต	22	5.70
มารดาเสียชีวิต	6	1.60
รวม	387	100.00

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 อายุ 20 - 21 ปี จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 182 คิดเป็นร้อยละ 47.00 อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ทำเกษตรกร จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70

ส่วนสถานะผู้ปกครองส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 74.40

1.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ ดัง

ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ

รายได้รวมต่อเดือน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000 บาท	76	19.60
3,001 - 5,000 บาท	158	40.80
5,001 - 7,000 บาท	67	17.30
7,001 - 9,000 บาท	26	6.70
9,001 - 11,000 บาท	15	3.90
11,001 - 13,000 บาท	19	4.90
13,001 - 15,000 บาท	8	2.10
15,000 บาท ขึ้นไป	18	4.70
ค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือน		
ต่ำกว่า 3,000 บาท	61	15.80
3,001 - 5,000 บาท	216	55.80
5,001 - 7,000 บาท	6	1.60
7,001 - 9,000 บาท	50	12.90
9,001 - 11,000 บาท	37	9.60
13,001 - 15,000 บาท	9	2.30
15,000 บาท ขึ้นไป	8	2.10
จำนวนเงินออมในปัจจุบัน		
ต่ำกว่า 3,000 บาท	195	50.40
3,001- 5,000 บาท	77	19.90
5,001 - 7,000 บาท	17	4.40
7,001 - 9,000 บาท	20	5.20

9,001 - 11,000 บาท	27	7.00
13,001 - 15,000 บาท	9	2.30
15,000 บาท ขึ้นไป	42	10.90
ผู้มีสิทธิพลต่อการออม		
ตนเอง	299	77.30
บิดา มารดา	77	19.90
พี่น้อง	2	0.50
คนรัก	9	2.30
รวม	387	100.00

จากตารางที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้รวมต่อเดือน อยู่ที่ 3,001-5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.80 รองลงมาเป็น รายได้รวมต่อเดือน 5,001-7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.30 ด้านค่าใช้จ่าย รวมต่อเดือนอยู่ที่ 3,001 - 5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.80 รองลงมา ค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือน ต่ำกว่า 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.80 ส่วนด้านเงินออมเฉลี่ยในปัจจุบันต่ำกว่า 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.40 รองลงมา คือ มีเงินออมเฉลี่ยในปัจจุบัน 3,001-5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.90 ส่วนผู้ที่มีผู้ถือสิทธิ์พลต่อการออม คือ ตนเอง รองลงมาคือ บิดามารดา

1.3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมการออม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

ระดับการตัดสินใจ				
พฤติกรรมการออม	χ ²	S.D.	การแปลความหมาย	ลำดับ
ออมเงินในธนาคารหรือสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น	3.80	1.38	มาก	4

ออมเงินอยู่ในรูปของการซื้อทองคำ	2.86	1.43	ปานกลาง	11
ออมเงินโดยการซื้อพันธบัตร	2.41	1.43	น้อย	14
ออมเงินโดยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต	2.41	1.47	น้อย	15
ออมเงินเพื่อซื้อสิ่งของ/ทรัพย์สินต่างๆ	2.91	1.51	ปานกลาง	10
ออมเงินเพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ	2.43	1.45	น้อย	16
ออมเงินเพื่อเป็นเงินสำหรับการท่องเที่ยว	3.51	1.15	มาก	6
ออมเงินเพื่อใช้ในยามเกิดอุบัติเหตุ	3.37	1.49	มาก	8
ออมเงินเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย	4.11	0.65	มาก	2
ออมเงินเพื่อใช้ในยามที่ครอบครัวมีปัญหา	4.72	0.69	มาก	1
ออมเงินเพื่อการศึกษาของตนเอง	4.08	0.61	มาก	3
ออมเงินเพื่อการเปลี่ยนอาชีพในอนาคต	3.59	0.85	มาก	5
ออมเงินเพื่อเก็บไว้ใช้ในการชำระหนี้ส่วนตัว	3.53	1.10	มาก	7
ออมเงินเพื่อการลงทุน	3.48	1.28	มาก	9
ออมเงินเพื่อได้รับผลตอบแทนในการออม เช่น ดอกเบี้ย	3.01	1.28	ปานกลาง	13
ออมเงินเพื่อเก็งกำไร	2.81	1.24	ปานกลาง	12

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยการเรียงลำดับจากมากไป น้อย ส่วนใหญ่เป็นการออมเงินเพื่อใช้ในยามที่ครอบครัวมีปัญหา ($\bar{x}$ = 4.72) (S.D. = 0.69) การออมเงินเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย ($\bar{x}$ = 4.11) (S.D. = 0.65) และ การออมเงินเพื่อการศึกษาของตนเอง ($\bar{x}$ = 4.08) (S.D.=0.61)

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยพื้นฐานด้าน เศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์ต่อการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยพื้นฐานด้านเศรษฐกิจที่มี ความสัมพันธ์ต่อการออมของนักศึกษา

ตัวแปรที่ ศึกษา	ความ แปรปรวน (ระดับการ ออม)	DF	SS	MS	F	P- Value
ปัจจัยส่วน บุคคล						
อายุ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	5 381	0.421 126.895	0.140 0.330	0.423	0.737
ระดับชั้นปี	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	5 381	6.208 123.59	1.554 0.389	0.994	0.512
ปัจจัยด้าน เศรษฐกิจ						
ความถี่ใน การออม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	5 381	4.093 123.222	0.819 0.323	2.531	0.029*
รายจ่าย เฉลี่ยต่อ เดือน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	5 381	14.905 65.670	3.726 0.207	18.044	0.439

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	5 381	4.176 123.139	1.552 0.389	3.994	0.004*
----------------------	------------------------	----------	------------------	----------------	-------	--------

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และระดับชั้นปี พบว่า ปัจจัยเหล่านี้ไม่มีผลต่อระดับการออมของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าความแตกต่างทางสถิติ (P-Value) ของอายุอยู่ที่ 0.737 และระดับชั้นปีอยู่ที่ 0.512 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าไม่ว่านักศึกษาจะมีอายุเท่าใดหรือกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีไหน ก็มีระดับการออมที่ไม่แตกต่างกัน

ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อระดับการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความถี่ในการออม (P-Value = 0.029) และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (P-Value = 0.004) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปริมาณเงินรายรับที่นักศึกษาได้รับในแต่ละเดือนและความสม่ำเสมอในการออม เป็นตัวกำหนดระดับการออมที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ในขณะที่รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนกลับไม่มีผลต่อระดับการออมอย่างมีนัยสำคัญ (P-Value = 0.439) จากนั้นจึงได้นำไปทดสอบรายคู่โดยวิธี LSD

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการออม ด้วยการทดสอบรายคู่โดยวิธี LSD

(I) ระดับเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน	(J) ระดับจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
501-1000 บาท	ต่ำกว่า 500 บาท	- 0.03802	0.07389	0.607
	1001-1500 บาท	-0.16986	0.10142	0.095
	1501-2000 บาท	-0.24291*	0.10848	0.026
	2001-2500 บาท	0.21000	0.13664	0.125
	2501-3000 บาท	0.00240	0.14575	0.987

	3000 บาทขึ้นไป	0.09596	0.14575	0.511
1001-1500 บาท	ต่ำกว่า 500 บาท	0.13185	0.09625	0.172
	501-1000 บาท	0.16986	0.10142	0.095
	1501-2000 บาท	-0.07305	0.12479	0.559
	2001-2500 บาท	0.37986*	0.14992	0.012
	2501-3000 บาท	0.17226	0.15826	0.277
	3000 บาท ขึ้นไป	0.26583	0.15826	0.094
1501-2000 บาท	ต่ำกว่า 500 บาท	0..20489*	0.10367	0.049
	501-1000 บาท	0..24291*	0.10848	0.026
	1001-1500 บาท	0.07305	0.12479	0.559
	2001-2500 บาท	0.45291*	0.15479	0.004
	2501-3000 บาท	0.24531	0.16288	0.133
	3000 บาท ขึ้นไป	0.33887*	0.16288	0.038
2001-2500 บาท	ต่ำกว่า 500 บาท	-0.24802	0.13286	0.063
	501-1000 บาท	-0.21000	0.13664	0.125
	1001-1500 บาท	-0.37986*	0.14992	0.012
	1501-2000 บาท	-0.45291*	0.15479	0.004
	2501-3000 บาท	-0.20760	0.18285	0.257
	3,000 บาท ขึ้นไป	-0.11404	0.18285	0.533

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 จากการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD เพื่อเจาะลึกปัจจัยด้านรายได้ พบความแตกต่างของระดับการออมอย่างมีนัยสำคัญในหลายคู่ โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่มีรายได้ 1,501-2,000 บาท จะมีระดับการออมที่แตกต่างจากกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 500 บาท (Sig. = 0.049) กลุ่มรายได้ 501-1,000 บาท (Sig. = 0.026) กลุ่มรายได้ 2,001-2,500 บาท (Sig. = 0.004) และกลุ่มที่มีรายได้ 3,000 บาทขึ้นไป (Sig. = 0.038) นอกจากนี้กลุ่มที่มีรายได้ 1,001-1,500 บาท ยังมีความแตกต่างกับกลุ่มรายได้ 2,001-2,500 บาท อย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน (Sig. = 0.012)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาออมเงินเพื่อใช้ในยามที่ครอบครัวมีปัญหา และเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย เพื่อครอบครัวและสุขภาพในระดับ "มาก" เป็นอันดับต้นๆ สะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักในความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสถานะทางเศรษฐกิจที่เปราะบางในสถานการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อระดับการออมอย่างมีนัยสำคัญ เป็นไปตามทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่ว่ารายได้เป็นตัวแปรหลักในการกำหนดการบริโภคและการออม สามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ทั้งตัวแปรอายุและระดับชั้นปี ไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับการออม นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ส่วนปัจจัยพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ พบว่า ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษามีความสัมพันธ์ต่อระดับการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการบริโภคของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างรายได้ รายจ่าย และการออม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิมพ์จันทร์ ชวดจะโป๊ะ และคณะ, 2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี การศึกษานี้สะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้มีรายได้ที่แน่นอนหรืออาจมีรายได้จากการทำงานเสริม และมีรายจ่ายในแต่ละวันมาก จึงทำให้นักศึกษาออมเงินมากขึ้นเมื่อมีโอกาสหรือช่วงนั้นมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากเดิมก็จะมีออมมากขึ้น

ในประเด็นรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษาแตกต่างกันตามการจำแนกตามระดับการออมของนักศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ(ปรารณา หลีกภัย, 2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ เรื่องพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรัง ที่พบว่า เงินออมเฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษาจะมี

จำนวนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงนั้น สะท้อนถึงรายได้และค่าใช้จ่ายของนักศึกษา หากเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษามีจำนวนที่เพิ่มขึ้น จะทำให้เห็นว่า นักศึกษามีการจัดการสัดส่วนของการใช้เงินได้เป็นอย่างดี จึงทำให้เงินออมของนักศึกษานั้นมีจำนวนที่เพิ่มขึ้น และนอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปิยนันท์ แจ่มอักษร, 2565) ที่พบว่า ปัจจัยสมรรถนะทางการเงินด้านการออม มีผลต่อพฤติกรรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลของคน GenY ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยคนกลุ่มนี้มีการนำเงินจากรายได้ที่เหลือจากการใช้จ่ายแล้วมาเก็บสะสมที่ละเล็กละน้อยให้เพิ่มพูนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการออมส่วนใหญ่มีเงินออมเฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท โดยพฤติกรรมการออมในภาพรวมจัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อใช้จ่ายในยามที่ครอบครัวมีปัญหา และการออมเพื่อใช้จ่ายในยามเจ็บป่วย สำหรับที่มีผลต่อการออมของนักศึกษา เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ตัวแปรความถี่ในการออม รายได้เฉลี่ย ดังนั้นจึงขอเสนอแนะ ดังนี้ 1) มหาวิทยาลัยหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและกระตุ้นการออมของนักศึกษาให้เป็นเนื้อหารายวิชาทางการเงิน เพื่อให้ นักศึกษาได้มีการออมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งจะให้นักศึกษาสามารถมีเงินที่เพียงพอต่อความจำเป็นต่าง ๆ ได้ในระยะยาว 2) หลักสูตรที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้แก่นักศึกษาในเรื่องของการต่อยอดของการออมแบบสะสม ซึ่งเป็นรูปแบบการลงทุนจากการออมอย่างหนึ่งที่สามารถทำให้เงินออมมีมูลค่า ทบต้นมากยิ่งขึ้น 3) มหาวิทยาลัยควรร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ในการต่อยอดจากการออมให้มีการขยายผลมากขึ้น หรือมีกิจกรรมในการ สร้างความรู้การออมและการวางแผนทางการเงินให้กับนักศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อเป็นการวางรากฐานทางการเงินที่ดี ส่วนข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปนั้น ควรเป็นการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างรูปแบบหรือ

แนวทางในการวางแผนทางการเงิน การออม และการลงทุนรวมถึงการสร้าง
คุณภาพชีวิตที่ดีด้วยแนวคิดทางการเงินส่วนบุคคล

References

Bank of Thailand. (2022). *Thailand financial literacy survey 2022*.

Retrieved from <https://www.bot.or.th/content/dam/bot/image/research-and-publications/2565ThaiFLsurvey.pdf>

Kasikorn Research Center. (2021). *Household debt in 2021*

expanded to 89–91% of GDP. Retrieved from

<https://kasikornresearch.com/th/analysis/k-social-media/pages/debt-fb-05-04-2021.aspx>

National Savings Fund. (2022). *Four ways to save money and live sufficiently following the philosophy of King Rama IX*.

Retrieved from <https://www.nsf.or.th/node/958>

National Statistical Office. (2022). *Household income and expenditure statistics*. Retrieved from

<http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/08.aspx>

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. (2023). *Number of students at Nakhon Si Thammarat Rajabhat University*.

Retrieved from

<http://regis.nstru.ac.th/Statistic/index2.php>

Nonglak, Wiratchai. (2017). *Curriculum and instructional research*.

Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University Press.

- Pimchan, Chuatchapo, et al. (2020). Factors related to saving behavior of accounting students, Faculty of Management Science, Udon Thani Rajabhat University. *Sripatum Chonburi Journal of Interdisciplinary Studies*, 8(3), 171–187.
- Polit, D. F., & Hungler, B. P. (2004). *Nursing research: Principles and methods* (7th ed.). Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wilkins.
- Prartana, Leekpai. (2020). *Personal financial management behavior during the COVID-19 situation of Generation Y in Bangkok* (Bachelor's thesis). Ramkhamhaeng University.
- Thaler, R. H. (2017). *Misbehaving: The making of behavioral economics*. New York, NY: W. W. Norton & Company.
- Veerayut, Pornpojthanommas. (2022). A comparative study of content validity assessment using IOC, CVR, and CVI techniques. *Rangsit Journal of Information Science*, 28(1), 169–192.

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษา
ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

A Development of a Course by Course Transfer System of
Student in Rajamangala University of Technology Srivijaya.

ชวนพิศ เจียกอม¹ บุญรัตน์ บุญรัมย์² ชัยนันท์ ปัญญาวุฒิส³ และอรพรรณ จันทร์อินทร์⁴

Chuanpit Jeyakom¹ Boonrad Boonradsamee² Chainan Panyavoodso³

and Oraphan Chanin^{4*}

¹ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

¹ Faculty of Business Administration, Rajamangala University of

Technology Srivijaya

* Corresponding author, Tel: 0984539146, E-mail: oraphan.c@rmutsv.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ศึกษาประสิทธิภาพและความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบต่อการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีการวิเคราะห์และออกแบบระบบ โดยใช้แผนภาพกระแสข้อมูล (Data Flow Diagram) เอนทิตี-รีเลชันชิพ ไดอะแกรม (ER Diagram) และพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) พัฒนาระบบโดยใช้ PHP และ MySQL และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ในหลักสูตรเทียบโอนระดับปริญญาตรีได้มีการเปิดสอน ซึ่งได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.19 ของแบบสอบถามทั้งหมด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) อาจารย์ผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยในพื้นที่สงขลา จำนวน 60 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านประสิทธิภาพของระบบในระดับมาก โดยมีความความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความรวดเร็วในการเข้าถึงระบบ เป็นอันดับหนึ่ง 2) มีพึงพอใจต่อการใช้ระบบในภาพรวมในระดับมาก โดยด้านรูปแบบของระบบอาจารย์ผู้ใช้ระบบมีความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และด้านการใช้งานระบบอาจารย์ผู้ใช้ระบบมีความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาระบบสารสนเทศ, ระบบการเทียบโอนผลการเรียน, , มหาวิทยาลัย

Abstract

The research "Information Development for Students' Credit Transfer System of Rajamangala University of Technology Srivijaya" aimed to develop an information system for transferring the credits or academic results of Rajamangala University of Technology Srivijaya (RUTS) and investigate the system's effectiveness and the users' satisfaction towards the information systems for credit transfer of RUTS. For this research, the analysis and design of the system were conducted using data flow diagrams, database systems, and data dictionaries. The system was developed using PHP and MySQL. A questionnaire was used as a tool to collect data from a sample group of teachers in the undergraduate transfer program that was offered. The research obtained 60 complete questionnaires, representing 82.19% of all

questionnaires. The statistics used for data analysis were frequency, percentages, means, and standard deviation.

The research showed that 60 teachers from all undergraduate programs of RUTS in Songkhla who used information systems for the credit transfer system rated the effectiveness of this system highly. Among all aspects, the speed of system access was rated the highest. Furthermore, the teachers as system users reported a high level of overall satisfaction with both the system's design and its general usability.

Keywords: Information System Development, Credit transfer system

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 ได้บัญญัติให้การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยที่สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ นอกจากนี้ได้บัญญัติให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกัน หรือต่างรูปแบบมาเทียบผลการเรียนกันได้ ไม่ว่าจะเป็นผล การเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งสามารถนำการเรียนรู้จากนอกระบบ การเรียนรู้ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ ประสบการณ์ชีวิต หรือ ประสบการณ์ทำงาน มาเทียบโอนได้ ดังนั้น การเทียบโอนผลการเรียนจึงเป็น กลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาเร็วขึ้น (ธนาจุ ภิเกียรติวินัยสกุล, 2566)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เป็นสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาที่เป็นส่วนราชการของรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ

สร้างโอกาสให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีโอกาสในการศึกษาต่อด้านวิชาชีพเฉพาะทางระดับปริญญาเป็นหลัก (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล, 2548) และจัดการศึกษาในระบบเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ มหาวิทยาลัยจึงต้องรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี โดยการใช้หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) แล้วให้นักศึกษาสามารถเทียบโอนรายวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ และเพื่อให้การเทียบโอนผลการเรียนเป็นไปตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สภามหาวิทยาลัยจึงได้วางระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ว่าด้วยการเทียบโอนผลการเรียน พ.ศ. 2551 ไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย, 2551) แต่ข้อกำหนดของระเบียบดังกล่าวได้กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ โดยให้นักศึกษาสามารถนำรายวิชาที่ศึกษามาแล้วหรือประสบการณ์การทำงานหรือฝึกอบรมมาเทียบโอนได้ โดยให้คณะกรรมการเทียบโอนเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาการเทียบโอน อย่างไรก็ตามที่ผ่านมามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยยังไม่มีเครื่องมือที่จะทำให้นักศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการขอเทียบโอน และเป็นบรรทัดฐานกลางที่คณะกรรมการเทียบโอนจะนำมาใช้ประกอบในการพิจารณาการเทียบโอน ดังนั้น เพื่อให้การเทียบโอนในการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สะดวก รวดเร็ว และเป็นมาตรฐานเดียวกัน คณะผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะทำการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้สำหรับการปรับปรุงการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- 2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบต่อการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้มีวิธีดำเนินการวิจัยโดยได้ทำการศึกษาระบบงานเดิมและนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ออกแบบระบบเพื่อนำมาใช้พัฒนาระบบต่อไป โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1 ศึกษาระบบงานเดิม

จากการศึกษาระบบงานเดิมในการให้นักศึกษาหลักสูตร 4 ปี เทียบโอนรายวิชา มีรายละเอียดประเด็นที่ต้องศึกษาดังต่อไปนี้

- 1.1 กระบวนการในการขอเทียบโอนรายวิชา
- 1.2 คุณสมบัติของผู้ขอเทียบโอน
- 1.3 การเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตสำหรับการศึกษาในระบบ
- 1.4 การเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตสำหรับการศึกษานอกระบบ

2 วิเคราะห์และออกแบบระบบ

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์และออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย คือ แผนภาพกระแสข้อมูล (Data Flow Diagram), เอนทิตี-รีเลชันชิพไดอะแกรม (ER Diagram) และพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary)

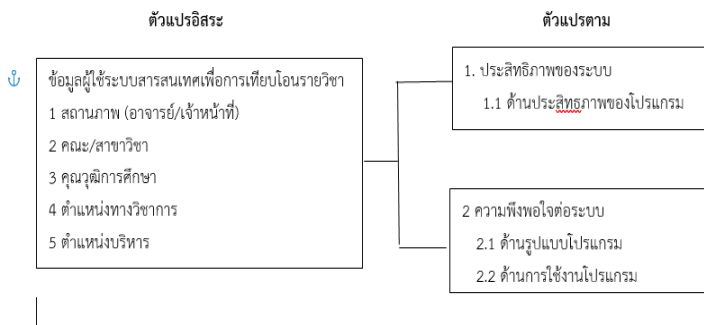
3 พัฒนาระบบ

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยคือ PHP และ MySQL

4 ออกแบบเครื่องมือวัดประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศและความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศ

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพระบบสารสนเทศและความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบสารสนเทศการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

โดยการออกแบบเครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยสอดคล้องกับกรอบแนวคิดเรื่องการพัฒนาสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนาสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

5 วัดประสิทธิภาพและความพึงพอใจระบบ

5.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ อาจารย์ผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยในพื้นที่สงขลา จำนวน 90 คน โดยแบ่งตามคณะได้ดังนี้

คณะวิศวกรรมศาสตร์	จำนวน 45 คน
คณะบริหารธุรกิจ	จำนวน 20 คน
คณะศิลปศาสตร์	จำนวน 10 คน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	จำนวน 5 คน
วิทยาลัยรัตภูมิ	จำนวน 10 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พื้นที่สงขลา จำนวน 73 คน โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างโดยสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, อ้างถึงใน สุทนต์ ศรีไสย์, 2551) กำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อน 0.05 แสดงการคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned}n &= \frac{N}{1 + Ne^2} \\ \text{โดย } n &= \text{ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} \\ e &= \text{ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง แทนค่าสูตร} \\ n &= \frac{90}{1 + (90 \cdot 0.05^2)} \\ &= 73.47\end{aligned}$$

จำนวนตัวอย่างอาจารย์ผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ศรียชัยในพื้นที่สงขลา แสดงรายละเอียดดังตาราง 3.1 เมื่อทำการแบ่งสัดส่วนตัวอย่างจากกลุ่มประชากร

ตารางที่ 1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจากจำนวนประชากร อาจารย์ผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาตรี ทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยในพื้นที่สงขลา

คณะ	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
คณะวิศวกรรมศาสตร์	45	36
คณะบริหารธุรกิจ	20	16
คณะศิลปศาสตร์	10	8
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	5	5
วิทยาลัยรัตภูมิ	10	8
รวม	90	73

5.2 การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยหลักความน่าจะเป็น (Probability Random Sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling)

5.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด และปลายเปิดเป็นมาตรวัดระดับของลิเคิร์ท โดยมีคะแนนและเกณฑ์ในการประเมินความคิดเห็นของผู้ใช้ระบบตามเกณฑ์การประเมินของบุญชม ศรีสะอาด, 2535

5.3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้แบบสอบถามโดยการเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ

5.3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent) ของข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้ตอบแบบสำรวจ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบสารสนเทศการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในส่วนข้อเสนอแนะของผู้ใช้ระบบผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นรายชื่อ

สรุปผลการวิจัย

ในการดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย” เพื่อสร้างระบบการเทียบโอนรายวิชาตามหลักสูตรเทียบโอนของคณะในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พื้นที่สงขลา ให้สามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ศึกษาระบบงานเดิม วิเคราะห์ข้อมูลและออกแบบระบบเพื่อพัฒนาระบบต่อไป โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

ผลการศึกษาระบบงานเดิม

จากการศึกษาระบบงานเดิมในการให้นักศึกษาหลักสูตร ๔ ปี เทียบโอนรายวิชา มีดังต่อไปนี้

กระบวนการในการขอเทียบโอนรายวิชา

(1) ให้คนบติแต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับระดับการศึกษาและหลักสูตรที่ขอเทียบโอนจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสาขาวิชา

(2) คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนมีหน้าที่ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนหรือประเมินความรู้ ทักษะและประสบการณ์ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลที่กำหนดไว้

(3) ผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยและต้องใช้เวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยอย่างน้อยหนึ่งปีการศึกษา

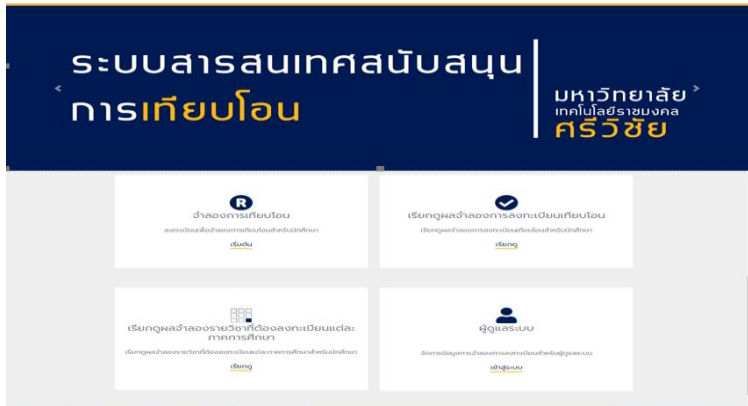
(4) ให้คณะกรรมการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนภายในภาคการศึกษาแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อผู้ขอเทียบโอนจะได้ รับทราบจำนวนรายวิชาและจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องศึกษาเพิ่มเติมตาม หลักสูตรรายวิชา

(5) ค่าธรรมเนียมการเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

(6) ให้คณบดีเป็นผู้อนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน

ผลการพัฒนาระบบ

ผลการพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้มีการติดตั้งในเครื่องแม่ข่าย เพื่อทำการทดลองการใช้งานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้โดเมนเนม คือ <https://www.thaiwebeasy.com/demo/transferprogram/> โดยมีภาพหน้าแรกของระบบดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ภาพหน้าแรกของระบบสารสนเทศสนับสนุนการเทียบโอนผลการเรียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

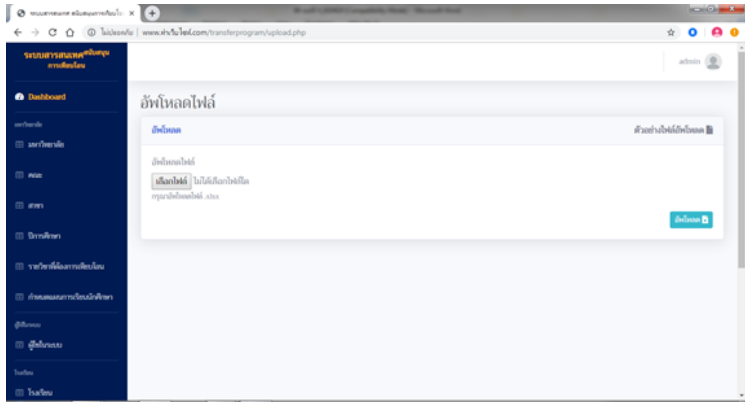
นักศึกษา หรืออาจารย์ที่ปรึกษา หรือผู้ดำเนินการจำลองการเทียบโอนแทนนักศึกษา สามารถดำเนินการบันทึกข้อมูลเบื้องต้นเพื่อจำลองการเทียบโอนได้ โดยการบันทึกรายละเอียดนักศึกษา ประกอบด้วย คำนำหน้าชื่อ ชื่อ สกุล รหัสนักศึกษา ปีการศึกษาที่ทำกรเทียบโอน โรงเรียนที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัย(วิทยาเขต) ที่นักศึกษากำลังศึกษา คณะที่นักศึกษากำลังศึกษา และสาขาวิชาที่นักศึกษาต้องการเทียบโอน ดังภาพที่ 2 - 4

Copyright © มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 2559

ภาพที่ 2 หน้าจอจำลองการเทียบโอน

#	ชื่อ - สกุล	มหาวิทยาลัย	คณะ	สาขา	เทียบโอน	ข้อมูลลงทะเบียน	จัดการ
1	นาย ชนวิวัฒน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	วิศวกรรมศาสตร์	การไฟฟ้า-การจัดการพลังงาน	เพิ่มข้อมูลลงทะเบียน	ข้อมูลลงทะเบียน	จัดการ
2	นางสาว สมพร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	คณะวิทยาศาสตร์	วิทยาศาสตร์	เพิ่มข้อมูลลงทะเบียน	ข้อมูลลงทะเบียน	จัดการ
3	นาย ธีรวิทย์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	บริหารธุรกิจ	การบัญชี	เพิ่มข้อมูลลงทะเบียน	ข้อมูลลงทะเบียน	จัดการ
4	นาย วนวิทย์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	วิศวกรรมศาสตร์	เทคโนโลยีการผลิต	เพิ่มข้อมูลลงทะเบียน	ข้อมูลลงทะเบียน	จัดการ

ภาพที่ 3 เพิ่มแก้ไขและลบข้อมูลลงทะเบียนเทียบโอน

ภาพที่ 4 อภัยโหลดไฟล์ข้อมูลการเทียบโอนที่ผ่านมานำมาเพื่อเป็นฐานข้อมูล
เพื่อการตัดสินใจเทียบโอน

ผลการวัดประสิทธิภาพและความพึงพอใจระบบ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย” เพื่อสร้างระบบการเทียบโอนรายวิชาตามหลักสูตรเทียบโอนของคณะในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พื้นที่สงขลา ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ศึกษาระบบงานเดิมและนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ออกแบบระบบเพื่อพัฒนาระบบต่อไป สำหรับวัตถุประสงค์ของการศึกษาประสิทธิภาพและการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบผู้วิจัยใช้

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary data) จากกลุ่มตัวอย่าง และได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.19 ของแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติและนำเสนอข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบสอบถามซึ่งมีสถานภาพเป็นอาจารย์ผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยในพื้นที่สงขลา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 อาจารย์ผู้ใช้ระบบส่วนใหญ่สังกัดในคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมาคือคณะศิลปศาสตร์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 28.33 คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือวิทยาลัยรัตภูมิ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 สำหรับวิจัยครั้งนี้ไม่มีอาจารย์ที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ตอบแบบสอบถาม

อาจารย์ผู้ใช้ระบบส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 รองลงมาคือ มีคุณวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้ใช้ระบบส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 68.34 รองลงมาคือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 28.33 และรองศาสตราจารย์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้ใช้ระบบส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งบริหาร จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมาคือมีตำแหน่งบริหารประเภทอื่น ๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.67 โดยตำแหน่งอื่น ๆ คือ ตำแหน่งหัวหน้าหลักสูตร

ตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าสาขา และมีอาจารย์ที่มีตำแหน่งหัวหน้าสาขา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการใช้งานระบบสารสนเทศการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ด้านประสิทธิภาพของระบบ

ลำดับ ที่	ด้านประสิทธิภาพของระบบ สารสนเทศ	ความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	โปรแกรมทำงานได้มีประสิทธิภาพ ไม่เกิดข้อผิดพลาด	4.03	0.61	มาก
2	ความรวดเร็วในการเข้าถึงระบบ	4.10	0.57	มาก
3	ความรวดเร็วในการทำงานและการ ประมวลผลของระบบ	4.05	0.70	มาก
	ภาพรวมด้านประสิทธิภาพของ ระบบ	4.03	0.61	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าอาจารย์ผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยในพื้นที่สงขลา จำนวน 60 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านประสิทธิภาพของระบบในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงข้อความความคิดเห็นของผู้ใช้ระบบสามารถเรียงลำดับความคิดเห็นได้ดังนี้ อันดับหนึ่ง ความรวดเร็วในการเข้าถึงระบบ อยู่ในระดับมาก อันดับสอง ความรวดเร็วในการทำงานและการประมวลผลของระบบ อยู่ในระดับมาก อันดับสาม โปรแกรมทำงานได้มีประสิทธิภาพ ไม่เกิดข้อผิดพลาด อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะของผู้ใช้ระบบต่อประสิทธิภาพและความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยได้รวบรวมและนำเสนอเป็นรายชื่อดังนี้

1. ควรเพิ่มเงื่อนไขเกี่ยวกับคำอธิบายรายวิชาที่เทียบโอนหรือเพิ่ม
ตัวเลือกรายวิชาเทียบโอนให้ครอบคลุม

2. เพื่อรวดเร็วต่อการใช้งานเพียงแคใส่สถาบันการศึกษาเดิม ก็จะมี
รายวิชาที่เคยใช้เทียบโอนทุกคนมาได้เลย โดยไม่ต้องใส่ข้อมูลเป็นรายชื่อคนที่
ละคน แต่ที่มีระบบนี้ขึ้นมาถือว่าดีมากขอชื่นชม

3. ลองจำลองโดยเลือกจบการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวะสงขลา
ปวส.การโรงแรมและการท่องเที่ยวมายังคณะศิลปศาสตร์ สาขาการโรงแรมไม่
สามารถทำการเทียบโอนรายวิชาในระบบได้ซึ่ง ณ ปัจจุบัน สาขาการโรงแรมมี
นักศึกษาเทียบโอนจากอาชีวะสงขลา กำลังศึกษาอยู่

4. รูปภาพเมื่อแสดงในหน้าจอโทรศัพท์มือถือ ควรให้สามารถ
มองเห็นได้ครบทั้งหน้าเว็บไซต์

5. ควรจัดหาคู่มือการเทียบโอนให้กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษา
เข้าใจถึงกระบวนการทำเทียบโอนรายวิชา และขั้นตอนการเทียบโอนได้ง่าย
ขึ้น

6. เมื่อใช้งานผ่านระบบด้วยโทรศัพท์ ไม่ปรากฏข้อมูลรายละเอียด
เช่น วิชาที่ให้เทียบโอนเนื่องจากในแต่ละหลักสูตรมีความแตกต่างกัน ผู้จัดทำ
ระบบควรศึกษาให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของแต่ละหลักสูตรอย่างถ่องแท้ เพื่อให้
การเทียบโอนถูกต้องที่สุด

7. ในบางรายวิชาสามารถเทียบโอนวิชาอื่นๆได้มากกว่าที่ระบุให้

8. ข้อมูลของการเทียบโอน แต่ละสาขาอาจจะไม่เหมือนกันตาม
รายวิชาหลักของแต่ละสาขา และตามเกณฑ์ของสภาวิศวกร ผู้สร้างโปรแกรม
ต้องรวบรวมข้อมูลในเชิงลึกของข้อกำหนดต่าง ๆ จะทำให้ผู้ใช้สะดวกมากขึ้น
เพราะการเทียบโอนที่มีสภาวิชาชีพมากำกับจะมีข้อกำหนดมากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย” เพื่อสร้างระบบการเทียบโอนรายวิชาตามหลักสูตรเทียบโอนของทุกหลักสูตรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พื้นที่สงขลา ให้สามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาระบบงานเดิม นำมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อออกแบบระบบและได้นำมาศึกษาโดยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังได้กล่าวในบทที่ 3 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 แล้วนั้น สามารถอภิปรายผลการวิจัยจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

จากปัญหาของการเทียบโอนที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยยังไม่มีเครื่องมือที่จะทำให้นักศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการขอเทียบโอน และเป็นบรรทัดฐานกลางที่คณะกรรมการเทียบโอนจะนำมาใช้ประกอบในการพิจารณาการเทียบโอน เมื่อมีการพัฒนาระบบและสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และมีการทดลองให้ผู้ใช้ประเมินผลการใช้งานระบบ พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านประสิทธิภาพของระบบในระดับมาก โปรแกรมทำงานได้มีประสิทธิภาพ ไม่เกิดข้อผิดพลาด ความง่ายในการใช้งาน และสอดคล้องในการนำไปใช้งานจริง สามารถนำสารสนเทศที่ได้จากระบบไปใช้สำหรับการปรับปรุงการเทียบโอนผลการเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจตุพร จิรันดร (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเทียบโอนผลการเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กรณีศึกษา สาขาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตสงขลา

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านประสิทธิภาพของระบบเทียบโอนในระดับมากที่สุด

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อหาประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

จากผลการศึกษาอาจารย์ผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยในพื้นที่สงขลา จำนวน 60 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านประสิทธิภาพของระบบในระดับมาก โดยมีความความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความรวดเร็วในการเข้าถึงระบบ เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ความรวดเร็วในการทำงานและการประมวลผลของระบบ และโปรแกรมทำงานได้มีประสิทธิภาพ ไม่เกิดข้อผิดพลาด อยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่าการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนนั้นเป็นประโยชน์ให้กับผู้ใช้ระบบ ซึ่งให้ประสิทธิภาพที่ดีกว่าการเทียบโอนในระบบเดิม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้ที่เล็งเห็นความสำคัญของระบบเทียบโอนผลการเรียน งานวิจัยของ ผกามาต ชูสิทธิ์ และสัมพันธ์ จันทรดี (2555) ศึกษาเรื่องการพัฒนาระบบเทียบโอนรายวิชาในสถาบันอุดมศึกษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านรูปแบบโปรแกรม พบว่ามีค่าเฉลี่ย 4.77 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้งานของโปรแกรมและอุปกรณ์ผ่านระบบ พบว่ามีค่าเฉลี่ย 4.13 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประสิทธิภาพของโปรแกรม พบว่ามีค่าเฉลี่ย 4.50 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นตรงกันว่าระบบการเทียบโอนรายวิชาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเครื่องกล (หลักสูตรใหม่ 2550) ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต มีคุณภาพดีมาก สามารถนำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพล จินุพงศ์(2553) ศึกษาเรื่องการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่การศึกษาในระบบ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า

ระบบการเทียบโอนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ได้นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าเรียนหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการผลิตทางอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นักศึกษาประเมินความพึงพอใจในการใช้แฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ในระดับดี ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นแล้วว่าการพัฒนาระบบการเทียบโอนให้มีประสิทธิภาพจะเป็นการส่งเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อหาความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบต่อการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

จากผลการศึกษาอาจารย์ผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยในพื้นที่สงขลา จำนวน 60 คน มีพึงพอใจต่อการใช้ระบบในภาพรวมในระดับมาก โดยด้านรูปแบบของระบบอาจารย์ผู้ใช้ระบบมีความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ อันดับหนึ่ง ความเหมาะสมของการใช้สี อยู่ในระดับมาก รองลงมา ความเหมาะสมของเทคนิคการนำเสนอ และความสัมพันธ์ระหว่างรูปประกอบกับตัวอักษร ขนาดและความสมดุลของรูปภาพประกอบ และความเหมาะสมของการออกแบบหน้าจอ อยู่ในระดับมาก ด้านการใช้งานระบบอาจารย์ผู้ใช้ระบบมีความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจด้านความสวยงามและองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในระบบ และความสอดคล้องในการนำไปใช้งานจริง ในอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ความง่ายในการใช้งาน โดยภาพรวมผู้ใช้ระบบมีความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบในระดับดีทุกด้าน และจากคำแนะนำยังไม่ขอปรับปรุง ซึ่งผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญจากคำแนะนำเหล่านั้น และจะดำเนินการปรับปรุงเพื่อนำไปแก้ไขระบบให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเทียบโอนผลการเรียน ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย” ผู้วิจัยได้แบ่ง ข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วนดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา สามารถที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเทียบโอนรายวิชา ช่วยในการตัดสินใจ โดยเป็นการลดระยะเวลาการทำงาน และเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนเบื้องต้นได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพ และรองรับการใช้งานจริงได้มากขึ้น

References

- Jatuporn Jirandon. (2020). The development of a credit transfer information system for the Higher Vocational Certificate level: A case study of the Information Systems Program, Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Srivijaya, Songkhla Campus. Ramkhamhaeng University Journal of Business Administration and Social Sciences, 3(2), page 34–50.
- Rajamangala University of Technology Srivijaya University Council. (2008). Regulations on credit transfer, B.E. 2551 (2008). Retrieved April 25, 2025, from http://www.rmuts.ac.th/report_council/1report_concil2.html

- Pakamas Chusit, & Sumphan Chandi. (2012). Development of a credit transfer system in higher education institutions. Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.
- Natthaphon Jeenupong. (2010). Development of an information system for knowledge and experience credit transfer into formal education. Doctoral dissertation, King Mongkut's University of Technology North Bangkok.
- Boonchom Srisawat. (2002). Basic research (7th ed.). Bangkok: Suriyawit Sarn.
- Wikipedia. (2025). History of Rajamangala University of Technology Srivijaya. Retrieved May 6, 2025, from <https://th.wikipedia.org/wiki/มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย>
- Thanawut Kiattiwinyasakul. (2023). The National Education Act, B.E. 2542 (1999), as amended up to version 4, B.E. 2562 (2019). Retrieved May 6, 2025, from <https://www.thalaychupsorn.go.th/project-detail?hd=44&id=20482>

ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Light Handicraft Folk Wisdom of Stena District,

Phra Nakhon Si Ayutthaya

ศันสนีย์ นาคแสงทอง¹ ภาณุพงศ์ สามารณ¹ กุณภาณัฐ สุวรรณรักษ์¹ สุภารักษ์ วงศรีชู¹

ยงยุทธ ไชยนิทย์¹ และ จักรพงศ์ พรหมคง¹

Sansanee Naksangthong¹ Phanupong Samat¹ Kunnaphanat Suwannarak^{1*}

Supalak Wongsrichoo¹ Yongyuth Chainit¹ and Chakkapong Promkong¹

¹คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

¹Faculty of Liberal Arts, Krirk University

*Corresponding Author, E-mail: kunnaphanat@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารวบรวมและจำแนกประเภทภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมของอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและ 2) ศึกษาวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้รู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก นำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า

1) จากการรวบรวมและจำแนกประเภทภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา มี 4 ประเภท จำนวน 18 ชนิด ประกอบด้วย (1) ประเภทเครื่องจักสานมี 5 ชนิด ดังนี้ การสานตะกร้าเชือกปอกระเจา การสานตะกร้าหวาย การสานอบใบลาน การสานตะกร้าพลาสติก การสานส้อมไผ่ไม้ไผ่ (2) ประเภทการเย็บมี 4 ชนิด ดังนี้ เย็บกระเป๋าคอตโต้ ทำไม้กวาดดอกหญ้า การเย็บกระเป๋านางั่วแท้ การเย็บเสื่อ

ลายผ้าขาวม้า (3) ประเภทการทอ มี 1 ชนิด ดังนี้ การทอเสื่อกก 4) ประเภทงาน เบ็ดเตล็ดมี 4 ชนิด ดังนี้ ทำดอกไม้จันทน์ ทำลอบดักปลา การทำบ่วงดักหนู โม่ บายทางมะพร้าว 2) วิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านด้าน หัตถกรรมเบาพบว่า การสานตะกร้าเชือกปอกระเจา การสานตะกร้าหวาย การ สานงอบใบลาน การสานตะกร้าพลาสติก การสานส้มไก่ไม้ไผ่ การเย็บกระเป๋าค่า ทำไม้กวาดดอกหญ้า การเย็บกระเป๋านั่งวัวแพ่ การเย็บเสื้อผ้าขาวม้า การทอ เสื่อกก ทำดอกไม้จันทน์ ทำลอบดักปลา การทำบ่วงดักหนู การทำโม่บาย ทางมะพร้าว สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ โดยการสังเกตและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง เนื้อหาที่ถ่ายทอด ไม่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรวิธีการถ่ายทอดเน้นการ ปฏิบัติเป็นรายบุคคล สาธิตให้ดูเป็นตัวอย่างควบคู่กับการบอกเล่าขั้นตอนวิธีการ สอนภูมิปัญญาชาวบ้านมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ ขั้นบอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ และขั้นการปฏิบัติจริงสื่อที่ใช้ในการถ่ายทอด ใช้บุคคลเป็นผู้ถ่ายทอดจะเป็นเครือญาติเพื่อนบ้าน และสื่อที่เป็นของจริงองค์ ความรู้ที่ได้จากการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านมี 4 ด้าน คือ ด้านภูมิปัญญา ชาวบ้าน เช่น ภูมิปัญญาหัตถกรรมพื้นบ้านของคนในชุมชน ทำเพื่อใช้ในครัวเรือน เพราะส่วนใหญ่คนในชุมชนมีอาชีพเกษตรกร ทำนา ทำสวน ด้านการศึกษา เช่น มี การถ่ายทอดวิธีการเรียนรู้แก่คนรุ่นลูกหลานเพื่อการอนุรักษ์ ด้านสังคม วัฒนธรรมเช่นภูมิปัญญานี้บอกลักษณะนิสัยของคนในชุมชน คนในชุมชนได้ พุดคุยกัน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ด้านเศรษฐกิจ เช่น ทำเป็นอาชีพเพื่อเสริม รายได้ให้แก่ครอบครัวได้

คำสำคัญ: ปัญญาชาวบ้าน;ด้านหัตถกรรมเบา; อำเภอสนา; จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Abstract

This research aimed to study 1) the collection and classification of light handicraft folk wisdom and 2) the methods of

knowledge and local wisdom transfer in the aspect of light handicraft in Sena District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The qualitative research methodology was employed. Thirty key informants included Subdistrict headmen, village headmen, and local wisdom scholars. The instruments for collecting data were an interview form and in-depth interviews. The data were analyzed by content analysis and presented in descriptive analysis.

The research revealed that:

1. The collection and classification of light handicraft folk wisdom included four categories with 18 types: 1) Five types of basketwork; Kenaf basket weaving, rattan basket weaving, palm leaf hat weaving, plastic basket weaving, and bamboo chicken coop weaving, 2) Four types of sewing; fabric bag sewing, grass broom making, genuine cowhide sewing, and loincloth-patterned shirt sewing, 3) A type of sedge mat weaving, 4) Four miscellaneous works consisting of artificial flower making, fish trap making, mouse trap, and coconut midrib mobile hanging.
2. For the methods of knowledge and local wisdom transfer in the aspect of light handicraft, the Kenaf basket weaving, rattan basket weaving, palm leaf hat weaving, plastic basket weaving, bamboo chicken coop weaving, fabric bag weaving, grass broom making, genuine cowhide sewing, loincloth-patterned shirt sewing, sedge mat weaving, artificial flower making, fish trap making, mouse trap, and coconut midrib mobile hanging were inherited from ancestors by observing and self-practicing. The taught content was not recorded in writing. Individual practice was a key in

knowledge transfer through demonstration and storytelling. There were three methods of folk wisdom teaching, namely material, equipment, and tool preparation, material and equipment indication, and actual operation. The teaching media was persons who were relatives, neighbors, and actual media. There were four aspects of knowledge obtained from folk wisdom decoding: folk wisdom, such as handicraft folk wisdom of people in the community. They were made for use in the household because many people in the community were farmers with rice farms or orchards. For the education aspect, there were methods of teaching descendants about conservation. For the social and cultural aspect, the folk wisdom could imply the lifestyle of people in the community where people talked to and shared opinions. For the economic aspect, people can pursue a career to generate added income for their family.

Keywords: Local wisdom, Light handicraft, Sena District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

บทนำ

ชาติไทยเป็นชาติที่มีศิลปวัฒนธรรมและประวัตติความเป็นมาที่ยาวนานประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยปรากฏหลักฐานโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่เป็นงานประณีตศิลป์จำนวนมาก ที่ผ่านการคิดค้นสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ ขึ้นมาด้วยความเพียรพยายาม ประณีต วิจิตร บรรจง สืบต่อกันมาเป็นเวลานานหลายร้อยปี หรืออาจถึงพันปี งานที่จัดว่าเป็น ประณีต ศิลป์ของไทย ที่มีลักษณะเฉพาะตัวในประเทศไทยการผลิตเครื่องมือ

เครื่องใช้ต่างๆ ด้วยฝีมือ ซึ่งเป็นงานหัตถกรรม มีอยู่มากมายหลายชนิด ทำด้วยวัสดุ และวัตถุดิบ ที่สามารถหาได้ในท้องถิ่นนั้นๆ และชาติไทยเป็นชาติที่มีศิลปวัฒนธรรมอันโดดเด่นและหลากหลาย เกิดจากภูมิปัญญาบรรพบุรุษ ผสมผสานอิทธิพลจากภายนอก และมีรากฐานสำคัญจากพระพุทธศาสนา สะท้อนผ่านเอกลักษณ์ด้านภาษา วรรณกรรม สถาปัตยกรรม โขน ดนตรี อาหาร และประเพณีต่างๆ ซึ่งล้วนแต่สืบทอดและพัฒนามาจนเป็นสมบัติล้ำค่าของชาติ Wiboon Leesuwana,(2010)

นอกจากจะมุ่งเพื่อประโยชน์ใช้สอยเป็นหลักแล้ว ยังสอดใส่ศิลปะในการประดิษฐ์ลงไปเป็นสิ่งประดิษฐ์ให้ดูสวยงาม ทำให้ชิ้นงานต่างๆ ดูมีคุณค่าและความงามอย่างโดดเด่น ทางศิลปวัฒนธรรมของชนชาวไทยตลอดมา ไม่แพ้ชนชาติอื่นๆ ผลิตภัณฑ์หัตถกรรม ที่ผลิตในประเทศไทย มีอยู่เป็นจำนวนมาก เกินกว่าจะนำมากล่าวได้หมดในที่นี่ หัตถกรรมของไทยแต่ละชนิดจะมีรูปแบบ แหล่งผลิต และประวัติความเป็นมาที่แตกต่างกันไปมี 3 ประเภท ที่สำคัญมาก ดังนี้ 1) เครื่องจักสาน การผลิตเครื่องจักสานในประเทศไทย มีมาแต่โบราณ นับตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เห็นได้จากหลักฐานด้านโบราณคดี คือ การขุดค้นพบเครื่องปั้นดินเผาสมัยหินใหม่ ที่มีลักษณะรูปทรงคล้ายคลึงกับเครื่องจักสาน ทำขึ้นด้วยวิธียัดดินเหนียวภายในภาชนะเครื่องจักสานให้หนาพอ แล้วนำไปเผา เมื่อเผาเสร็จแล้วภาชนะเครื่อง จักสานจะถูกไฟไหม้หมดไปเหลือแต่ลวดลายจักสานปรากฏอยู่บนภาชนะเครื่องปั้นดินเผานั้น นอกจากนี้ยังมีตำนานเกี่ยวกับบุญญาธิการของพระร่วงเจ้าแห่งอาณาจักรสุโขทัย ซึ่งเล่ากันต่อมาว่า สมัยหนึ่งอาณาจักรนี้ตกเป็นเมืองขึ้นของขอม และจะต้องส่งส่วยน้ำศักดิ์สิทธิ์ไปถวาย พระร่วงฯได้ให้สานกระออมครู่หรือครุ เพื่อบรรจุน้ำส่งไปถวาย โดยน้ำมิได้รั่วไหลแม้แต่น้อย ตัวอย่างนี้ชี้ให้เห็นได้ว่า เครื่องจักสานอยู่คู่กับชีวิตคนไทยมาเป็นเวลาช้านาน 2) เครื่องปั้นดินเผาการผลิตเครื่องปั้นดินเผาของไทย มีการผลิตกันมานานจากประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย

ทุกคนคงเคยได้ยินถึงการผลิต "เครื่องสังคโลก หรือถ้วยชามสังคโลก" ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผา ทั้งชนิดเคลือบและไม่เคลือบ มีรูปทรงลวดลาย สีสันสวยงาม มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน 3) เครื่องทองลงหิน (Bronzeware) หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างในสมัยโบราณว่า "เครื่องม้าล้อ" (จากเอกสารเก่าในประวัติศาสตร์จะพบว่า มีการใช้คำ "ม้าล้อ" และระบุว่า ช่างทำเครื่องทองลงหิน สมัยรัชกาลที่ 4 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ชื่อทองม้าล้อ (โลโกะแตก) จากประเทศจีน ประมาณกิโลกรัมละ 25 บาท มาหล่อใหม่ ทำเป็นขันน้ำพานรอง ช้องกระแต ระนาดแก้ว ตลอดจนได้หล่อเป็นพระพุทธรูป และล่ำกล้องปิ่นใหญ่ ต่อมานิยมทำเป็นขันลงหินกันมาก จนกระทั่งนายเกลียว บุณนาค ที่กรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม แยกธาตุดู ทราบว่า แร่ธาตุที่ผสมอยู่ มีทองแดง ดีบุก จึงได้เริ่มผสมขึ้นใช้เองในประเทศไทย ไม่ต้องซื้อจากต่างประเทศเหมือนแต่ก่อนทำให้อุตสาหกรรมนี้เจริญขึ้นมาก) เครื่องทองลงหินมีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีน และนำเข้ามาในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยอยุธยาโดยการนำเอาโลหะ 2 ชนิด คือ ดีบุก และทองแดง ผสมกัน แล้วหล่อหลอมทำ เป็นเครื่องใช้ต่างๆ เช่น ขันลงหิน ท้าพิลงหิน มีดลงหิน เป็นต้น มีการประดิษฐ์ลวดลาย ต่างๆ ลงไปให้ดูสวยงาม ฝีมือประณีตมีคุณภาพดี เป็นที่รู้จักและนิยมอย่างแพร่หลายในยุครัตนโกสินทร์ ตอนต้นแต่ต่อมาความนิยมลดลงไปมาก เนื่องจากดูแลรักษายากเพราะจะต้องคอย ซักอยู่เสมอ Handicrafts in Thailand, (2014. Online.) ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเน้นไปที่ความรู้และทักษะการสร้างสรรค์งานฝีมือด้วยมือและอุปกรณ์พื้นฐาน ที่ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น สะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยมีหลากหลายแขนง เช่น งานจักสาน (ตะกร้า, ไซดักปลา), การทอผ้า (ผ้าไหม, ผ้าฝ้าย ลายขิด), งานแกะสลัก (ไม้แกะสลักหัวโขน), งานปั้น, งานเย็บปักถักร้อย และ งานประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ (ดอกไม้, กระดาษ) เพื่อใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เป็นเครื่องมือประกอบอาชีพ หรือเป็นของที่ระลึก

อำเภอเสนาเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นอำเภอที่มีความเก่าแก่ในอดีตเป็นชุมชนหนาแน่นไปด้วยผู้คน ตั้งถิ่นฐานอยู่ริมฝั่งแม่น้ำน้อย ซึ่งเป็นสายหนึ่งของแม่น้ำเจ้าพระยา มีฐานะเป็นแขวงมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ซึ่งแยกเป็นอำเภอต่าง ๆ ในปัจจุบันได้แก่ ผักไห่ บางซ้าย ลาดบัวหลวง บางบาล ในอดีตรวมอยู่ในเขตปกครองวงเสนา อำเภอเสนาได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นอำเภอเมื่อเดือน มกราคม พ.ศ. 2438 ภูมิปัญญาท้องถิ่นหลากหลายโดยเฉพาะที่มีชื่อ คือ “ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม” ซึ่งเป็นงานช่างฝีมือพื้นบ้านที่มีการทำกันหลายชั่วอายุคนหรือตั้งแต่อดีต ปัจจุบันภูมิปัญญาท้องถิ่นในอำเภอเสนามีการเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับการต้องการของยุคสมัย บริบททางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป เด็กรุ่นใหม่บางกลุ่มรับวัฒนธรรมตะวันตกมามากขึ้น มองชีวิตเรียบง่ายแบบเดิมว่าล้าหลัง ทำให้การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นไปได้ยาก แต่เด็กรุ่นใหม่บางกลุ่มก็มีความสนใจในการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบต่อไป Prawet Wasi, (1987) ผู้ศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของทุนชุมชนเพื่อสนับสนุนและพัฒนาทุนชุมชนโดยเฉพาะทุนภูมิปัญญา ซึ่งเป็นมรดกตกทอดมาจากบรรพบุรุษ ทุนดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาชุมชนและความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชี้แนวทางให้หันกลับมาใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยระบบเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ การจัดการทรัพยากร การจัดการความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติ ชุมชนกับชุมชน ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนเกิดจากภูมิปัญญา

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษารวบรวมและจำแนกประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบาคือการสร้างเครื่องงานฝีมือที่ใช้วัสดุธรรมชาติหรือหาได้ง่ายในท้องถิ่น เพื่อใช้ในชีวิตประจำวันและสร้างรายได้

โดยมีหลากหลายแขนง เช่น การจักสาน (ตะกร้า, กระจับปี่, กระติบข้าว) จากใบลาน/ไม้ไผ่, การทอผ้า (มัดหมี่), การทำเครื่องทองเหลืองแบบโบราณ, การประดิษฐ์ของชำร่วย (ดอกไม้กระดาษ, เทียนหอม), งานปั้น, การทำสบู่สมุนไพร, การเย็บปักถักร้อย, หรือแม้แต่การทำเครื่องมือเกษตร/ประมงจากวัสดุพื้นบ้านใน อำเภอสวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นองค์ความรู้ในการใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ และได้ตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาชาวบ้านในการที่จะนำมาต่อยอดเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น สืบสานและพัฒนาวาสีพ ทราบถึงศักยภาพภูมิปัญญาของชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพภูมิปัญญาด้วยกระบวนการเรียนรู้และผสมผสานแบบบูรณาการระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นกับภูมิปัญญาสากลให้เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางด้านสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารวบรวมและจำแนกประเภทภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสวนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสวนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจำนวน 16 คน และผู้รู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน จำนวน 14 คน รวมได้จำนวน 30 คน ของอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เหตุผลที่ผู้ศึกษาได้เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากกำนันและผู้ใหญ่บ้าน เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นผู้นำชุมชนเป็นตัวแทนของหมู่บ้านในการปกครองและการพัฒนา มีข้อมูลของหมู่บ้านในด้านต่างๆ รวมทั้งข้อมูลในเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบาให้ผู้ศึกษาได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และสามารถแนะนำให้รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการในการศึกษาได้

2.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้ศึกษาใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

การวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์ ซึ่งมีวิธีการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อสร้างข้อคำถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษาและความถูกต้องของเนื้อหา

2. นำข้อคำถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเข้าใจและการใช้คำ (Wording) เพื่อความเหมาะสมยิ่งขึ้นในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาความเหมาะสมสอดคล้องกับปัญหาการวิจัยคือ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการวิจัยเชิงคุณภาพและการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้วไปจัดทำเป็นประเด็นสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับระเบียบวิธีวิจัยในเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมและจำแนกประเภทภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1) การติดต่อสอบถามผู้รู้

2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ในขั้นตอนนี้ใช้เวลา 2 เดือน

2. ขั้นตอนที่ 2 การถ่ายทอดและถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนนี้ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ และวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา โดยการสอบถามกำนัน และผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตำบลละ 1 คน

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้ศึกษาใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยการรวบรวมแบบสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แล้วนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

สรุปผลการวิจัย

1.การรวบรวมและจำแนกประเภทภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษารวบรวมและจำแนกประเภทภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 17 ตำบล 132 หมู่บ้าน มี 1 ตำบลที่ไม่มีภูมิปัญญาเพราะเป็นในเขตเทศบาล สามารถแบ่งตามพื้นที่และกลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ดังนี้

ประเภทภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่ามี 4 ประเภท จำนวน 18 ชนิด ดังนี้

1) ประเภทเครื่องจักสานมี 5 ชนิด ผู้รู้ภูมิปัญญา 9 คน ดังนี้ การสานตะกร้าเชือกปอกระเจา จำนวน 2 คน การสานตะกร้าหวาย จำนวน 3 คน การสานจอบใบลาน จำนวน 1 คน การสานตะกร้าพลาสติก จำนวน 1 คน การสานส้อมไผ่ จำนวน 2 คน

2) ประเภทการเย็บมี 4 ชนิด ผู้รู้ภูมิปัญญา 4 คน ดังนี้ เย็บกระเป๋าคาดอก จำนวน 1 คน ทำไม้กวาดดอกหญ้า จำนวน 1 คน การเย็บกระเป๋านั่งวัวแท้อ จำนวน 1 คน การเย็บเสื้อลายผ้าขาวม้า จำนวน 1 คน

3) ประเภทการทอมี 1 ชนิด ผู้รู้ภูมิปัญญา 1 คน ดังนี้ การทอเสื่อกก จำนวน 1 คน

4) ประเภทงานเบ็ดเตล็ดมี 4 ชนิด ผู้รู้ภูมิปัญญา 4 คน ดังนี้ ทำดอกไม้จันทน์ จำนวน 1 คน ทำลอบดักปลา จำนวน 1 คน การทำบ่วงดักหนู จำนวน 1 คน โม่บายทางมะพร้าว จำนวน 1 คน

2.วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.1 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านการสานตะกร้าเชือกปอกระเจา พบว่า

2.1.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้ ได้เรียนรู้วิธีการทำมาจาก ครูสอนอาชีพ ของศูนย์การศึกษาคนอกระบบ ตำบลบ้านแพน อำเภอเสนา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา เรียนรู้เมื่อ พ.ศ. 2555 จนถึงปัจจุบัน ในปัจจุบันก็ทำเป็นอาชีพ เสริมเป็นการหารายได้อีกทางหนึ่งให้ครอบครัวจากการทำอาชีพหลัก ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของการสานตะกร้าปอกระเจา คือ สามารถสาน หรือถักทอได้หลายสีเช่นสีเขียว สีชมพู สีเหลือง สีแดง หรือจะเป็นสีธรรมชาติ มีความทนทานเพราะใช้โครงเหล็กขึ้นเป็นโครงตะกร้าภูมิปัญญาการสานตะกร้า เชือกปอกระเจาสะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า ด้านการนำภูมิปัญญาที่มีอยู่เดิมมา ประยุกต์ใช้ให้เข้ากับยุคปัจจุบัน ด้วยการนำเชือกปอกระเจามาถักทอให้เกิด รูปทรงสามารถใช้ใส่สิ่งของต่างๆได้ ในปัจจุบันก็นำมาต่อยอดเพิ่มมูลค่าให้กับ ผลิตภัณฑ์มากขึ้น

2.1.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาการสานตะกร้าเชือกปอกระเจามี 2 วิธี ดังนี้ 1) ทำให้ดูทำให้เห็น 2) ด้วยการบอกเล่า ผู้ที่มาเรียนรู้ได้แก่ กลุ่มแม่บ้าน ทั้งในตำบลและนอกตำบล

2.1.3 ขั้นตอนวิธีการสอนการสานตะกร้าเชือกปอกระเจามี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ ต่างๆ 3) ขั้นตอนการปฏิบัติจริง

2.1.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาการสานตะกร้าเชือกปอกระเจามี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น ใส่ สิ่งของ ขายตลาด นำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับยุคสมัยได้ 2) ด้านการศึกษา คนใน ชุมชนเรียนรู้วิธีการทำด้วยตนเอง เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่นำไปสอนลูกหลาน เพื่อการอนุรักษ์และสืบทอดต่อไป 3) ด้านสังคมวัฒนธรรม เป็นภูมิปัญญาของที่ ควรแก่การอนุรักษ์ไว้อย่างยิ่ง 4) ด้านเศรษฐกิจ เป็นอาชีพสร้างรายได้ให้กับ ครอบครัวและเป็นผลิตภัณฑ์ (OTOP) ให้กับชุมชนสร้างรายได้ให้ชุมชน

2.2 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้าน
การทำลอบดักปลาพบว่า

2.2.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้ เรียนรู้วิธีการทำด้วยตัวเอง จากประสบการณ์ของตนเองที่อาศัยอยู่กับธรรมชาติและคิดวิธีที่จะทำมาหากินเพื่อเป็นอาหารและสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว ใช้เวลาเรียนรู้และทำเป็นอาชีพมาเป็นระยะเวลา 21 ปี ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของการทำลอบดักปลา คือ ทำจากไม้ไผ่สีสุก มีความแข็งแรง ใช้ตาข่ายหุ้มโครงไม้ไผ่เพื่อกันไม่ให้ปลาออก เป็นเครื่องมือที่ใช้ดักปลาเวลาน้ำขึ้น และน้ำลง สะดวกในการดักปลาภูมิปัญญาของการทำลอบดักปลาสะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า วิถีชีวิตการดำเนินชีวิตอยู่กับธรรมชาติ การใช้ชีวิตแบบพอเพียงนำมาปลาทำเป็นอาหาร มีปลามากก็สามารถนำไปขายสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว เป็นภูมิปัญญาที่นิยมกันในชุมชนที่มีถิ่นฐานที่อยู่อาศัยใกล้น้ำมูล ใช้วัสดุในท้องถิ่น ให้เป็นประโยชน์

2.2.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำลอบดักปลามี 3 วิธี ดังนี้ 1) การบอกเล่า 2) การสาธิต 3) การฝึกปฏิบัติและลงมือทำด้วยตนเอง ผู้ที่มาเรียนรู้ได้แก่ ชาวบ้านในชุมชน

2.2.3 ขั้นตอนวิธีการสอนการทำลอบดักปลามี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) ขั้นตอนการปฏิบัติจริง

2.2.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาการทำลอบดักปลามี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นการมาหากิน อยู่กับธรรมชาติ และเป็นการใช้ชีวิตแบบพอเพียง 2) ด้านการศึกษา คนในชุมชนเรียนรู้วิธีการทำด้วยตนเอง เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่นำไปสอนลูกหลานเพื่อการอนุรักษ์และสืบทอดต่อไป 3) ด้านสังคมวัฒนธรรม เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านตำบลเจ้าเจ็ดที่ต้องมีการอนุรักษ์วิถีขั้นตอนการทำภูมิปัญญานี้ 4) ด้านเศรษฐกิจ เป็นเครื่องมือที่สร้างเป็นอาชีพสร้างรายได้ให้กับครอบครัว

2.3 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านการทำดอกไม้จันทน์พบว่า

2.3.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้เรียนรู้วิธีการทำที่โรงเรียนสาธิตของตำบล โดยการอบรมจากครูโรงเรียนสาธิต และศึกษาวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วย โดยการนำตัวอย่างดอกไม้จันทน์มาแกะเป็นชิ้นๆเพื่อศึกษาส่วนประกอบ มีการคิดค้นออกแบบเอง ระยะเวลาในการทำเป็นอาชีพตั้งแต่ พ.ศ. 2541 ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของการทำดอกไม้จันทน์ คือ มีการออกแบบเองดอกไม้จันทน์เป็นดอกเดี่ยวคล้ายดอกกุหลาบสำหรับบุคคลทั่วไป ที่ไปร่วมพิธีฌาปนกิจศพและขอใหญ่สำหรับประธานในพิธี ภูมิปัญญาการทำดอกไม้จันทน์สะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่าด้านสังคมคือเรื่องของการเกิด แก่ เจ็บและตาย เป็นเรื่องธรรมดาของสัตว์โลก และคุณค่าในด้านจิตใจทำให้มีความรู้สึกปลอบโยนในบางครั้ง ในยุคที่เศรษฐกิจไม่สู้ดีนัก แม้การทำดอกไม้จันทน์จะไม่ใช่วิธีการสร้างกำไรก้อนโต แต่ก็ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่อง แทรกซึมผ่านวิถีการดำเนินชีวิตของคน トラบใดที่มนุษย์ทุกคนยังต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่บนโลกใบนี้ ธุรกิจนี้ก็ไม่มียวันตาย

2.3.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญา การทำดอกไม้จันทน์ มี 2 วิธี ดังนี้ 1) การอธิบาย 2) การปฏิบัติผู้มาเรียนรู้ได้แก่ นักเรียน ชาวบ้านในชุมชน

2.3.3 ขั้นตอนวิธีการสอน การทำดอกไม้จันทน์ มี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) ขั้นตอนการปฏิบัติจริง

2.3.4 ผลการถอดรหัสภูมิปัญญาการทำดอกไม้จันทน์มี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน การจัดตั้งกลุ่มดอกไม้จันทน์ ในชุมชนขึ้นมาเพื่อความรู้ ความเชื่อของภูมิปัญญา การทำดอกไม้จันทน์ของชาวบ้านซึ่งมีการจัดตั้งขึ้นของชุมชน และมีการสืบทอดมาจากปู่ ย่า ตา ยาย เป็นต้น หรือผู้มีความรู้ในชุมชนท้องถิ่น 2) ด้านการศึกษา ชาวบ้านในชุมชนมีการรวบรวม ในการทำดอกไม้จันทน์ สนับสนุนให้มีบทบาทในการทำงานกลุ่มในการถ่ายทอดภูมิปัญญาในการทำดอกไม้จันทน์ 3)

ด้านสังคมวัฒนธรรม ดอกไม้จันทน์ใช้ในงานพิธีมาปณกิจศพ 4) ด้านเศรษฐกิจ มีการส่งออกใบชาในท้องที่ต่างๆ และสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว และกลุ่มชุมชนได้ดี เพื่อเป็นรายได้ต่อยอดในการทำดอกไม้จันทน์ในชุมชน ปัจจุบันมีการต่อยอดสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า

2.4 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านการเย็บกระเป๋าดำ พบว่า

2.4.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกระเป๋าดำมารวิชัย โดยเริ่มจากการตั้งกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน เรียนรู้ด้วยตนเอง (เคยทำมาก่อนแล้วประสบปัญหาด้านการตลาด พ.ศ. 2540) จึงมารวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาการตลาด และมีการอบรมจากจังหวัด สำนักงานเกษตร รวมถึงสำนักงานพัฒนาชุมชน ระยะเวลาในการเรียนรู้และประกอบอาชีพ 31 ปี มีการวางแผนการผลิตเพื่อให้ทันส่งลูกค้าลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์การทำกระเป๋าดำ คือ ติดตราสินค้าให้ตามหน่วยงานที่รับรายการสั่งซื้อมาภูมิปัญญาของการทำกระเป๋าดำสะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า ด้านเศรษฐกิจในการหารายได้ให้กับชุมชน มีการจัดตั้งกลุ่มทำกระเป๋าดำขึ้นมาแบ่งรายได้เข้ากลุ่มส่วนหนึ่งและครอบครัวส่วนหนึ่ง

2.4.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำกระเป๋าดำ ดังนี้ โดยการถ่ายทอดสู่กันผู้ที่มาเรียนรู้ได้แก่ นักเรียน ชาวบ้านในชุมชนและนอกชุมชน

2.4.3 ขั้นตอนวิธีการสอนการทำกระเป๋าดำมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) ขั้นตอนการปฏิบัติจริง

2.4.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาการทำกระเป๋าดำมี 4 ด้านดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน รู้จักนำสิ่งของเหลือใช้มาประยุกต์ให้เกิดคุณค่า 2) ด้านการศึกษา เรียนรู้จากสิ่งรอบตัวและสอนวิธีการทำให้คนในชุมชน 3) ด้านสังคมวัฒนธรรม ช่วยลดมลภาวะในสังคม 4) ด้านเศรษฐกิจ สามารถส่งขายในตลาด เป็น

ธุรกิจชนิดหนึ่งที่สร้างเม็ดเงินให้กับชาวบ้านและสามารถนำสินค้ามาเผยแพร่เพื่อหารายได้

2.5 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้าน
การทำบ่วงดักหนู พบว่า

2.5.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้วิธีการทำด้วยตนเองหาประสบการณ์ด้วยตนเอง ตามจินตนาการ เพราะที่บ้านทำการเกษตรจึงต้องทำอุปกรณ์ไว้ใช้กำจัดสัตว์ที่มารบกวนการทำเกษตรกรรม ระยะเวลาประมาณ 25 ปี ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของการทำบ่วงดักหนู คือ วิธีทำตามจินตนาการของตนเองคิดเองใช้เอง บ่วงดักหนูใช้ในนาข้าวหรือสวนที่มีหนูรบกวนมากภูมิปัญญาของการทำบ่วงดักหนูสะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า ในการนำภูมิปัญญาดั้งเดิมมาใช้ในการทำมาหากินและสามารถขายเพื่อเป็นรายได้ให้กับครอบครัว เป็นสิ่งประติษฐ์ที่ไม่เป็นอันตราย

2.5.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำบ่วงดักหนูมี 3 วิธี ดังนี้ 1) การอธิบาย 2) การสาธิต 3) การปฏิบัติจริง ผู้ที่มาเรียนรู้ได้แก่ ชาวบ้านในชุมชน

2.5.3 ขั้นตอนวิธีการสอนการทำบ่วงดักหนู 1) ขั้นตอนเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) ขั้นตอนการปฏิบัติจริง

2.5.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาการทำบ่วงดักหนู 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นภูมิปัญญาหัตถกรรมพื้นบ้านของคนในชุมชน ทำเพื่อใช้ในครัวเรือน เพราะส่วนใหญ่คนในชุมชนมีอาชีพเกษตรกร ทำนาทำสวน 2) ด้านการศึกษา มีการถ่ายทอดวิธีการเรียนรู้แก่คนรุ่นลูกรุ่นหลานเพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญา 3) ด้านสังคมวัฒนธรรม เป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากการเรียนรู้โดยอาศัยธรรมชาติเป็นหลักในการคิดภูมิปัญญาขึ้นมา ใช้กำจัดศัตรูอย่างเช่น หนูนา ที่มารบกวนกัดกินต้นข้าวหรือสวนผักผลไม้ เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมที่คนรุ่นเก่าคิดหาวิธีการกำจัดศัตรูในนาข้าว 4) ด้านเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาบ่วงดักหนูสามารถทำเป็นอาชีพ เพื่อเสริมรายได้

ให้แก่ครอบครัวได้ หนุณยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดอยู่มาก อาชีพนี้ก็ยังคงสามารถทำรายได้ให้ชาวบ้านได้มาก

2.6 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านการสานตะกร้าหวาย พบว่า

2.6.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้เรียนรู้วิธีการทำจากคุณแม่ แล้วเริ่มทำเรื่อยมา หาประสบการณ์ด้วยตนเองและจากคนอื่นระยะเวลาในการเรียนรู้และทำเป็นอาชีพ ตั้งแต่อายุ 15 ปี จนถึงปัจจุบัน ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของการสานตะกร้าหวาย คือ มีความทนทานแน่นหนาเหมาะสำหรับใช้ในการจ่ายตลาด ใส่สิ่งของทั่วไป ช่วยลดถุงพลาสติกภูมิปัญญาของการสานตะกร้าหวายสะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า สะท้อนให้เห็นถึงการรวมกลุ่ม การรวมตัวในชุมชน ความสามัคคีของชุมชนที่จะจัดตั้งกลุ่มแม่บ้าน หรือกลุ่มสตรีกลุ่มหนึ่งขึ้นมาเพื่อทำภูมิปัญญาของหมู่บ้าน

2.6.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาการสานตะกร้าหวายมี 2 วิธี ดังนี้ 1) การสอน 2) ฝึกปฏิบัติ ผู้ที่มาเรียนรู้ได้แก่ ชาวบ้านในชุมชน

2.6.3 ขั้นตอนวิธีการสอนการสานตะกร้าหวายมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) ขั้นตอนการปฏิบัติจริง

2.6.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาการสานตะกร้าหวาย 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน ตะกร้าหวายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีสีสันทนสวยงาม และมีรูปแบบที่แปลกใหม่ มีการคิดพัฒนาลวดลายที่แปลกใหม่ มีวิธีขั้นตอนการทำ การขึ้นลายต่างๆ ด้วยมือ ตะกร้ามีความแข็งแรง และมีลวดลายที่สวยงาม 2) ด้านการศึกษา เปิดเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้คนในชุมชนเข้ามาชม และเรียนการสานตะกร้าหวายด้วยตนเอง 3) ด้านสังคมวัฒนธรรม บ่งบอกถึงความเป็นอยู่ของคนในชุมชน คนในชุมชนได้พูดคุยกัน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น มีการร่วมกันคิดลายตะกร้าที่แปลกใหม่ เน้นใช้งาน เช่น ใส่สิ่งของต่างๆ เป็นต้น 4) ด้านเศรษฐกิจ ทำให้มีรายได้เข้า

มาในชุมชน ชุมชนเป็นที่รู้จักของคนภายนอกตำบลและต่างจังหวัด ในปัจจุบันได้เป็นสินค้า (OTOP) ส่งออกไปขายยังประเทศเพื่อนบ้าน

2.7 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านการสานจอบใบลาน พบว่า

2.7.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้ เรียนรู้วิธีการทำจอบใบลานมาจาก ปู่ ย่า พ่อ แม่ เรียนรู้มาตั้งแต่อายุ 15 ปี หลังจากที่ทำงานขำนาญ ก็นำมาประกอบเป็นอาชีพเสริม ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์การสานจอบใบลาน คือ ทนทาน,เย็บด้วยมือเย็บอย่างประณีต มีความหนาแน่นภูมิปัญญาของการสานจอบใบลาน สะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า ด้านหัตถกรรมพื้นบ้านที่แสดงถึงภูมิปัญญาชาวบ้านดั้งเดิม การอนุรักษ์รักษาวัฒนธรรมของบรรพบุรุษและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน มีการประยุกต์เปลี่ยนแปลงให้กับสมัยปัจจุบัน

2.7.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาการสานจอบใบลานมี 2 วิธี ดังนี้ 1) การสาธิต 2) การให้ปฏิบัติจริง ผู้ที่มาเรียนรู้ได้แก่ ชาวบ้านในชุมชน นักเรียน

2.7.3 ขั้นตอนวิธีการสอน การสานจอบใบลานมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) ขั้นตอนการปฏิบัติจริง

2.7.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาการสานจอบใบลานมี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญา มีรวมกลุ่มทำเป็นสินค้า (OTOP) หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ 2) ด้านการศึกษา มีการรวมกลุ่มเพื่อให้คนรุ่นหลังอนุรักษ์ไว้ เพราะในปัจจุบันคนส่วนจะไม่ค่อยรู้จัก จอบใบลาน 3) ด้านสังคมวัฒนธรรมในอดีตเคยเป็นของใช้ที่จำเป็นแต่ในปัจจุบันหาได้ยาก อาจเห็นตามงานเทศกาลต่างๆ ซึ่งหาชมได้น้อยมาก 4) ด้านเศรษฐกิจเพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งในการทำงาน มีรายได้ให้แก่ครอบครัว และชุมชนในท้องถิ่นมีการตลาดในที่ต่างๆ เพื่อให้จอบใบลานเป็นที่ขึ้นชื่อของชุมชนในท้องถิ่น

2.8 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญา

ชาวบ้านการสานตะกร้าพลาสติก พบว่า

2.8.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้ เรียนรู้วิธีการสานตะกร้าพลาสติกมาจาก ครูศูนย์การศึกษาอกระบบ ระยะเวลาในการเรียนรู้มาตั้งแต่ พ.ศ.2555 โดยใช้เวลาในการเรียนรู้ 1 เดือน หลังจากนั้นนำมาประกอบเป็นอาชีพ ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของการสานตะกร้าพลาสติก คือ สีสดใส แข็งแรงภูมิปัญญาของการสานตะกร้าพลาสติกสะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า ในด้านการคิดวิธีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า เป็นผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของชาวบ้าน เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2.8.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาการสานตะกร้าพลาสติกมี 2 วิธี ดังนี้

1) การสาธิต 2) การลงมือฝึกปฏิบัติ ผู้ที่มาเรียนรู้ ได้แก่ แม่บ้าน นักศึกษานักท่องเที่ยว

2.8.3 ขั้นตอนวิธีการสอนการสานตะกร้าพลาสติกมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขึ้นเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) ขั้นตอนการปฏิบัติจริง

2.8.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาการสานตะกร้าพลาสติกมี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้านได้มีการรวมกลุ่มจัดทำตะกร้าพลาสติกเพื่อจะมีรายได้นำไปเลี้ยงครอบครัว ได้มีการหารายได้เสริมเพื่อนำไปเลี้ยงครอบครัว มีการประยุกต์ ดัดแปลงให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มมูลค่าของสินค้า 2) ด้านการศึกษาเรียนรู้การออกแบบ ประยุกต์ ลวดลายใหม่ๆให้เข้ากับสังคมยุคปัจจุบัน เป็นการต่อยอดให้สินค้ามีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น 3) ด้านสังคมวัฒนธรรม ตะกร้าพลาสติกมีความนิยมมากในยุคปัจจุบัน เพราะ สามารถที่จะใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ด้านเศรษฐกิจมีการรวมกลุ่มหารายได้เสริมแก่คนในชุมชนและครอบครัว ในการสานตะกร้าพลาสติก

2.9 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้าน
การทำไม้กวาดดอกหญ้า พบว่า

2.9.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้เรียนรู้วิธีการทำมาจากนักพัฒนากรใน
อำเภอเสนา ระยะเวลาในการเรียนรู้ 4-5 ปี ใช้เวลาในการเรียนรู้ 1 วัน หลังจากหัด
ทำงานชำนาญก็นำมาทำเป็นอาชีพลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของการทำไม้
กวาดดอกหญ้า คือ ทนทาน,เบาแต่แข็งแรงภูมิปัญญาของการทำไม้กวาดดอกหญ้า
สะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งเป็นพื้นความรู้ความสามารถ
ที่ได้รับการส่งส่ถ่ายทอดกันมา นำมาปรับใช้รวมกับความรู้ และประสบการณ์
ของตนเอง ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง รวมถึงชาวบ้าน
ในท้องถิ่น สืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษจนกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตอัน
ยาวนาน

2.9.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำไม้กวาดดอกหญ้ามี่ 2 วิธี ดังนี้
1) สอนขั้นตอนทีละขั้นตอน 2) ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้ที่มาเรียนรู้ได้แก่
นักเรียนและกลุ่มแม่บ้าน

2.9.3 ขั้นตอนวิธีการสอนการทำไม้กวาดดอกหญ้ามี่ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1)
ขั้นเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3)
ขั้นการปฏิบัติจริง

2.9.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้าน การทำไม้กวาดดอกหญ้ามี่ 4
ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน มีการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อหารายได้เสริม หลังจาก
การทำไร่นาของเกษตรกร นำเอามาใช้ในครัวเรือนเพื่อให้เกิดประโยชน์ 2) ด้าน
การศึกษา เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งเป็นพื้นความรู้ความสามารถที่ได้รับการ
ส่งส่ถ่ายทอดกันมา นำมาปรับใช้รวมกับความรู้ และประสบการณ์ของตนเอง ให้
เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง 3) ด้านสังคมวัฒนธรรมไม้
กวาดถือว่่าเป็นสิ่งที่ำเป็นทั้งในอดีตและปัจจุบันใช้ทำความสะดวกสิ่ง

สกปรก 4) ด้านเศรษฐกิจได้มีการรวมกลุ่มแม่บ้านในชุมชนในการให้ความรู้วิธีทำ เพื่อเก็บไว้ใช้ในครัวเรือนและส่งขายตามความต้องการ

2.10 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านการเย็บกระเป่าหนังวัวพบว่า

2.10.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้ เรียนรู้วิธีการโดยฝึกรับรู้จากกรุงเทพมหานครและนำมาต่อยอดเป็นอาชีพจนกลายมาเป็นธุรกิจของตนเองระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 24 ปี ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของการทำกระเป่าหนังวัวแท้ คือ เป็นงานที่พิมพ์ลายเอง มีซับใน เป็นตราสินค้าของตนเองคือ “ลุงอยุธยา” ภูมิปัญญาของการทำกระเป่าหนังวัวแท้สะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า ในด้านเศรษฐกิจ นำภูมิปัญญาที่เกิดจากความคิดของชาวบ้านมาต่อยอดให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่สามารถเพิ่มมูลค่าในการขาย ส่งออกยังต่างประเทศ

2.10.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำกระเป่าหนังวัวแท้ ปัจจุบันยังไม่มีผู้ที่มาเรียนรู้เพราะหนังวัวหายากและราคาสูง จึงไม่มีผู้สืบทอดภูมิปัญญานี้

2.10.3 ขั้นตอนวิธีการสอนการทำกระเป่าหนังวัวแท้มี 3 ขั้นตอน ดังนี้
1) ขั้นตอนเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ
3) ขั้นตอนการปฏิบัติงานจริง

2.10.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาการทำกระเป่าหนังวัวแท้มี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน การทำกระเป่าหนังวัวทำมาจากหนังวัวแท้ซึ่งหาได้ยากในปัจจุบัน 2) ด้านการศึกษา คนในชุมชนมีวิธีการถ่ายทอดและเผยแพร่ให้กับเยาวชนรุ่นหลังโดยการสอนตามขั้นตอน อธิบายวิธีการทำยากและง่ายอย่างไร เพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านของตนเอง 3) ด้านสังคมวัฒนธรรม เน้นให้คนในชุมชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และคุณค่ามากที่สุดเป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว 4) ด้านเศรษฐกิจ กระเป่าหนังวัวช่วยสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนและยังสร้างอาชีพอีกด้วย สามารถช่วยให้คนที่ไม่มีงานทำมีอาชีพที่มั่นคงหรือคนที่ว่างจากการทำอาชีพหลักมีรายได้เพิ่มขึ้น

2.11 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านการสานส้มไผ่ฝ้าย พบว่า

2.11.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้เรียนรู้วิธีการสานส้มด้วยตนเอง คิดค้นประดิษฐ์จากความคิดของตนเองและโดยดูแบบจากคนอื่น วิถีครูพักลักจำบ้าง ระยะเวลาในการเรียนรู้และทำเป็นอาชีพ 10 ปี ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของการสานส้มไผ่ฝ้าย คือ ใช้ไม้ไผ่สีสุก มีความทนทาน ทรวดทรงสวยงาม การนำวัตถุดิบที่อยู่ใกล้ตัว มาดัดแปลงเป็นสิ่งของเครื่องใช้ จากขั้นตอนที่ง่ายจนวิวัฒนาการสู่ความละเอียดอ่อน ประณีตงดงามในเชิงศิลปะและประโยชน์ใช้สอย จนสนองความต้องการได้เป็นอย่างดีภูมิปัญญาของการสานส้มไผ่ฝ้ายสะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า สะท้อนให้เห็นถึงการดำรงชีวิตในการเอาตัวรอด การเลี้ยงชีพ การเลี้ยงสัตว์ ส้มไผ่คือสิ่งที่ไว้ซังไผ่ไม่ให้เดินออกไปในบริเวณที่เราไม่ได้กำหนด เพื่อความปลอดภัยจากสัตว์ชนิดต่างๆ

2.11.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาการสานส้มไผ่ฝ้ายมี 2 วิธี ดังนี้ 1) การสอน 2) ฝึกปฏิบัติ ผู้ที่มาเรียนรู้ได้แก่ ลูกหลาน ชาวบ้านในชุมชน

2.11.3 ขั้นตอนวิธีการสอนการสานส้มไผ่ฝ้ายมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) ขั้นตอนการปฏิบัติจริง

2.11.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาการสานส้มไผ่ฝ้ายมี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน การจัดตั้งกลุ่มเพื่อให้ชาวบ้าน เพื่อใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ได้รับความรู้ความสามารถ การรวมกลุ่มของชาวบ้าน ความรู้ของชาวบ้านในท้องถิ่น และความเฉลียวฉลาดของชาวบ้าน รวมทั้งความรู้ตั้งแต่สั่งสมมาบรรพบุรุษ มีวิธีการทำส้มไผ่ด้วยการสานด้วยมือ จึงมีความแข็งแรง ทนทานและใช้ได้นาน 2) ด้านการศึกษา ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีความรู้ มีการทำส้มไผ่ เปิดให้ผู้ที่มีความสนใจเรื่องการทำส้มไผ่ได้เข้ามาเรียนรู้ขั้นตอนการทำส้มไผ่ 3) ด้านสังคม วัฒนธรรม เป็นภูมิปัญญาที่มีมาแต่ดั้งเดิม ที่ทำขึ้นใช้ในครัวเรือน และทำขึ้นมา

จนถึงปัจจุบัน 4) ด้านเศรษฐกิจ ช่วยสร้างรายได้ในกลุ่มสมาชิก สุ่มไ้เป็นสินค้าที่ผลิตขายในชุมชน เพื่อเสริมความเข้มแข็งต่อเศรษฐกิจ

2.12 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้าน การทอเสื่อกก พบว่า

2.12.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้เรียนรู้วิธีการจากบรรพบุรุษ พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ภูมิปัญญาเดิมอยู่ที่จังหวัดมหาสารคาม พื้นเพเป็นคนอีสาน จึงได้เรียนรู้การทำภูมิปัญญานี้มาอย่างแท้จริง ระยะเวลาในการเรียนรู้และทำเป็นอาชีพ อายุ 12 ปี ประมาณ 58 ปี ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของการทอเสื่อกก คือ ประยุกต์รูปแบบด้วยตนเองทำให้เสื้อมีหลายรูปแบบภูมิปัญญาของการทอเสื่อกกสะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า ด้านนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาอนุรักษ์สืบทอดต่อไปเพื่อให้ลูกหลานรู้จัก การทอเสื่อ เป็นไปเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน เสื่อในอดีตเป็นของใช้ที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับปูนั่งหรือนอน จนถึงกับมีคำกล่าวว่า บ้านใดไม่มีเสื่อใช้ ถือว่า พ่อ แม่ ลูก เกียจคร้านไม่มีฝีมือ หนุ่มสาวที่แต่งงานตั้งครอบครัวใหม่หรือขึ้นเรือนใหม่ จะต้องเตรียมที่นอน หมอน มุ้ง ส่วนเสื่อฟ้ายหญิงจะจัดเตรียมทอสะสมไว้เป็นของขึ้นเรือน นอกจากนี้ยังทอเพื่อถวายเป็นไทยทานให้กับวัด เพื่อบำรุงศาสนาในอุเทศกาลต่างๆ และยังนำเสื่อที่ทอไปซื้อขายแลกเปลี่ยนกับหมู่บ้านใกล้เคียงอีกด้วย

2.12.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาการทอเสื่อกกมี 2 วิธี ดังนี้ 1) การสอน 2) การฝึกปฏิบัติ ผู้ที่มาเรียนรู้ได้แก่ ชาวบ้านในชุมชน ลูกหลาน นักเรียน

2.12.3 ขั้นตอนวิธีการสอนการทอเสื่อกกมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) ขั้นการปฏิบัติจริง

2.12.4 ผลการถอดรหัสภูมิปัญญาการทอเสื่อกกมี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่ทอเสื่อกกขึ้นใช้ในครัวเรือนในสมัยก่อน ปัจจุบันจึงทำเป็นสินค้าของชุมชน มีการทำเสื่อกก แบบมีสีสันทสวยงาม

2) ด้านการศึกษา มีนักเรียนนักศึกษา หรือชาวบ้านมาเรียนรู้การทำสื่อกก 3) ด้านสังคมวัฒนธรรม เสื่อกกแสดงถึงภูมิปัญญาของผู้คิดและชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนในท้องถิ่นนั้น 4) ด้านเศรษฐกิจ ปัจจุบันเสื่อกกเป็นสินค้าส่งออกตามคำสั่งของผู้ที่ต้องการ และมีวางขายตามท้องตลาด

2.13 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านโมบายทางมะพร้าว พบว่า

2.13.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้เรียนรู้วิธีการจากวิทยากรโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียนมาเป็นวิทยากรสาธิต ระยะเวลาในการเรียนรู้และทำเป็นอาชีพ 2 ปี เริ่มมีคนมาดูงานแล้วนำไปขายเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของโมบายก้านมะพร้าว คือ นำทางมะพร้าวซึ่งเป็นวัสดุเหลือใช้จากธรรมชาติ นำมาถักทอด้วยมือ ให้เป็นรูปร่างที่สวยงามตามใจคิด ใช้ประดับในงานพิธีมงคลต่างๆ ภูมิปัญญาของโมบายก้านมะพร้าวสะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า ในด้านการใช้วัสดุจากธรรมชาติให้เป็นประโยชน์ เป็นการลดค่าใช้จ่าย แถมยังไม่สร้างมลภาวะให้โลก เพราะทางมะพร้าวสามารถนำมาทำไม้กวาดได้อีกครั้งหลังเลิกงาน ส่วนดอกไม้ใบหญ้าก็นำมากองโคนต้นไม้ย่อยสลายกลายเป็นปุ๋ย ทั้งสวยงาม ประหยัดเงินและช่วยลดโลกร้อนอีกด้วย

2.13.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาโมบายทางมะพร้าวมี 2 วิธี ดังนี้ 1) การสอนและสาธิต 2) การฝึกปฏิบัติมีอุปกรณ์ให้ปฏิบัติ ผู้ที่มาเรียนรู้ได้แก่นักเรียน ชาวบ้านในชุมชนชาวบ้านตำบลอื่นๆ

2.13.3 ขั้นตอนวิธีการสอนโมบายก้านมะพร้าวมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) ขั้นตอนการปฏิบัติจริง

2.13.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาโมบายก้านมะพร้าวมี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่ใช้วัสดุธรรมชาติมาทำประโยชน์เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ 2) ด้านการศึกษา มีการบรรยายและสาธิตการทำให้กับ

ชาวบ้านในชุมชนเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม 3) ด้านสังคมวัฒนธรรม เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน ใช้ประดับในงานพิธีมงคลต่างๆ เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น 4) ด้านเศรษฐกิจ สามารถสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชนได้ เป็นการลดโลกร้อนด้วย

2.14 ผลการวิจัยวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญา

ชาวบ้านการเย็บเสื่อลายผ้าขาวม้าพบว่า

2.14.1 ด้านประสบการณ์ผู้รู้ เรียนรู้วิธีการทำจากการอบรมที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและหาประสบการณ์เอง ใช้เวลาเรียนรู้ตั้งแต่อายุ 20 ปีและทำเป็นอาชีพตอนอายุ 25 ปี จนถึงปัจจุบันนี้ ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของการเย็บเสื่อลายผ้าขาวม้า คือ เป็นเสื่อลายผ้าขาวม้าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตำบล ภูมิปัญญาของการเย็บเสื่อลายผ้าขาวม้าสะท้อนวิถีชีวิตและคุณค่า ด้านการนำผ้าลายต่างๆมาประยุกต์เป็นเสื่อลายผ้าขาวม้าทำให้ผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น กลายเป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและครอบครัว

2.14.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาการเย็บเสื่อลายผ้าขาวม้ามี 2 วิธี ดังนี้ 1) การสอน 2) ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองผู้ที่มาเรียนรู้ได้แก่ ชาวบ้านในชุมชน

2.14.3 ขั้นตอนวิธีการสอนการเย็บเสื่อลายผ้าขาวม้ามี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) ขั้นตอนการปฏิบัติจริง

2.14.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาการเย็บเสื่อลายผ้าขาวม้ามี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน การจัดตั้งรวมกลุ่มของชาวบ้านในชุมชน การใช้ความรู้เพื่อชุมชน การสอนของชาวบ้านในกลุ่ม 2) ด้านการศึกษา ส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มทำเสื่อลายผ้าขาวม้าให้มีความรู้ ในการทำและช่วยในกลุ่มชุมชน 3) ด้านสังคมวัฒนธรรม มีการควบคุมสมาชิกในการทำงานและความเรียบร้อยของการทำ

เสื้อลายผ้าขาวม้า 4) ด้านเศรษฐกิจ ช่วยสร้างรายได้ในกลุ่มสมาชิก เพื่อเสริมความเข้มแข็งต่อเศรษฐกิจ

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยอภิปรายผลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. การรวบรวมและจำแนกประเภทภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาการรวบรวมและจำแนกประเภทภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี 4 ประเภท จำนวน 18 ชนิด ประกอบด้วย 1) ประเภทเครื่องจักสานมี 5 ชนิด ดังนี้ การสานตะกร้าเชือกปอกระเจา การสานตะกร้าหวาย การสานบ่อบลาน การสานตะกร้าพลาสติก การสานส้อมไผ่ 2) ประเภทการเย็บมี 4 ชนิด ดังนี้ เย็บกระเป๋าลายผ้าไหม กวาดดอกหญ้า การเย็บกระเป๋าลายผ้าไหม การเย็บเสื้อลายผ้าขาวม้า 3) ประเภทการทอมี 1 ชนิด ดังนี้ การทอเสื่อ 4) ประเภทงานเบ็ดเตล็ดมี 4 ชนิด ดังนี้ ทำดอกไม้จันทน์ ทำลอบดักปลา การทำบ่วงดักหนู ไม้บายก้านมะพร้าว ซึ่งสอดคล้องกับ Wiboon Leesuan (1995) ได้แบ่งศิลปหัตถกรรมออกเป็น 10 ประเภทดังนี้ 1) เครื่องเคลือบดินเผา 2) การทอผ้า และการเย็บปักถักร้อย 3) การแกะสลัก 4) หัตถกรรมโลหะ 5) เครื่องจักสาน 6) การก่อสร้าง 7) ภาพเขียน 8) การปั้นรูปและลวดลายประดับ 9) เครื่องกระดาช 10) งานเบ็ดเตล็ด

2. วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาและการถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้านด้านหัตถกรรมเบา อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.1 ผลการศึกษาวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านด้านประสพการณ์ ผู้รู้ ได้เรียนรู้วิธีการสานตะกร้าเชือกปอกระเจา การสานตะกร้าพลาสติก ไม้บายก้านมะพร้าว และการเย็บเสื้อลายผ้าขาวม้ามาจากครูสอนอาชีพของศูนย์

การศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 4 คนได้เรียนรู้วิธีการทำลอบดักปลาการเย็บกระเป๋ผ้า การทำบ่วงดักหนู และการสานส้มไก่ไม้ไผ่ โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง หาประสบการณ์ และครูพักลักจำ จำนวน 4 คน ได้เรียนรู้วิธีการทำดอกไม้จันทน์โดยการอบรมจากครูโรงเรียนสาธิตของตำบลจำนวน 1 คนได้เรียนรู้วิธีการสานตะกร้าหวายการสานงอบใบลาน และการทอเสื่อกก มาจากบรรพบุรุษ พ่อแม่ ปู่ย่าตายายจำนวน 3คนได้เรียนรู้วิธีการทำไม้กวาดดอกหญ้ามาจาก นักพัฒนากรในตำบล จำนวน 1 คนได้เรียนรู้วิธีการเย็บกระเป๋าหนังวัวแท้โดยฝึกมาจากกรุงเทพมหานครและนำมาต่อยอดเป็นอาชีพจนกลายมาเป็นธุรกิจของตนเองจำนวน 1 คน ซึ่งสอดคล้องกับ Phitak Noiwanklang (2004) ได้ศึกษาเรื่องลายสานไม้ไผ่ ในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดพบว่า ลายจักสานที่นำมาประกอบเป็นเครื่องจักสาน ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษตามคตินิยมของคนในท้องถิ่น โดยอาศัยความสะดวก และความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภูมิศาสตร์และสังคม เครื่องจักสานไม้ไผ่ได้ประโยชน์ต่อการใช้สอยในชีวิตประจำวันด้านต่างๆ คือ ใช้เป็นภาชนะประกอบอาหาร เครื่องมือจับสัตว์ เครื่องใช้ในบ้าน เครื่องใช้สำหรับเลี้ยงสัตว์ เครื่องมือเพาะปลูก ส่วนประกอบสิ่งก่อสร้าง เครื่องมือประกอบความเชื่อ การสร้างเครื่องมือไม้ไผ่ต่างๆ มีรูปสอดคล้องและกลมกลืนกับวิถีชีวิตการใช้สอยในแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม

2.2 วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านการสานตะกร้าเชือกกอบกระเจา การสานตะกร้าพลาสติกโมบายก้านมะพร้าว การเย็บเสื่อลายผ้าขาวม้า การสานส้มไก่ไม้ไผ่ การทำดอกไม้จันทน์การสานตะกร้าหวายการสานงอบใบลาน การทอเสื่อกก และการทำไม้กวาดดอกหญ้ามี 2 วิธี ดังนี้ 1) การอธิบาย การสาธิต 2) การลงมือฝึกปฏิบัติวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านการทำลอบดักปลาการทำบ่วงดักหนู มี 3 วิธี ดังนี้ 1) การบอกเล่า 2) การสาธิต 3) การฝึกปฏิบัติและลงมือทำด้วยตนเองวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญา

ชาวบ้านการเย็บกระเป๋าคอผ้า โดยการถ่ายทอดสู่กันวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านการเย็บกระเป๋าคอผ้าหนึ่งตัวแต่ปัจจุบันยังไม่มีผู้มาเรียนรู้เพราะหนึ่งตัวหายากและราคาสูง จึงไม่มีผู้สืบทอดภูมิปัญญานี้ ซึ่งสอดคล้องกับ Chaimongkol Chairob (2011) การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลอากาศ อำเภอบางบาล อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรีวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น วิธีการผลิตเครื่องจักสาน การตีเหล็ก การผลิตผ้าทอมัดหมี่ย้อมสีธรรมชาติและ การผลิตเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน เนื้อหาที่ถ่ายทอด ไม่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร วิธีการถ่ายทอดเน้นการปฏิบัติเป็นรายบุคคล สาธิตให้ดูเป็นตัวอย่างควบคู่กับการบอกเล่า สื่อที่ใช้ในการถ่ายทอดใช้บุคคลเป็นผู้ถ่ายทอดจะเป็นเครือญาติ เพื่อนบ้าน และสื่อที่เป็นของจริงส่วนวิธีการถ่ายทอดการผลิตข้าวเม่านึ่งเนื้อหาที่ถ่ายทอด พบว่ามีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรวิธีการถ่ายทอดเน้นการถ่ายทอดเป็นรายบุคคล

2.3 ขั้นตอนวิธีการสอนภูมิปัญญาชาวบ้านการสานตะกร้าเชือกปอกระเจา การสานตะกร้าพลาสติก โม่บายก้านมะพร้าว การเย็บเสื้อลายผ้าขาวม้า การทำลอบดักปลาการเย็บกระเป๋าคอผ้า การทำบ่วงดักหนู การสานส้มไก่ไม้ไผ่ การทำดอกไม้จันทร์การสานตะกร้าหวายการสานบ่อใบลาน การทอเสื่ออก การทำไม้กวาดดอกหญ้า และการเย็บกระเป๋าคอผ้าหนึ่งตัวที่มี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ 2) บอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) ขั้นการปฏิบัติจริงซึ่งสอดคล้องกับ Suchart Chanmuang (2013) การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรีขั้นตอนวิธีการสอนภูมิปัญญาท้องถิ่น มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือขั้นบอกคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ และขั้นการปฏิบัติจริง

2.4 การถอดรหัสภูมิปัญญาชาวบ้าน การสานตะกร้าเชือกปอกระเจา การสานตะกร้าพลาสติก โม่บายก้านมะพร้าว การเย็บเสื้อลาย

ผ้าขาวม้า การทำลอบดักปลา การเย็บกระเป๋ผ้า การทำบ่วงดักหนู การสาน
สุ่มไผ่ไม้ไผ่ การทำดอกไม้จันทน์ การสานตะกร้าหวายการสานงอบใบลาน การ
ทอเสื่อกก การทำไม้กวาดดอกหญ้า และการเย็บกระเป๋หนังวัวแท้มี 4 ด้าน
ดังนี้ 1) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน 2) ด้านสังคมวัฒนธรรม 3) ด้านการศึกษา 4)
ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นภูมิปัญญาที่
เกิดขึ้นเฉพาะท้องถิ่น เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นเป็นพื้นความรู้ของ
ชาวบ้านในการคิดแก้ปัญหาในชีวิตของตนเองหรือสติปัญญอันเกิดจากการ
เรียนรู้ สะสม ถ่ายทอดประสบการณ์ที่ยาวนานของผู้คนในท้องถิ่น แนวคิด
ด้านสังคมวัฒนธรรมวิถีการดำเนินชีวิต (The way of life) ของคนในสังคม
นับตั้งแต่วิถีกิน วิถีอยู่ วิถี แต่งกาย วิถีทำงาน วิถีพักผ่อน วิถีแสดงอารมณ์ วิถี
สื่อความ วิถีจราจรและขนส่ง วิถีอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ วิถี แสดงความสุขทาง
ใจ และหลักเกณฑ์การดำเนินชีวิต โดยแนวทางการแสดงออกถึงวิถีชีวิตนั้น
อาจเริ่มมาจากเอกชนหรือคณะบุคคลทำเป็นตัวแบบแล้วต่อมาคนส่วนใหญ่ก็
ปฏิบัติสืบทอดกันมา ดังนั้นการรักษาหรือธำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมเดิมจึงต้องมีการ
ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาวัฒนธรรมให้ เหมาะสมมีประสิทธิภาพตาม
ยุคสมัยแนวคิดด้านการศึกษาด้านกระบวนการเรียนรู้ ปรากฏตาม มาตรา 22
การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และ
พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา
ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
แนวคิดด้านเศรษฐกิจความหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวคิดใหม่จะ
เน้นไปที่การปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นเป็นหลักและ
จุดมุ่งหมายของการพัฒนาที่จะเน้นไปที่การจัดแก้ปัญหาความยากจนการ
ว่างงานและการกระจายรายได้ภายใต้ระบบเศรษฐกิจที่มีความจำเริญเติบโต
เมื่อการพัฒนาเศรษฐกิจเน้นไปที่คุณภาพชีวิตมนุษย์ดังนั้นในการทำ
ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวใหม่จึงต้องพิจารณาในวงกว้างและ

เจาะลึกลงไปสู่แนวคิดทางด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อเสริมสร้างความรู้ และบรรทัดฐานทางคุณธรรมสอดคล้องกับ Apiwan Sriplang (2004) ศึกษา การดำเนินธุรกิจภูมิปัญญาชาวบ้านกรณีศึกษาธุรกิจผ้าแพรวาบ้านโนน ตำบล โพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าการดำเนินธุรกิจผ้าแพรวาบ้านโนน ชาวบ้านยังคงอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านโนนในการทอผ้าแพรวาแบบดั้งเดิม ของชาวไทยไว้อย่างเหนียวแน่น จะมีการเปลี่ยนแปลงเฉพาะรูปแบบจากการ ทอผ้าแพรวาพื้นเล็กเพื่อเก็บไว้งานมงคลต่างๆในครัวเรือน มาเป็นการทอ ผ้าแพรวาพื้นใหญ่ในเชิงธุรกิจ และเป็นที่นิยมมากจากผู้บริโภคแล้วได้รับการ สนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ รู้จักแพร่หลาย เมื่อตลาดมีความต้องการสูงผู้ผลิตผู้ทอผ้าแพรวาชาวบ้านโนนก็ มีงานทำเพิ่มมากขึ้น สร้างรายได้มีเงินออม มีอาชีพประจำมีคุณภาพชีวิตที่ดี ขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

จากการศึกษาพบว่าภูมิปัญญาชาวบ้านอำเภอสนา จังหวัด พระนครศรีอยุธยาอยู่มาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นควรให้งบประมาณในการสนับสนุนในการจัดทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมวัฒนธรรมและด้านการศึกษา มีการส่งเสริมในเรื่อง การฝึกอบรมภูมิปัญญาชาวบ้านให้แก่บุคคลที่สนใจ ส่งเสริมจัดตั้งเป็นกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนหรือจัดตั้งศูนย์ (OTOP) ชุมชนเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่คน ในชุมชน พัฒนาเป็นอาชีพที่มั่นคง มีการจัดการเรื่องการตลาดให้เหมาะสมกับ ผลิตภัณฑ์ และมีการจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อที่จะสร้าง จิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้สึกหวงแหนภูมิปัญญาอันมีคุณค่า สามารถนำไป

เผยแพร่ให้กับบุคคลที่สนใจภูมิปัญญาต่างๆและต่อยอดให้ภูมิปัญญาชาวบ้าน
คงอยู่ต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

จากการศึกษาพบว่า การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นอำเภอลำหมอน
งอบ จังหวัดตราด ยังเป็นการถ่ายทอดสืบต่อกันแบบเครือญาติ ผู้ศึกษาจึงมี
ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดทำภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านการทำ
ผลิตภัณฑ์ต่างๆ และมีการสอดแทรกเนื้อหาเข้ากับการเรียนการสอน

2. ควรส่งเสริมให้เด็กรุ่นใหม่ได้เรียนรู้วิธีการทำภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. ควรจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์เรื่องการทำภูมิปัญญาท้องถิ่น
อำเภอลำหมอน เพื่อเผยแพร่ให้กับผู้เรียนหรือผู้ที่มีความสนใจได้ศึกษาและฝึก
ปฏิบัติ

4. ควรมีการส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแหล่งการเรียนรู้
ชุมชน

5. ควรมีการเก็บภูมิปัญญาชาวบ้านบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
โดยให้ชาวบ้านเกิดความตระหนักในการเก็บบันทึก หรือให้ส่วนราชการ
องค์กรทางการศึกษาช่วยในการจัดเก็บบันทึก ซึ่งจะทำให้เกิดการดำรงไว้ซึ่ง
ภูมิปัญญาชาวบ้านได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

6. ควรใช้สื่อที่เป็นเทคโนโลยีช่วย เช่น การทำวิดีโอ การทำคู่มือ การ
จัดบอร์ด เนื้อหาเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน ความเป็นมา วัสดุอุปกรณ์
เครื่องมือ ขั้นตอนวิธีการทำ ให้มีความชัดเจนสามารถปฏิบัติตามได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารวบรวม จำแนกประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นในทุกๆ
อำเภอในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.ควรมีการศึกษาวิธีการถ่ายทอดและการถอดรหัสภูมิปัญญา
ชาวบ้านเฉพาะเรื่องเพราะจะได้ข้อมูลที่ละเอียดยิ่งขึ้น

References

- Chairob C. (2011). A Study of Local Wisdom in Akat Subdistrict, Akat Amnuay District, Sakon Nakhon Province. Phranakhon Rajabhat University.
- Chanmuang S. (2013). Transmission of local wisdom in Laem Ngob District, Trat Province. Phranakhon Rajabhat University. Handicrafts in Thailand. [Online].
http://www.baanjommyut.com/library_2/extension-3/evolution_of_thai_art/17.html, June 19, 2025.
- Leesuwann W. (1995). Traditional handicrafts. Bangkok: Public Business Print.
- Leesuwan W. (2010). Folk handicrafts: Local identity. Silpakorn University Journal,30(1), 163-182.
- Noiwanklang P. (2004). A Study of Bamboo Weaving Patterns in Suvannaphum District, Roi Et Province. Mahasarakham University.
- Sriplang A. (2004). A Study of Local Wisdom Business Operations: A Case Study of the Pha Praewa Fabric Business in Ban Phon, Phon Subdistrict, Kham Muang District, Kalasin Province. Mahasarakham University.
- Wasi P. (1987). The Creation of Thai Wisdom for Development. Bangkok: Amarin Printing Group.

ผลของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการขายออนไลน์ กรณีศึกษา
ผู้ประกอบการเหล็ก กรุงเทพมหานคร
The Impact of Changes in Online Sales Structures: A Case
Study of Steel Entrepreneurs in Bangkok

พีรบูรณ์ กตัญญูไชยพงศ์

Peeraboon Katan-u-chaiyapong

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก

¹Master of Arts Program in Modern Organizational Management Krirk University

Email:centerag@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. ผลกระทบต่อยอดขาย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการขายออนไลน์ส่งผลต่อยอดขายของผู้ประกอบการอย่างไร 2. พฤติกรรมผู้บริโภคการเปลี่ยนแปลงนี้มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อของลูกค้าในกรุงเทพฯ หรือไม่ 3. การปรับตัวของผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการปรับตัวอย่างไรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการขายออนไลน์ 4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงนี้ประสบความสำเร็จโครงสร้างการขายออนไลน์ของผู้ประกอบการเหล็กในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยในกรุงเทพมหานคร 50 เขต ขนาดกลุ่มตัวอย่าง การคำนวณขนาดตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากร ได้มาโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครจีและมอร์แกน (Krejci; & Mogan.1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 รวมทั้งสิ้น จำนวน 400 คน สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test, ANOVA และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพของผู้บริโภค ระยะเวลาการประกอบการวัสดุก่อสร้าง) ด้านการตลาด ด้านเทคโนโลยี ด้านคุณค่าในตราสินค้า ด้านพฤติกรรมผู้บริโภค และการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์ผู้ประกอบการรวมถึงตัวแปรรวม พบว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางถึงสูง และไม่มีตัวแปรใดมีความสัมพันธ์ทางลบ

คำสำคัญ: โครงสร้างการขายออนไลน์, การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง, ผู้ประกอบการเหล็ก, ธุรกิจเหล็ก

Abstract

This research aimed to study 1) the impact of changes in online sales structure affecting the sales performance of steel entrepreneurs, 2) whether these structural changes affect the purchasing behavior of consumers in Bangkok, 3) how entrepreneurs adapt to accommodate changes in the online sales structure, and 4) the factors influencing the success of the structural changes in online sales of steel businesses in Bangkok. The sample consisted of residents across 50 districts of Bangkok. The sample size was determined using Krejci and Morgan's table (1970) for a known population, at a 95% confidence level and 5% margin of error, resulting in a total of 400 respondents. Descriptive statistics included mean and standard deviation, while inferential statistics included t-test, ANOVA, and Pearson's correlation coefficient.

The results revealed that the correlation analysis between the independent variables for personal characteristics (such as gender, age,

income, occupation, and duration of steel business operation), marketing factors, technological factors, brand value, consumer behavior, and entrepreneurial adaptation to online sales, as well as the overall variables, showed positive correlations at moderate to high levels. No negative correlations were found among any of the variables.

Keywords: Online sales structure, Structural change, Steel entrepreneurs, Steel business

บทนำ

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ธุรกิจการประกอบการเหล็กของประเทศไทย อยู่ในลำดับต้น ๆ ผู้นำด้านการประกอบธุรกิจ และผู้นำการผลิตเหล็กมีคุณภาพ อุตสาหกรรมเหล็กเป็นหนึ่งในภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย โดยเฉพาะในภาคการก่อสร้างและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมนี้ต้องเผชิญกับความท้าทายทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ รวมถึงแนวโน้มราคาเหล็กที่มีความผันผวน ซึ่งสภาพการณ์ราคาเหล็ก และ อุตสาหกรรมเหล็กไทย ในปัจจุบัน ในปี 2566 ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มขึ้นเพียง 0.1% เมื่อเทียบกับการเพิ่มขึ้น 5.8% ในปี 2565 โดยดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก ซึ่งมีสัดส่วน 23% ของมูลค่าต้นทุนวัสดุก่อสร้างทั้งหมด เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่ออัตราการชะลอตัวของการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง โดยในปัจจุบัน อุตสาหกรรมเหล็กของไทยยังคงได้รับผลกระทบจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น อันเป็นผลมาจากราคาพลังงานและวัตถุดิบที่ผันผวน นอกจากนี้ อุปทานเหล็กในตลาดโลกยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยด้านภูมิรัฐศาสตร์ เช่น สงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน และมาตรการควบคุมการปล่อยมลพิษของจีนที่ส่งผลต่อกำลังการผลิตเหล็ก อย่างไรก็ตาม ความต้องการใช้เหล็กภายในประเทศยังคงอยู่ในระดับสูง เนื่องจากการขยายตัวของโครงการก่อสร้างภาครัฐและเอกชนแนวโน้มราคาเหล็ก และ อุตสาหกรรมเหล็กไทย

ดังนั้น สำหรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการขายออนไลน์หลักมีผลกระทบภาพรวม ไม่น้อย โดยจัดอยู่ในธุรกิจขายวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง โดยธุรกิจขายวัสดุอุปกรณ์ ก่อสร้าง เป็นธุรกิจที่มาแรงในทุกยุคทุกสมัย และความต้องการซื้อยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกับลูกค้าเก่า แต่ก็ยังมีคู่แข่งในตลาดเป็นจำนวนมาก ถ้าหากไม่มีกลยุทธ์การขายที่ดีก็อาจทำให้ยอดขายสะดุดจนขาดทุนได้ การนำระบบดิจิทัลมา ใช้ในร้านวัสดุก่อสร้าง ได้แก่ หลัก เป็นต้น ซึ่งแนวทางและข้อดีของการนำระบบ ดิจิทัลมาใช้ในร้านวัสดุก่อสร้าง 1) การใช้โปรแกรมบริหารสต็อกสินค้า 1.1) การ ติดตามสินค้าคงคลังแบบเรียลไทม์ โปรแกรมบริหารสต็อกช่วยให้ร้านสามารถ ตรวจสอบปริมาณสินค้าในคลังได้ทันที ลดปัญหาสินค้าหมดสต็อกหรือสต็อกเกิน จำเป็น ตัวอย่างโปรแกรมยอดนิยม เช่น Odoo, SAP, หรือ Microsoft Dynamics 1.2) การจัดกลุ่มและแยกประเภทสินค้าระบบช่วยแยกประเภทสินค้า เช่น วัสดุ โครงสร้าง, อุปกรณ์ตกแต่ง, หรือเครื่องมือช่างสามารถติดแท็กหรือกำหนด รหัสสินค้า (SKU) เพื่อให้ค้นหาได้ง่าย 1.3) การวิเคราะห์และพยากรณ์ความต้องการ สินค้าใช้ข้อมูลจากระบบในการวิเคราะห์แนวโน้มการขายคาดการณ์ปริมาณสินค้าที่ ต้องสั่งซื้อในอนาคต ลดปัญหาสินค้าเก่าเก็บ 2) ระบบจัดการคำสั่งซื้อและจัดส่ง สินค้า 2.1) การจัดการคำสั่งซื้อแบบอัตโนมัติระบบช่วยรวบรวมคำสั่งซื้อจากหลาย ช่องทาง เช่น เว็บไซต์, แอปพลิเคชัน หรือคำสั่งซื้อหน้าร้านลดข้อผิดพลาดที่เกิด จากการบันทึกข้อมูลด้วยมือ 2.2) การติดตามสถานะการจัดส่งสินค้า ลูกค้า สามารถตรวจสอบสถานะการจัดส่งสินค้าได้แบบเรียลไทม์ร้านค้าสามารถติดตาม การขนส่งเพื่อวางแผนการดำเนินงานได้ดีขึ้น 2.3) การปรับปรุงประสบการณ์ลูกค้า ลูกค้าสามารถสั่งซื้อสินค้าได้สะดวกผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์มีระบบแจ้งเตือน สถานะคำสั่งซื้อ เช่น กำลังเตรียมสินค้า, จัดส่งแล้ว, หรือสินค้าถึงปลายทาง ดังนั้น การนำระบบดิจิทัลมาใช้ในร้านวัสดุก่อสร้างเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจสามารถ แข่งขันได้ในยุคปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการใช้โปรแกรมบริหารสต็อกสินค้าเพื่อจัดการ สินค้าอย่างมีประสิทธิภาพ หรือการใช้ระบบจัดการคำสั่งซื้อและจัดส่งสินค้าเพื่อลด

ข้อผิดพลาดและเพิ่มความสะดวกให้ลูกค้า ร้านค้าที่ปรับตัวเข้าสู่การใช้เทคโนโลยี จะมีความได้เปรียบในการตอบสนองความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าในระยะยาว (K.O.H. International Co., Ltd., 2025) และ มูลค่า ตลาดออนไลน์ขยายตัว โดยปัจจุบันแนวโน้มคนรุ่นใหม่ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาที่เพิ่งเรียนจบ หรือวัยทำงานช่วงอายุ 25-35 ปี ต่างใฝ่ฝันที่จะเป็นเจ้าของธุรกิจหรือเป็นนายตนเอง โดยมีความเชื่อมั่นว่าการเป็นเจ้าของกิจการส่วนตัวจะเป็นช่องทางอันนำไปสู่อิสรภาพทางการเงินอย่างรวดเร็ว รวมทั้งความเป็นอิสระในการควบคุมวิถีชีวิตตนเอง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัย ผลของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการขายออนไลน์ กรณีศึกษา ผู้ประกอบการเหล็ก กรุงเทพมหานคร เพื่อค้นคว้าหาคำตอบ ผลกระทบต่อยอดขายการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการขายออนไลน์ส่งผลต่อยอดขายของผู้ประกอบการอย่างไร พฤติกรรมผู้บริโภคการเปลี่ยนแปลงนี้มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อของลูกค้าในกรุงเทพฯ หรือไม่ และการปรับตัวของผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการปรับตัวอย่างไรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการขายออนไลน์ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านคุณค่าในตราสินค้า ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้บริโภคมีผลต่อการปรับตัวของผู้ประกอบการ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านคุณค่าในตราสินค้า ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้บริโภค และการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์ ผู้ประกอบการเหล็กกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านคุณค่าในตราสินค้า

ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้บริโภค และการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์
ผู้ประกอบการเหล็กกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)
เก็บข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยในกรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยในกรุงเทพมหานคร ปี
2566 มีทั้งสิ้น 5,471,588 คน

2.กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยในกรุงเทพมหานคร
50 เขต

3.ขนาดกลุ่มตัวอย่าง การคำนวณขนาดตัวอย่างแบบทราบ
จำนวนประชากร ได้มาโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์
แกน (Krejci; & Mogan.1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาด
เคลื่อนร้อยละ 5 รวมทั้งสิ้น จำนวน 400 คน

4.การสุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก เพื่อเก็บ
ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ที่ได้จัดเตรียมไว้กระจายใน 50 เขต ของ
กรุงเทพมหานคร จำแนกจำนวนเท่าๆ กัน เขตละ 8 คน กลุ่มตัวอย่างเขตละ 8
คน ที่มีคุณลักษณะ 1) เป็นผู้ประกอบการเหล็ก 2) ผู้ประกอบการสุขภัณฑ์ 3)
สถานประกอบวัสดุก่อสร้าง 4) สถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับวัสดุการ
ก่อสร้าง 5) เพศชาย หรือเพศหญิง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือจากการศึกษาจาก
วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
วิจัย ผู้วิจัยนำเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุม และความ

สอดคล้องกับเรื่องวิจัย วัตถุประสงค์ของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ในแต่ละข้อคำถาม และให้ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไข เครื่องมือ มี 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพของผู้บริโภค และระยะเวลาการประกอบการวิสาหกิจสร้าง เป็นแบบสอบถามเป็นการสำรวจรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยปัจจัยด้านการตลาด ได้แก่ การส่งเสริมการขาย การตั้งราคาที่เหมาะสม และการสร้างความแตกต่างในผลิตภัณฑ์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านเทคโนโลยี ได้แก่ การยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ที่ทันสมัยและการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณค่าในตราสินค้า ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตราสินค้า ความภักดีต่อแบรนด์ และการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้บริโภค ได้แก่ ความสะดวกสบาย ความรวดเร็ว และความปลอดภัยในการซื้อสินค้าออนไลน์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ส่วนที่ 6 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปรับตัวของผู้ประกอบการหลัก ประกอบด้วย 1) การใช้เทคโนโลยี ได้แก่ SMEs ที่นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการขายออนไลน์ การใช้ระบบบริหารจัดการข้อมูล จะสามารถลดความเสี่ยงและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ 2) การพัฒนาทักษะ ได้แก่ การลงทุนในการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะของพนักงานจะช่วยให้ทีมงานมีความสามารถในการ

การปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่ ๆ รวมถึงการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล ได้แก่ การทำตลาดและสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าผ่านข้อมูลที่รวบรวมมาอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ 3.5 6

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัย ดังนี้ 1) สถิติเชิงพรรณนา เป็นการศึกษา และวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้ สถิติเบื้องต้นในการอภิปรายผล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2) สถิติเชิงอนุมาน สถิติ t - test เป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรที่มีการแจกแจงแบบปกติโดยกลุ่มตัวอย่างได้รับการสุ่มมาจากประชากรที่มีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) ไม่ทราบความแปรปรวนของประชากร (Weiss,1995) สถิติ ANOVA ตัวสถิติทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม ความแปรปรวนของข้อมูลทั้ง 2กลุ่มเท่ากันกับสถิติทดสอบ F จากตาราง ANOVA ในกรณีที่มีประชากรเพียง 2 กลุ่ม ซึ่งก็มีเงื่อนไขว่าความแปรปรวนของข้อมูลในประชากรแต่ละกลุ่มต้องเท่ากัน 3) สถิติในการหาความสัมพันธ์ของข้อมูลและทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation) โดยใช้เกณฑ์การแปลผล ขนาดของความสัมพันธ์ (Bartz, 1999)

สรุปผลการวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในกรุงเทพมหานครที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศหญิง ร้อยละ 53.58 ส่วนใหญ่อายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 33.57 ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ ส่วนตัว ร้อยละ

41.42 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5001 – 20,000 บาท ร้อยละ 52.61 และส่วนใหญ่ระยะเวลาการประกอบการวิสดูก่อสร้าง 1-3 ปี ร้อยละ 60.25

ปัจจัยปัจจัยด้านการตลาด พบว่า การส่งเสริมการขาย และ มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.66$, $S.D. = 0.62$ การตั้งราคาที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $M = 4.68$, $S.D. = 0.43$ การสร้างความแตกต่างในผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $M = 4.74$, $S.D. = 0.82$

ปัจจัยด้านเทคโนโลยี พบว่า การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.56$ $S.D = 0.68$ การปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล มีค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.44$ $S. D = 0.22$ การยอมรับเทคโนโลยีใหม่ มีค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.71$ $S.D = 0.74$

ปัจจัยด้านคุณค่าในตราสินค้า พบว่า ความเชื่อมั่นในตราสินค้า มีค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.56$ $S.D = 0.68$ ความภักดีต่อแบรนด์ มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.44$ $S.D = 0.22$ การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.71$ $S.D = 0.74$

ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้บริโภค พบว่า ความสะดวกสบายในการซื้อสินค้าออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.56$ $S.D = 0.68$ ความรวดเร็วในการซื้อสินค้าออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.44$ $S.D = 0.22$ ความปลอดภัยในการซื้อสินค้าออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.71$ $S.D = 0.74$

การปรับตัวของผู้ประกอบการเหล็ก พบว่า การใช้SMEs ที่นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการทำงาน มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.56$ $S.D = 0.68$ การพัฒนาทักษะลงทุนในการฝึกอบรม

และพัฒนาทักษะของพนักงาน มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.44$ $S.D = 0.22$ ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลตลาดและสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ $M = 4.71$ $S.D = 0.74$

ผลการเปรียบเทียบการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์
ผู้ประกอบการหลัก กรุงเทพฯ ของปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านคุณค่าในตราสินค้า ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้บริโภค จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ อาชีพของผู้บริโภค และระยะเวลาการประกอบธุรกิจก่อสร้าง พบว่า ด้านการตลาด ด้านเทคโนโลยี ด้านคุณค่าในตราสินค้า ด้านพฤติกรรมผู้บริโภค จำแนกตามอายุ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างกลุ่ม ($p < .05$)

การทดสอบความสัมพันธ์ ปัจจัยปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านคุณค่าในตราสินค้า ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้บริโภคกับการปรับตัวของผู้ประกอบการหลัก พบว่า

เพศมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์ผู้ประกอบการ ระดับสูงมาก ($r = 0.078$)

อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์ผู้ประกอบการ ระดับสูงมาก ($r = 0.072$)

รายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์ผู้ประกอบการ ระดับสูงมาก ($r = 0.073$)

อาชีพของผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์ผู้ประกอบการระดับสูงมาก ($r = 0.072$)

ระยะเวลาการประกอบธุรกิจก่อสร้างมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์ผู้ประกอบการ ระดับสูงมาก ($r = 0.067$)

ด้านการตลาดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์ผู้ประกอบการระดับปานกลาง ($r = 0.058$)

ด้านเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์ผู้ประกอบการ ระดับสูงมาก ($r = 0.077$)

ด้านคุณค่าในตราสินค้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์ผู้ประกอบการ ระดับสูงมาก ($r = 0.071$)

ด้านพฤติกรรมผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของผู้ประกอบการขายออนไลน์ผู้ประกอบการ ระดับสูงมาก ($r = 0.078$)

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง ผลของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการขายออนไลน์ กรณีศึกษา ผู้ประกอบการหลัก กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผล มีรายละเอียด ดังนี้

ปัจจัยปัจจัยด้านการตลาดมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของผู้ประกอบการหลักที่ศึกษาทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของPhanthira Narupanthawat (2022) ทำการวิจัยเรื่อง แผนธุรกิจการปรับปรุง/พัฒนาธุรกิจแบรนด์ Real Steel ขยายบริการแปรรูปเหล็กแผ่น ผลการวิจัยพบว่าจุดเริ่มต้นของแผนธุรกิจฉบับนี้เกิดจากความต้องการที่จะฟื้นฟู และพัฒนาธุรกิจครอบครัวของผู้วิจัยคือ ธุรกิจ ค้าปลีก - ส่งเหล็กรูปพรรณ ในปัจจุบันได้ดำเนินกิจการเข้าสู่ปีที่ 12 ซึ่งตลาดค้าปลีก - ส่งเหล็กรูปพรรณ จากอดีตสู่ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ไม่ว่าจะเป็นจำนวนคู่แข่งทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีมากขึ้น ซึ่งทำให้เกิดการแย่งชิงลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย ตลาดเหล็กรูปพรรณมีการแข่งขันในตลาดค่อนข้างสูง ทางผู้วิจัยจึงต้องการที่ปรับภาพลักษณ์แบรนด์และตราสินค้าให้มีความทันสมัยและเข้าใจง่าย โดยได้มีการคิดและวิจัยจนได้ชื่อแบรนด์ Real Steel (เรียลสตีล) และจากเมื่อก่อนทำการขายเหล็ก

รูปพรรณแบบค้ำปลีก – ส่งแก่ช่างรับเหมาทั่วไปเท่านั้น แต่แผนธุรกิจฉบับนี้ได้มีการเพิ่มสินค้าและบริการเพื่อขยายฐานลูกค้า โดยมีการวางกลุ่มเป้าหมายใหม่ของธุรกิจ ดังนั้นในส่วนของลูกค้าหลักของธุรกิจที่คาดหวังไว้จะเป็นกลุ่มช่างซ่อมงานในอุตสาหกรรมเครื่องจักรกล ซึ่งมีความต้องการใช้บริการเหล็กที่มี รูปแบบลักษณะเฉพาะที่ไม่สามารถหาซื้ออะไหล่ตามร้านขายอะไหล่เครื่องจักรทั่วไปมาทดแทนส่วนประกอบที่ได้ความเสียหายในเครื่องจักรได้ ต้องเป็นเหล็กที่มีรูปแบบลักษณะเฉพาะเท่านั้นที่สามารถใช้ได้ โดยผู้วิจัยจะสร้างจุดแข็งให้กับทางธุรกิจ คือทางร้านจะให้บริการออกแบบ เขียนแบบ และตัดสินค้าด้วยเครื่องมือตัดพลาสมา CNC เพื่อให้ได้เหล็กตามแบบ และลักษณะเฉพาะที่ทางลูกค้าต้องการ และได้วางกลุ่มลูกค้า รองรับเป็น บริษัทาน แท่งท่อไอเสียรถยนต์ ที่มีความต้องการหน้าแปลนท่อไอเสียเพื่อนำไปใช้ในการประกอบเชื่อมกับท่อไอเสียรถยนต์ ซึ่งหน้าแปลนท่อไอเสียรถยนต์ในแต่ละรุ่นมีความแตกต่างกันไป ทางบริษัท จะผลิตหน้าแปลนท่อไอเสียรถยนต์สำเร็จรูปตามรุ่นรถยนต์ที่ทางบริษัทานแท่งท่อไอเสียรถยนต์ต้องการด้วยเครื่องตัดพลาสมา CNC การเพิ่มเครื่องตัดพลาสมา CNC ยังส่งผลดีต่อการผลิตสินค้าเพื่อขาย ในส่วนของแผ่นเพลทซึ่งเป็นสินค้าที่ขายติดอันดับสองในหมวดหมู่วัสดุที่ขายอยู่ในปัจจุบัน เกิดเป็นกำไรส่วนเพิ่มขึ้นละ 4.32 บาท คิดเป็นอัตรา ร้อยละ 33.23 จากต้นทุนสินค้าแผ่นเพลทที่ซื้อมาขายในปัจจุบันนอกจากนี้บริษัทฯ ได้มีการปรับปรุงเพื่อสร้างการรับรู้ ในชื่อแบรนด์ Real Steel (เรียลสตีล) เพื่อสร้างภาพลักษณ์ใหม่ในคอนเซป “เรียลสตีล ตัวจริงเรื่องเหล็ก” ศูนย์รวมผลิตภัณฑ์และบริการเหล็กครบวงจร โดยมุ่งมั่นจัดหาสินค้าคุณภาพ ให้คำปรึกษา แปรูปเหล็กด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม จัดทำการตลาดผ่าน ช่องทาง ออฟไลน์ และออนไลน์ อันได้แก่ การติดตั้งป้ายเพิ่มการรับรู้ให้กับลูกค้าที่ขับผ่านทางหน้าร้านการจัดทำแคมเปญ “เพื่อนช่างได้ลด” เพื่อดึงดูดกลุ่มเพื่อนช่างให้มาใช้บริการพร้อมรับส่วนลดค่าบริการ การนำเสนอบริการจัดส่งสินค้าหน้าแปลนรถยนต์ ให้กับกลุ่มบริษัท/ร้านแท่งท่อไอเสีย รถยนต์ในเขตพื้นที่ให้บริการ การสร้างการรับรู้จากการ

ค้นหาโฆษณาผ่าน Google Ads ในรูปแบบ Search (Google Search) และ Display (Google Display Network) แแบรนด์ Real Steel (เรียลสตีล) มีเป้าหมายในการนำเสนอสินค้าด้วยกลยุทธ์ Focus Strategy มุ่งเน้นกลุ่มลูกค้าเฉพาะ Niche market ยึดถือการให้บริการตามความต้องการผู้บริโภค แผนการปรับปรุงและพัฒนาแบรนด์ Real Steel (เรียลสตีล) คาดว่าจะใช้เงินลงทุนประมาณ 2,169,700.00 บาท โดยเป็นเงินจากการเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในบริษัทจำนวน 1,000,000.00 บาท กู้ยืมจากสถาบันการเงิน จำนวน 1,200,000.00 บาท ปัจจุบัน ยอดขายโดยประมาณของทางบริษัทฯ 10,000,000 บาท ต่อปี จากแผนการลงทุนปรับปรุงและพัฒนาในครั้งนี้คาดว่าจะมีรายได้จากยอดขายปีที่หนึ่ง 6,080,880.00 บาท เพิ่มขึ้นจากยอดขายเดิมร้อยละ 60.80 ในปีที่ 1 แผนประมาณ การ 5 ปี อัตราผลตอบแทนการลงทุน (IRR) เท่ากับร้อยละ 70 Profitability Index เท่ากับ 5.34 คืนทุนได้ภายในระยะเวลา 2 ปี และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 3,003,100.00 บาท

ปัจจัยด้านเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของผู้ประกอบการ เหล็กทึบทางบอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Madhura Jaikla (2022) ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการปรับตัวของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้าของไทยที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการปรับราคาคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดนของสหภาพยุโรป ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าทางเลือกเทคโนโลยีที่ดีที่สุดจากเกณฑ์พิจารณาของผู้ประกอบการ ที่ควรได้รับการส่งเสริมเพื่อดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้าของไทย สำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ คือ การสร้างระบบตรวจวัดและควบคุมเพื่อให้อุปกรณ์ทำงานมีประสิทธิภาพสูงสุด (process control for annealing process) รองลงมาเป็น เทคโนโลยีการติดตั้งเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนในเตาอบเหล็กให้มีพื้นที่มากขึ้น (high-efficiency recuperates for annealing process) ซึ่งเป็นเทคโนโลยี ที่มี

ระยะเวลาคืนทุนรวดเร็วและมีราคาต้นทุนต่ำ เนื่องจากผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับเกณฑ์พิจารณาด้านระยะเวลาคืนทุนและต้นทุนมากที่สุด สำหรับผู้ประกอบการขนาดเล็กยังไม่มีเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอุตสาหกรรมหลักและหลักกล้าในการศึกษา ซึ่งนโยบายภาครัฐที่เหมาะสมในการสนับสนุนการปรับตัวของผู้ประกอบการเพื่อดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) นโยบายภาครัฐที่เหมาะสมที่สุดในกลุ่มมาตรการกลไกตลาด (Market-based Instruments: MBI) ได้แก่ มาตรการสนับสนุนด้านการเงินในลักษณะการให้เงินทุนและเงินอุดหนุน (Fund/Grant) และสิทธิประโยชน์ทางภาษี (Tax Incentives) เนื่องจากผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับเกณฑ์พิจารณาผลด้านต้นทุนเป็นหลัก 2) นโยบายภาครัฐที่เหมาะสมที่สุดในกลุ่มมาตรการที่ไม่ใช่กลไกตลาด (non-Market based Instruments: nMBI) ได้แก่ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (R&D for Technology) และการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) เช่น การจัดอบรม การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับรู้เกี่ยวกับมาตรการ EU-CBAM ในระดับน้อยถึงปานกลาง การพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการจึงมีความสำคัญในการสนับสนุนการปรับตัวเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ทั้งนี้ ภาครัฐสามารถดำเนินนโยบายทั้งสองกลุ่มพร้อมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคผู้ประกอบการได้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสูงสุดของนโยบายภาครัฐที่สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ดังนั้น ผลที่ได้จากงานศึกษานี้จะเป็นองค์ความรู้สำหรับการพิจารณาทางเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการและใช้เป็นแนวทางพิจารณาโยบายภาครัฐที่สำคัญสำหรับสร้างแรงจูงใจในการปรับตัวของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมหลักและหลักกล้าเพื่อดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ปัจจัยด้านคุณค่าในตราสินค้ามีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของผู้ประกอบการเหล็กทศทางบอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chanin Jungsoponwittayawat, Thanapon Kotthan, Bandit Phangnirun, and Chomphu Saisema. (2024) ทำวิจัยเรื่อง บุพปัจจัยและความสำเร็จของธุรกิจอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงผู้ประกอบการ นวัตกรรมการจัดการ ความคล่องตัวขององค์กรศักยภาพเชิงพลวัตร และความสำเร็จของธุรกิจอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศไทย อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 2) ภาวะผู้นำเชิงผู้ประกอบการ นวัตกรรมการจัดการ ความคล่องตัวขององค์กร ศักยภาพเชิงพลวัตร ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แบบจำลองความสำเร็จของธุรกิจอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศไทย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีชื่อว่า LIAD Strategy Model (L : Entrepreneur Leadership Development, I : Organization Innovation, A : Organization Agility, D : Dynamic Potential Organization) นอกจากนี้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพยังพบว่า ในการสร้างความสำเร็จของธุรกิจอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศไทยนั้น ผู้ประกอบการต้องมีเทคโนโลยีในการผลิตที่ทันสมัย พัฒนาผลิตภัณฑ์เหล็กรูปแบบใหม่ๆ ให้มีมาตรฐานระดับสากล การขายผ่านแพลตฟอร์มการค้าออนไลน์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเหล็กให้มีศักยภาพสูงขึ้น

ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้บริโภคมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของผู้ประกอบการเหล็กทศทางบอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chatchal Tasara (2020) ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคผ่านช่องทางออนไลน์ พบว่า การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การตัดสินใจของผู้บริโภคที่ตัดสินใจซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคผ่านช่องทางออนไลน์ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้อง

กับพฤติกรรมของผู้บริโภค การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิจัยเชิงผสมผสาน โดยการสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคผ่านช่องทางออนไลน์กับผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคผ่านช่องทางออนไลน์จำนวน 400 กลุ่มตัวอย่าง ผ่านแบบสอบถามออนไลน์และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกกับผู้บริหาร นักการตลาด ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปีและทำงานในบริษัทอุตสาหกรรมอุปโภคบริโภค ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคผ่านช่องทางออนไลน์มีจำนวนทั้งสิ้น 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยทางการตลาด ปัจจัยความไว้วางใจ และปัจจัย ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคผ่านช่องทางออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับผู้ซื้อที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ เหตุผลในการตัดสินใจ ช่วงเวลาในการตัดสินใจและช่องทางในการตัดสินใจ ซึ่งในมุมมองของนักการตลาดจะให้ความสำคัญกับการกำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน ความน่าเชื่อถือของแพลตฟอร์มที่จะทำให้ผู้บริโภคให้ความเชื่อมั่น หากองค์กร หรือผลิตภัณฑ์มีความแข็งแกร่งสามารถสร้างช่องทางของตนได้แต่หากแบรนด์ยังไม่แข็งแกร่งการใช้ช่องทางอื่นที่ได้รับความนิยมของตลาดเพื่อการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและการเพิ่มยอดขาย อีกทั้งการวิเคราะห์พฤติกรรมลูกค้ามาช่วยในการวางแผนการจัดการกลยุทธ์ทางการตลาด

เพศ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการประกอบการวัสดุก่อสร้าง ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านคุณค่าในตราสินค้า ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้บริโภคที่แตกต่างกันกับการปรับตัวของผู้ประกอบการแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับงานวิจัย Suradet Buaphanwilai (2020) ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าวัสดุก่อสร้างจากร้านซีเมนต์ไทยโฮมมาร์ทของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ และมีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 40,001-60,000 บาท ผู้ซื้อสินค้าตัดสินใจซื้อสินค้าโดยพิจารณาจากผลิตภัณฑ์ และปัจจัย

ทางด้านราคาเป็นหลัก รองลงมาคือด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ปัจจัยด้านสาธารณูปโภคและสิ่งก่อสร้าง และปัจจัยด้านกระบวนการผู้ให้บริการที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ลูกค้ำที่เข้ามาซื้อสินค้าที่ร้านซีเมนต์ไทย โฮมมาร์ท ลูกค้ำจะให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ที่มีให้เลือกหลากหลายตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ ดังนั้นถ้าที่ร้านมีการแสดงสินค้าให้สามารถเห็นภาพของสินค้าที่โดดเด่นรวมทั้งการให้ข้อมูลของพนักงานเกี่ยวกับการใช้สอยสินค้านั้น ๆ จะช่วยให้ลูกค้ำสามารถตัดสินใจซื้อได้รวดเร็วขึ้น และถ้ามีกิจกรรมส่งเสริมการขายเข้ามาประกอบการขายก็จะทำให้ลูกค้ำสามารถตัดสินใจซื้อสินค้าได้เร็วขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Patcharapom Baopratum (2019) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและพฤติกรรมการตัดสินใจซื้ออสังหาริมทรัพย์ของผู้บริโภคในเขตอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี โดยใช้ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 ตัวอย่าง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้บริโภคในอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่แตกต่างกันตามอายุ การศึกษาสถานะ และอาชีพที่ต่างกัน จากมุมมองของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ สิ่ง queผู้บริโภคให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ผู้บริโภคจะเน้นไปที่ราคาที่ตรงกับคุณภาพมากที่สุด ปัจจัยด้านสถานที่จัดส่ง ผู้บริโภคจะเน้นทำเลที่สะดวกต่อการเดินทางมากที่สุด ผู้บริโภคจะให้ความสำคัญกับพนักงานที่มีความสัมพันธ์อันดีเป็นปัจจัยขับเคลื่อนการตลาดมากที่สุด และพบว่าปัจจัยทางประชากรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริโภคในการซื้ออสังหาริมทรัพย์ในอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี เพศ อายุ และรายได้สัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้ออสังหาริมทรัพย์ของผู้บริโภค การซื้ออสังหาริมทรัพย์เป้าหมายการมองเห็นร้านค้าอสังหาริมทรัพย์เป็นสิ่งสำคัญในการมาใช้บริการร้านค้าอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้ยังพบว่าระดับการศึกษา สถานะ อาชีพ ขนาดครอบครัว มี

ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้าง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างและวิธีการชำระค่าสินค้ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพศ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการประกอบการวัสดุก่อสร้าง ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านคุณค่าในตราสินค้า ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของผู้ประกอบการ ระดับปานกลาง ถึงสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $p < .05$ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานสอดคล้องกับงานวิจัยของ Paranee Sahakijusakul (2022) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการสั่งซื้อสินค้าวัสดุก่อสร้างผ่านช่องทางออนไลน์ของผู้ประกอบการที่รับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพทำงานธุรกิจรับเหมาก่อสร้างที่มีธุรกิจขนาดเล็ก ประสบการณ์การทำงาน 1 – 5 ปี ในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ประกอบด้วย ตำแหน่งงาน ขนาดธุรกิจและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลในการสั่งซื้อสินค้าวัสดุก่อสร้างผ่านช่องทางออนไลน์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ยกเว้นการศึกษาไม่มีอิทธิพลในการสั่งซื้อสินค้าวัสดุก่อสร้างผ่านช่องทางออนไลน์ปัจจัยด้านส่วนสมทางการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายวัสดุก่อสร้างช่องทางออนไลน์ด้านการส่งเสริมการตลาดวัสดุก่อสร้างผ่านช่องทางออนไลน์ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการให้บริการผลิตภัณฑ์วัสดุก่อสร้างผ่านช่องทางออนไลน์ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีอิทธิพลในการสั่งซื้อสินค้าวัสดุก่อสร้างผ่านช่องทางออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ยกเว้นด้านราคาไม่มีอิทธิพลในการสั่งซื้อสินค้าวัสดุก่อสร้างผ่านช่องทางออนไลน์พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์มีอิทธิพลในการสั่งซื้อสินค้าวัสดุก่อสร้างผ่านช่องทางออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับ Patcharaporn Baopratum (2019) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ

วัสดุก่อสร้างของผู้บริโภคในเขตอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า พบว่าผู้บริโภคในเขตอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรีที่มีอายุระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด แตกต่างกัน โดยปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ผู้บริโภคจะให้ความสำคัญในด้านความ หลากหลายของผลิตภัณฑ์มากที่สุด ปัจจัยด้านราคาผู้บริโภคจะให้ความสำคัญกับ ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพมากที่สุด ปัจจัยด้านสถานที่จัดจำหน่ายผู้บริโภคจะให้ความสำคัญกับสถานที่ตั้งมีการเดินทางที่สะดวกมากที่สุด และปัจจัยด้านการ ส่งเสริมการตลาดผู้บริโภคจะให้ความสำคัญกับพนักงานมีมนุษยสัมพันธ์มากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างของผู้บริโภคในเขต อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี โดยเพศ อายุ และรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้าง ด้าน วัตถุประสงค์ในการซื้อวัสดุก่อสร้าง ด้านสื่อสำคัญที่ทำให้รู้จักร้านวัสดุก่อสร้าง และด้านวันมาที่ใช้บริการร้านวัสดุก่อสร้าง นอกจากนี้ยังพบว่า ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และจำนวนประชากรในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้าง ด้านผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้าง และด้านวิธีการชำระค่าสินค้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1 ควรศึกษาแนวทางกลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดธุรกิจเหล็กในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล คือ การโฆษณาผ่านช่องทางสังคมออนไลน์ การประชาสัมพันธ์ผ่านช่อง ทางสังคมออนไลน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร การขายโดยบุคคลผ่านช่องทางออนไลน์ และการส่งเสริมการขายด้วยวิธีการ ลดราคา

2 ควรมีการศึกษาผลกระทบด้านผลการดำเนินงานของกิจการของ ธุรกิจเหล็กในด้านลูกค้าชาวต่างประเทศที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทาง การเมืองในระดับมาก จึงส่งผลให้รายได้ / ยอดขายเหล็ก

3 ควรมีการศึกษาการแก้ไขปัญหา คือการหาทางออกร่วมกันระหว่างความสมดุลของความมั่นคงและสร้างศักยภาพในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศไทยมั่นคงและยั่งยืน

4 ควรมีการศึกษาผลกระทบธุรกิจเหล็กต่อชุมชนให้เกิดการกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวไปสู่ประชาชนในพื้นที่

References

- Baopratum, P. (2019). *Factors related to marketing mix factors and construction material purchasing decision behavior of consumers in Kaeng Khoi District, Saraburi Province* (Master's thesis, Bangkok University).
- Buaphanwilai, S. (2020). *Factors affecting consumers' decision to purchase construction materials from Cement Thai Home Mart in Bangkok* (Independent study, Siam University).
- Jaikla, M. (2022). *Adaptation guidelines for Thai iron and steel industry operators affected by the European Union's carbon border adjustment mechanism (CBAM)* (Master's thesis, Thammasat University).
- Jungsoponwittayawat, C., Kotthan, T., Phangnirun, B., & Saisema, C. (2024). Precursors and success of the steel industry in Thailand. *Journal of Political Science, Suan Sunandha Rajabhat University*, 7(2).
- K.O.H. International Co., Ltd. (2025). *Implementing digital systems in construction material stores*. Retrieved April 9, 2025, from <https://www.kohinter.com/>

- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Nattanan. (2019). *Online marketing: A project on economics*. Retrieved February 17, 2021, from <https://sites.google.com/site/nattananacc27/kar-teibto-khxng-kar-kha-xxnlin>
- Sahakitsakul, P. (2022). *Factors influencing satisfaction with online construction material purchases among construction contractors in Bangkok* (Master's thesis, Srinakharinwirot University).
- Tasara, C. (2020). *Factors affecting consumer goods purchase decision-making behavior via online channels* (Master's thesis, Master of Business Administration Program in Business Innovation Management, Silpakorn University).
- Weiss, N. A. (1995). *Introductory statistics*. Addison-Wesley Publishing Company.

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่

Factors affecting the decision to choose to become self-employed of the new generation

อริสา ทองเต็ม¹ และโสภณ ชุมทองโต¹

Arisa Thongtoem¹ and Sophon Chumthongdo¹

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

¹Faculty of Management Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat

University, Nakhon Si Thammarat Province, Thailand

Email: arisa21114500@gmail.com

Email: Sophon_chu@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี และต้องไม่เกิน 40 ปี เป็นผู้ที่มีความต้องการเลือกประกอบอาชีพอิสระ เนื่องจากไม่ทราบจำนวนที่แน่นอนผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ W.G. Cochran จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอกโดยใช้สถิติเชิงอนุมานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ได้แก่ One-way ANOVA, T Test, F Test และ Chi-square ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.62 แสดงให้เห็นมีการกระจายตัวของเพศหญิง

มากกว่าเพศชาย ซึ่งมีมีอายุเฉลี่ยค่อนข้างน้อยและอยู่ในวัยทำงานตอนต้นหรือวัยสร้างตัวมีอายุ 26-30 ปี ร้อยละ 26.49 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 22.86 แสดงให้เห็นว่าประชากรเป็นกลุ่มที่มีความรู้และความเข้าใจในระดับหนึ่ง และอาชีพที่ประชากรกลุ่มนี้เลือกที่จะประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 18.96 จากสัดส่วนความแตกต่างของร้อยละของแต่ละรายการแสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่

ผลการศึกษาปัจจัยภายในที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ปัจจัยภายใน ได้แก่ ค่านิยม ความรับรู้เกียรติและชื่อเสียง ความเข้าใจอาชีพที่เกี่ยวข้องกับคน/ข้อมูล ความภูมิใจในอาชีพทัศนคติที่มีต่ออาชีพ ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ปัจจัยค่านิยม ($\bar{X}$ = 4.59 , S.D. = 0.933) ปัจจัยทัศนคติที่มีต่ออาชีพ ($\bar{X}$ = 4.30 , S.D. = 0.789) ปัจจัยความภูมิใจในอาชีพ ($\bar{X}$ = 4.30 , S.D. = 0.839) มีระดับความคิดเห็นในระดับดีมาก และ ปัจจัยความรู้เกียรติและชื่อเสียง ($\bar{X}$ = 3.98 , S.D. = 0.869) ปัจจัยความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับคน/ข้อมูล ($\bar{X}$ = 3.57 , S.D. = 1.306) มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก

ผลการศึกษาปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ปัจจัยภายนอก ได้แก่ แนวโน้มทางการตลาดลักษณะงาน ค่าตอบแทน โอกาสในความก้าวหน้า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ปัจจัยลักษณะงาน ($\bar{X}$ = 4.41 , S.D. = 0.678) ปัจจัยแนวโน้มทางการตลาด ($\bar{X}$ = 4.19 , S.D. = 0.874) มีระดับความคิดเห็นในระดับดีมาก

และ ปัจจัยโอกาสและความก้าวหน้า ($\bar{X}$ = 4.11 , S.D. = 0.975) ปัจจัย
ค่าตอบแทน ($\bar{X}$ = 4.00 , S.D. = 0.975) มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก
คำสำคัญ: อาชีพอิสระ, การตัดสินใจเลือก, คนรุ่นใหม่

Abstract

This research aimed to study two primary areas concerning the new generation in Nakhon Si Thammarat Province (NST): 1) personal factors and 2) internal and external factors affecting the decision to become a freelancer. The target population consisted of individuals in NST aspiring to be freelancers. Since the exact population size was unknown, a sample of 385 participants was determined using W.G. Cochran's formula. The collected data were analyzed using SPSS for descriptive statistics (frequency, percentage, mean, and standard deviation) and inferential statistics (One-way ANOVA, t-test, F-test, and chi-square test).

Regarding individual factors, the results showed that the majority of respondents were female (56.62%). The largest age group was 26-30 years old (26.49%). In terms of education, most participants held a bachelor's degree (22.86%), and the most common occupation was farming (18.96%).

The analysis of internal factors influencing the decision to become a freelancer revealed that several aspects were rated at a very high level: values ($\bar{x}$ = 4.59, SD = 0.933), attitude towards the career ($\bar{x}$ = 4.30, SD = 0.789), and pride in the career ($\bar{x}$ = 4.30,

SD = 0.839). Furthermore, the perception of honor and reputation ($\bar{x} = 3.98$, SD = 0.869) and understanding of people/information ($\bar{x} = 3.57$, SD = 1.306) were rated at a high level.

As for external factors, several were rated at a high level in affecting the decision to become a freelancer. These included job characteristics ($\bar{x} = 4.41$, SD = 0.678), market trends ($\bar{x} = 4.19$, SD = 0.874), opportunities and advancement ($\bar{x} = 4.11$, SD = 0.975), and compensation ($\bar{x} = 4.00$, SD = 0.975).

Keywords: Freelance, New generation

บทนำ

ในปัจจุบันมีค่านิยมในการเลือกประกอบอาชีพซึ่งเป็นผลที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง สภาพแวดล้อม และเทคโนโลยีได้เข้ามาเสริมปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี สิ่งหนึ่ง ที่เข้ามามีบทบาทกับทุกคนและทุกอาชีพก็คืออินเทอร์เน็ต ที่ถูกนำมา ประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน และมีการพัฒนาจนเข้ามาปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ของคนในยุคปัจจุบันเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็น เทคโนโลยีที่สามารถนำมาปรับใช้กับสินค้าและบริการ

การประกอบอาชีพอิสระนับเป็นทางเลือกทางรอดหนึ่งของ แรงงานยุคโควิด 19 สะท้อนจากผลสำรวจภาวะการทำงานของประชากรได้มีการระบุว่าวิกฤตโควิด 19 ส่งผลให้โครงสร้างการจ้างงานของไทยเปลี่ยนแปลง ไปมาก ธุรกิจลดการจ้างแรงงานลง และผลักดันให้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งใหม่ผู้ผลิตเร่งการใช้เทคโนโลยี หุ่นยนต์และปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามา แทนที่แรงงานคน เพื่อให้กระบวนการผลิตไม่หยุดชะงักในช่วงของมาตรการ

Social distancing และพบว่าแรงงานตอนต้น (อายุ 15-29 ปี) ได้รับผลกระทบการถูกเลิกจ้าง/ลดชั่วโมงทำงานจากวิกฤตโควิด-19 มากกว่าแรงงานผู้ใหญ่ ต่อมาส่งผลการทำงานแบบเดิม ๆ ถูกแทนที่ด้วยรูปแบบการทำงานที่มีความยืดหยุ่นเป็นอิสระ ทำให้มีอาชีพเกิดขึ้นมากมายแต่ละอาชีพมีความเฉพาะเนื่องจากความถนัด บุคลิกภาพ ความชอบ ทักษะ ความรู้ที่แตกต่างกัน ทำให้คนรุ่นใหม่มีทางเลือกที่มากยิ่งขึ้นไม่ใช่เพียงแค่พนักงานออฟฟิศหรืออาชีพที่ต้องเป็นลูกจ้าง ยิ่งไปกว่านั้นอัตราค่าตอบแทนที่สูงกว่าการทำงานประจำที่มีเงินเดือนทุกเดือนแต่ต้องแบกรับกับความกดดันในที่ทำงานกลับกัน อาชีพอิสระสามารถขึ้นอยู่กับความขยันและความสม่ำเสมอของตนเอง ทำให้ปัจจุบันคนรุ่นใหม่เลือกที่จะประกอบอาชีพอิสระและมีแนวโน้มมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบัน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565)

สำหรับสถานการณ์การเลือกประกอบอาชีพอิสระในประเทศไทย ในปี 2566 มีผู้ประกอบอาชีพอิสระ 20.46 ล้านคน สัดส่วน 52.19% ของผู้มีงานทำ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีสัดส่วน 47.81% (ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน) โดยเป็นผู้ประกันตน ตามมาตรา 40 (ประกอบอาชีพอิสระ ทำงานไม่มีนายจ้าง) จำนวน 10.98 ล้านคน และเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) จำนวน 2.60 ล้านคน (กองบรรณาธิการ, 2567)

ข้อมูลจากทะเบียน ในปี 2566 จังหวัดนครศรีธรรมราชมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,540,953 คน แบ่งเป็น วัยเด็ก 0-17 ปี จำนวน 310,157 คน วัยแรงงานช่วงแรก 18-25 ปี จำนวน 157,824 คน วัยแรงงาน ช่วงปลาย 26-59 ปี จำนวน 759,825 คน และวัยผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป 305,482 คน อื่น ๆ จำนวน 7,665 คน ซึ่งจังหวัดนครศรีธรรมราชเศรษฐกิจโดยทั่วไปมักขึ้นอยู่กับภาคการเกษตร อาชีพหลัก คือ ทำสวนยางพารา ทำสวนปาล์มน้ำมัน ทำนา ทำไร่ การปลูกผลไม้ (สวนสมรม) ทำสวนมะพร้าว การประมง การ

เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการทำ
ธุรกิจส่วนตัวหรือเป็นการทำกันเป็นครอบครัว (สนง.พมจ.นครศรีธรรมราช
,2566)

แรงงานนอกระบบหรือผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ จังหวัด
นครศรีธรรมราชปี 2565 ข้อมูลจากสำนักงานสถิติจังหวัด พบว่า ผู้มีงานทำที่
อยู่ในแรงงานนอกระบบหรือผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน 463,149 คน
โดยแยกเป็นเพศชาย จำนวน 260,323 คน คิดเป็นร้อยละ 56.21 และเพศ
หญิง จำนวน 202,826 คน และ ร้อยละ 43.79 ตามลำดับ จำแนกตามอายุ
พบว่าส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 60 ปีขึ้นไป จำนวน 80,107 คน (ร้อยละ 17.30)
รองลงมาคือผู้มีอายุ 50-54 ปีจำนวน 63,544 คน (ร้อยละ13.72) และอายุ
40-44 ปีจำนวน 56,450 คน (ร้อยละ 12.19) อายุ 55-59 ปี จำนวน 56,441
คน (ร้อยละ 12.19) ส่วนช่วงอายุ 15-19 มีน้อยที่สุด จำนวน 6,939 คน (ร้อย
ละ 11.34)

จากการรายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี
2566 ของสำนักงานแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มีผู้ทำงานส่วนตัว
หรือประกอบอาชีพอิสระในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีจำนวน 40.18 %
แบ่งเป็น ผู้ชาย จำนวน 203,661 คน ผู้หญิง จำนวน 114,542 รวม 348,153
คน และช่วยธุรกิจครอบครัว 16.93% แบ่งเป็น ผู้ชาย จำนวน 62,990 คน
ผู้หญิง จำนวน 83,667 คน คิดเป็น จำนวน 494,811 คน จากจำนวนทั้งหมด
866,412 คน ซึ่งเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งที่ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลือกที่จะประกอบอาชีพอิสระมากกว่าเป็นลูกจ้างประจำและมีแนวโน้มขึ้น
(สนง.แรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช,2566)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้จัดทำกรวิจัยในหัวข้อ
เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่”

ซึ่งเป็นการศึกษากลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความต้องการที่จะประกอบอาชีพอิสระ และอาศัยอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจากผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงที่มีเกิดขึ้นตามยุคสมัยและเพื่อให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ ให้เกิดความรู้ความเข้าใจในปัจจัยส่วนบุคคล และแรงจูงใจในด้านต่างๆรวมทั้งแนวคิดใหม่ๆหลายด้านทำให้มองเห็นทิศทางของความต้องการสินค้าและบริการ ซึ่งเป็นโอกาสสำคัญในการปรับตัว การสร้างงานสร้างอาชีพ ควบคู่ไปกับการประกอบและต่อยอดธุรกิจให้เติบโตได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่
2. เพื่อศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี และต้องไม่เกิน 40 ปี และต้องเป็นผู้ที่มีความต้องการเลือกประกอบอาชีพอิสระ

กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่ประกอบอาชีพอิสระที่แน่นอน ดังนั้นขนาดตัวอย่างสามารถ คำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างของ W.G. Cochran โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ ซึ่งทำได้กลุ่มตัวอย่าง 385.16 หรือประมาณ 385 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยแบบ การสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ กรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยแบ่ง แบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยภายใน (Push Factor) ได้แก่ ปัจจัยค่านิยม ปัจจัยความรู้เกรียติและชื่อเสียง ปัจจัยความเข้าใจที่เกี่ยวข้อง คน/ข้อมูล ปัจจัยความภูมิใจในอาชีพ และปัจจัยทัศนคติที่มีต่ออาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยภายนอก (Pull Factor) ได้แก่ ปัจจัยแนวโน้มทางการตลาด ปัจจัยลักษณะงาน ปัจจัยค่าตอบแทน และปัจจัยโอกาสและความก้าวหน้า

โดยใช้เครื่องมือประเภทมาตราประมาณค่า (Rating Scale) แบบไลเคิร์ตสเกล (Likert Scale) เป็นการให้สเกลคำตอบ 5 ระดับ จากนั้นน้อยไปมาก ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน = ปัจจัยมีความสำคัญมากที่สุด

ระดับ 4 คะแนน = ปัจจัยมีความสำคัญมาก

ระดับ 3 คะแนน = ปัจจัยมีความสำคัญปานกลาง

ระดับ 2 คะแนน = ปัจจัยมีความสำคัญน้อยมาก

ระดับ 1 คะแนน = ปัจจัยมีความสำคัญน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การประเมินเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทางผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามขึ้นเอง โดยศึกษาจากทฤษฎี แนวความคิด จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยนำข้อคำถามมาสร้างแบบสอบถามโดย *Google form* จำนวน 30 ชุดเป็นขั้นตอนการเตรียมข้อมูลเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเมื่อได้แบบสอบถามแล้วส่งลิงก์ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อทำการตรวจสอบและแก้ไขจุดบกพร่อง ได้ค่าความเชื่อมั่น (*reliability*) ตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (*coefficient Alpha*) ได้เท่ากับ 0.936 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามอยู่ในระดับที่เหมาะสมสามารถเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลได้แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจากตัวอย่าง 385 คน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้รับข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับการตอบครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ทางผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (*Descriptive Method*)

เป็นการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ (*Percentage*) และการแจกแจงความถี่ (*Frequency*)

การวิเคราะห์สถิติอนุมาน (*Inferential Statistics*)

สถิติ One-way ANOVA, T-Test, F-Test และ Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และการทดสอบความแตกต่างแบบรายคู่ ใช้วิธีการ Post Hoc ของ Least – significant Difference

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล		
เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	167	43.38
หญิง	218	56.62
รวม	385	100
อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
16-20 ปี	54	14.03
21-25 ปี	89	23.12
26-30 ปี	102	26.49
31-35 ปี	80	20.78
36-40 ปี	60	15.58
รวม	385	100
ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมตอนต้น	69	17.92
มัธยมตอนปลาย	55	14.29
ปวช.	82	21.30
ปวส.	68	17.66
กศน.	8	2.08
ปริญญาตรี	88	22.86
สูงกว่าปริญญาตรี	15	3.90
รวม	385	100
อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ

เกษตรกร	73	18.96
บริการขับรถ	19	4.94
บริการส่งอาหาร	52	13.51
ขายสินค้าออนไลน์	65	16.88
ช่างแต่งหน้า	19	4.94
ช่างภาพ	18	4.68
ติวเตอร์สอนพิเศษ	13	3.38
นักเขียน	4	1.04
ธุรกิจส่วนตัว	55	14.29
พ่อค้า-แม่ค้า	50	12.99
นายหน้า (ขายสินค้า)	17	4.42
รวม	385	100

จากการสำรวจผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.62 แสดงให้เห็นมีการกระจายตัวของเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งมีมีอายุเฉลี่ยค่อนข้างน้อยและอยู่ในวัยทำงานตอนต้นหรือวัยสร้างตัวมีอายุ 26-30 ปี ร้อยละ 26.49 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 22.86 แสดงให้เห็นว่าประชากรเป็นกลุ่มที่มีความรู้และความเข้าใจในระดับหนึ่ง และอาชีพที่ประชากรกลุ่มนี้เลือกที่จะประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 18.96 จากสัดส่วนความแตกต่างของร้อยละของแต่ละรายการแสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ปัจจัยใน

ปัจจัยภายในของคนรุ่นใหม่				
ปัจจัยภายในที่มีของคนรุ่นใหม่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น	อันดับที่

ปัจจัยค่านิยม				
การประกอบอาชีพอิสระช่วยให้ท่าน รู้สึกว่าท่านเป็นที่ยอมรับ	4.71	1.194	มากที่สุด	1
การประกอบอาชีพอิสระช่วยให้ท่านมีโอกาสที่จะพัฒนาความรู้ที่ท่านเคยได้เรียนรู้มา	4.53	0.916	มากที่สุด	3
การประกอบอาชีพอิสระช่วยให้ท่านมีโอกาสได้สร้างความประทับใจให้ผู้อื่น	4.53	0.688	มากที่สุด	2
รวม	4.59	0.933	มากที่สุด	1
ปัจจัยความรู้เกี่ยวกับภัยและชื่อเสียง				
การประกอบอาชีพอิสระช่วยให้ท่านเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป	4.05	0.784	มาก	1
การประกอบอาชีพอิสระช่วยให้ท่านได้รับเกียรติจากสังคม	3.86	0.891	มาก	3
การประกอบอาชีพอิสระช่วยให้ท่านมีโอกาสที่จะมีชื่อเสียงในแวดวงอาชีพนี้	4.02	0.932	มาก	2
รวม	3.98	0.869	มาก	4
ปัจจัยความเข้าใจที่เกี่ยวข้องคน/ข้อมูล				
ท่านอยากประกอบอาชีพอิสระเพราะอยากทำตามแบบอย่างของเพื่อน/พี่น้อง	3.58	1.227	มาก	2
ปัจจัยภายในของคนรุ่นใหม่				
ปัจจัยภายในที่ของคนรุ่นใหม่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น	อันดับที่

ท่านอยากประกอบอาชีพอิสระ ตามอย่างครู/อาจารย์	3.31	1.420	ปานกลาง	3
ท่านอยากประกอบอาชีพอิสระ ตามบุคคลมีชื่อเสียงในแวดวง อาชีพนี้	3.76	1.268	มาก	1
รวม	3.57	1.306	มาก	5
ท่านมีความเชื่อมั่นในการการ ประกอบอาชีพอิสระ	4.34	0.758	มากที่สุด	2
ท่านรู้สึกว่าคุณเองมีประสิทธิภาพ ในการประกอบอาชีพอิสระ	4.29	0.795	มากที่สุด	3
รวม	4.30	0.839	มากที่สุด	3
ปัจจัยทัศนคติที่มีต่ออาชีพ				
ท่านมีความสนใจในการการ ประกอบอาชีพอิสระ	4.23	0.738	มากที่สุด	3
ท่านชื่นชอบในการประกอบอาชีพ อิสระ	4.26	0.811	มากที่สุด	2
ท่านมีใจรักในการประกอบอาชีพ อิสระ	4.42	0.819	มากที่สุด	1
รวม	4.30	0.789	มากที่สุด	2

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของครูรุ่นใหม่ พบว่า ปัจจัยค่านิยม ($\bar{X}$ = 4.59 , S.D. = 0.933) ปัจจัยทัศนคติที่มีต่ออาชีพ ($\bar{X}$ = 4.30 , S.D. = 0.789) ปัจจัยความภูมิใจในอาชีพ ($\bar{X}$ = 4.30 , S.D. = 0.839) มีระดับความคิดเห็นในระดับดีมาก และ ปัจจัยความรู้เกี่ยวกับเกียรติและชื่อเสียง ($\bar{X}$ = 3.98 , S.D. = 0.869) ปัจจัยความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับคน/ข้อมูล ($\bar{X}$ = 3.57 , S.D. = 1.306) มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ตามลำดับ

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ปัจจัยนอก

ปัจจัยภายนอกของคนรุ่นใหม่				
ปัจจัยภายนอกที่ของคนรุ่นใหม่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น	อันดับที่
ปัจจัยแนวโน้มทางการตลาด				
อาชีพอิสระมีแนวโน้มทางการตลาด ที่ดี	4.29	0.808	มากที่สุด	2
อาชีพอิสระมีแนวโน้มที่จะขยาย และเติบโตอย่างต่อเนื่อง	4.33	0.731	มากที่สุด	1
อาชีพอิสระมีความมั่นคงชัดเจน	3.96	1.003	มาก	3
รวม	4.19	0.847	มากที่สุด	2
ปัจจัยลักษณะงาน				
อาชีพอิสระมีความน่าสนใจ	4.21	0.774	มากที่สุด	3
อาชีพอิสระมีความท้าทาย ความสามารถ	4.52	0.595	มากที่สุด	1
อาชีพอิสระมีการทำงานที่มีอิสระใน การเลือกปฏิบัติ	4.50	0.666	มากที่สุด	2
รวม	4.41	0.678	มากที่สุด	1
ปัจจัยค่าตอบแทน				
อาชีพอิสระมีค่าตอบแทนที่ เหมาะสมกับงาน	4.37	0.710	มากที่สุด	1
อาชีพอิสระมีความเหมาะสม ระหว่างปริมาณของงานและ ค่าตอบแทนที่ได้รับ	4.34	0.847	มากที่สุด	2
อาชีพอิสระมีสวัสดิการต่างๆ อย่าง เหมาะสม	3.90	1.369	มาก	3
รวม	4.00	0.975	มาก	4
ปัจจัยโอกาสและความก้าวหน้า				

อาชีพอิสระมีโอกาสเติบโต ก้าวหน้า	4.16	0.917	มาก	1
อาชีพอิสระมีความเป็นไปได้ของ การเจริญก้าวหน้าในงาน	4.09	0.914	มาก	3
อาชีพอิสระมีอนาคตที่สดใส	4.09	0.888	มาก	2
รวม	4.11	0.906	มาก	3

ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของ
คนรุ่นใหม่ พบว่า ปัจจัยลักษณะงาน ($\bar{X}$ = 4.41 , S.D. = 0.678) ปัจจัย
แนวโน้มทางการตลาด ($\bar{X}$ = 4.19 , S.D. = 0.874) มีระดับความคิดเห็นใน
ระดับดีมาก และ ปัจจัยโอกาสและความก้าวหน้า ($\bar{X}$ = 4.11 , S.D. = 0.975)
ปัจจัยค่าตอบแทน ($\bar{X}$ = 4.00 , S.D. = 0.975) มีระดับความคิดเห็นในระดับ
มาก ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

จากการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลในการตัดสินใจเลือก
ประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ กรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า
เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจเลือก
ประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากการทดสอบสมมติฐานปัจจัยภายใน พบว่า ปัจจัยภายใน ได้แก่
ค่านิยม ความรู้เกียรติและชื่อเสียง ความเข้าใจอาชีพที่เกี่ยวข้องกับคน/
ข้อมูล ความภูมิใจในอาชีพ ทศนคติที่มีต่ออาชีพ ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่อ
การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากการทดสอบสมมติฐานปัจจัยภายนอก พบว่า ปัจจัยภายนอก
ได้แก่ แนวโน้มทางการตลาด ลักษณะงาน ค่าตอบแทน โอกาสใน

ความก้าวหน้า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ
อิสระของคนรุ่นใหม่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีเพศ อายุ และระดับ
การศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของคน
รุ่นใหม่ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมศักดิ์ ตัสโต (2564) ที่
ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงใจต่อการเลือกประกอบอาชีพช่วงวิกฤติ
Covid-19 ของกลุ่ม Generation Y ในจังหวัดภูเก็ต โดยพบว่าปัจจัยส่วน
บุคคลที่ต่างกันมีการเลือกประกอบอาชีพที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ ($\$P < 0.01\$$) โดยเฉพาะการเลือกประกอบอาชีพส่วนตัวเพื่อ
สร้างรายได้ในช่วงวิกฤติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็น
ตัวแปรสำคัญในการกำหนดทิศทางการตัดสินใจประกอบอาชีพของคนรุ่น
ใหม่

ในส่วนของปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยค่านิยม การรับรู้เกียรติและ
ชื่อเสียง ความเข้าใจเกี่ยวข้องกับคนหรือข้อมูล ความภูมิใจในอาชีพ และ
ทัศนคติที่มีต่ออาชีพ พบว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือก
ประกอบอาชีพอิสระของคนรุ่นใหม่ในกรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพสิน บรรพโต (2562) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพล
ต่อความต้องการเลือกประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมบริการของนักศึกษา
ปริญญาตรี โดยพบว่าปัจจัยภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\$ \bar{x} =$
 $3.75\$$) ซึ่งปัจจัยการรับรู้เกียรติและชื่อเสียงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\$ \bar{x} =$
 $4.40\$$) รองลงมาคือความเข้าใจที่เกี่ยวกับคนหรือข้อมูล และความภูมิใจ
ในอาชีพตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการสร้างภาพลักษณ์และการรับรู้ถึงคุณค่า
ในอาชีพมีผลอย่างมากต่อการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับปัจจัยภายนอก อันได้แก่ ปัจจัยแนวโน้มทางการตลาด ลักษณะงาน ค่าตอบแทน และโอกาสความก้าวหน้า พบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพลิน บรรพโต (2562) เช่นกัน ที่พบว่าปัจจัยภายนอกโดยรวมมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.46$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าปัจจัยด้านค่าตอบแทนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.57$) รองลงมาคือด้านลักษณะงาน และโอกาสในความก้าวหน้าตามลำดับ ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าแม้คนรุ่นใหม่จะให้ความสำคัญกับปัจจัยภายในเป็นหลัก แต่ปัจจัยด้านผลตอบแทนที่คุ้มค่าและลักษณะงานที่ตรงกับความต้องการยังคงเป็นองค์ประกอบสำคัญภายนอกที่มองข้ามไม่ได้ในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาปัญหา และความต้องการของผู้ประกอบอาชีพอิสระอย่างเจาะลึก เพื่อสะท้อนปัญหา หลัก และหาแนวทางสนับสนุนกิจกรรมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น
2. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการประกอบอาชีพอิสระเพิ่มเติม เช่น ความรู้ เกี่ยวกับอาชีพอิสระ คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อให้ทราบข้อมูลสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและการวางแผน พัฒนาทักษะ และสามารถให้เป็นแนวทางประกอบในการส่งเสริมการจัดแผนการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม
3. ควรเปรียบเทียบกลุ่มบุคคลเพื่อหารูปแบบการประกอบอาชีพอิสระที่เหมาะสมกับผู้ประกอบอาชีพ ต่อไป
4. ควรศึกษาตัวแปรที่ส่งผลให้ผู้ประกอบอาชีพอิสระต่อไปในระยะยาว

References

- Editorial Team. (2024). Investment Management Methods in 2024. Thai Rath Online.
https://www.thairath.co.th/money/investment/wealth_management/2790772
- Chanya Jaikamahaeng. (2017). Factors Affecting Career Choice Decisions of Undergraduate Students in Public and Private Higher Education Institutions in Bangkok. [Master's Thesis, National Institute of Development Administration]. http://www.me-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-4-1_1594551331.pdf
- Jiranan Waisrisang. (2009). Factors Affecting Career Choice Decisions of Undergraduate Students in Public and Private Higher Education Institutions in Bangkok. [Master's Thesis, National Institute of Development Administration].
- Nattaphan Khechaman. (2008). Organizational Behavior. SE-EDUCATION.Bank of Thailand. (2022, March 1). Thai Economy After COVID-19: Trends and Challenges.
https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/articles/Article_1Mar2022.html
- Banyong Tojinda. (2002). Organization and Management. Amorn Printing. Parama Satawetin. (1990). Expectations, Perceptions, and Trends of Repeat Service Use of

- Customers Using Deposit Services at Kiatnakin Bank Public Company Limited, Asoke Branch. [Master's Thesis, Srinakharinwirot University].
thesis.swu.ac.th/swuthesis/man/kaewta-/t.pdf
- Teaching Supplement. (2024). Introduction to Careers. DLTV Distance Learning Foundation. <https://dltv.ac.th/teachplan/lists/6/3418>
- Pailin Banpato. (2024). Factors Influencing Career Choice in the Service Industry among Undergraduate Students in Hotel Management in Bangkok and Metropolitan Areas. [Master's Thesis, Bangkok University].
http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/3908/3/pailin_banp.pdf
- Siriwan Serirat. (2009). Marketing Management: Strategy Analysis and Decision Making. Thammasat University.
- Office of Social Development and Human Security, Nakhon Si Thammarat. (2024). Nakhon Si Thammarat Labor Situation Report, Q3. <https://nakhonsithammarat.m-society.go.th/wp-content/uploads/2024/07/>
- Suchitra Tharanan. (2009). Human Resource Development (4th ed.). Faculty of Public Administration, National Institute of Development Administration.
- Sutathip Maichum. (2007). Decision to Enroll in Non-Formal Education Programs at the Secondary Level Among Students at Non-Formal Education Service Centers in

Mueang District, Yala Province. [Master's Independent Study, National Institute of Development Administration].

Aumnat Theerawanich. (2010). Modern Management (3rd ed.). Kasetsart University.

Udomsak Tasto. (2020). Personal Factors and Motivation Influencing Career Choice During the COVID-19 Crisis Among Generation Y Population in Phuket Province. [Master's Thesis, Ramkhamhaeng University]. http://www.mbaphangnga-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2563-1-3_1631073442.pdf

AD ADDICT. (2024). Advertising in the Digital Age: Trends and Strategies. [Image]. Facebook. <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=735010471996363&id=100064622504226&set=a.623002669863811>

วารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE, NAKHON SI THAMMARAT
RAJABHAT UNIVERSITY

แบบฟอร์มขอส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ลง

วารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอส่งบทความตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการ

ข้าพเจ้า (ผู้ส่งบทความ) ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง ☐ อาจารย์ ☐ นักศึกษา

หลักสูตร..... สาขา.....

มหาวิทยาลัย

ชื่อเรื่องบทความ (ภาษาไทย)

ชื่อเรื่องบทความ (ภาษาอังกฤษ)

..... ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เลขที่..... หมู่ที่.....
..... ชอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
..... โทรศัพท์..... E-mail.....

มีความประสงค์ขอส่ง

- ☐ บทความวิจัย
☐ บทความวิชาการ

เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งบทความดังกล่าวนี้ข้าพเจ้าขอรับรองว่ายังไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารใดมาก่อน และไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาของวารสารอื่น ในระหว่างการรอตีพิมพ์ หากข้าพเจ้าขอเพิกถอนบทความ ข้าพเจ้ายินยอมรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายใดๆ อันอาจเกิดขึ้น

ในการนี้ข้าพเจ้าได้ดำเนินการจัดพิมพ์ ตามรูปแบบการเขียนบทความวิจัยที่คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำหนดไว้ทุกประการและได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้จัดส่งเนื้อหาบทความ จำนวน 1 ฉบับ ให้แก่กองบรรณาธิการวารสาร เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ลงนาม.....ผู้ส่งบทความ
(.....)

**หลักเกณฑ์การจัดทำต้นฉบับ วารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช**

บทความวิจัย	บทความวิชาการ
➤ ชื่อบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	➤ ชื่อบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
➤ ชื่อผู้วิจัยทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	➤ ชื่อผู้วิจัยทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
➤ สถานที่ทำงานของผู้วิจัย	➤ สถานที่ทำงานของผู้วิจัย
บทคัดย่อ) Abstract) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยให้ขึ้นต้นด้วยบทคัดย่อ ที่เป็นภาษาไทยและท้ายบทคัดย่อให้กำหนดคำสำคัญ)Keyword)	บทคัดย่อ) Abstract) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยให้ขึ้นต้นด้วยบทคัดย่อ ที่เป็นภาษาไทยและท้ายบทคัดย่อให้กำหนดคำสำคัญ)Keyword)
เนื้อหา จะเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ เป็นการเขียนบทความที่ใช้งานวิจัยที่ศึกษาเป็นฐานในการเขียนในเนื้อหาจะประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้ 1) บทนำ 2) วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3) ระเบียบวิธีการวิจัย 4) สรุปผลการวิจัย 5) การอภิปรายผล	เนื้อหา จะเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ เนื้อหาประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้ 1) บทนำ 2) เนื้อหา 3) บทสรุป

6) ข้อเสนอแนะ 7) กิตติกรรมประกาศ ถ้ามี	
References เอกสารอ้างอิง จะต้องเป็นภาษาอังกฤษ หากเป็นการอ้างอิงภาษาไทยให้ทำการแปลเป็นภาษาอังกฤษ และเขียนตามรูปแบบ APA ฉบับล่าสุด	References เอกสารอ้างอิง จะต้องเป็นภาษาอังกฤษ หากเป็นการอ้างอิงภาษาไทยให้ทำการแปลเป็นภาษาอังกฤษ และเขียนตามรูปแบบ APA ฉบับล่าสุด

วารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นวารสารเพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และบทความทางวิชาการ ทางการศึกษา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ประยุกต์ ของบุคลากร นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และจากบุคคลทั่วไปจากหน่วยงานภายนอก

1. ประเภทของผลงานที่จะพิมพ์

บทความวิจัยหรือบทความวิชาการ ความยาวไม่เกิน 10 หน้ากระดาษA4 แนวตั้ง มีการตั้งค่า (ตาราง และอ้างอิงด้วย ,รวมภาพถ่าย) หน้ากระดาษและระยะขอบ ด้านบน3.5cm ด้านล่าง 2.5 cm. ด้านขวา 2.5 cm. ด้านซ้าย 2.5 cm. และมีการจัดรูปแบบ 1 คอลัมน์ เนื้อหาใช้ตัวพิมพ์ TH SarabunPSK ขนาดตามที่กำหนดในแต่ละหัวข้อ และต้องไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารหรือหนังสือใดมาก่อน

2. รูปแบบของการเขียนผลงาน

เพื่อความเป็นมาตรฐานของวารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ข้อเขียนที่เป็นบทความที่จะลง

พิมพ์ในวารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการ ควรมีลักษณะเรียบเรียงตามลำดับดังนี้

3. การอ้างอิงในเนื้อหาและรายการอ้างอิงท้ายบทความ

ใช้วิธีการอ้างอิงตามรูปแบบ APA ฉบับล่าสุด แต่ละรายการที่มีการอ้างอิงในเนื้อหา จะต้องมียารายการอ้างอิงที่สมบูรณ์ปรากฏอยู่ในรายการหรืออ้างอิง ท้ายบทความ

ทุกบทความไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ รายการอ้างอิงทุกรายการทั้งในเนื้อหา และท้ายบทความ ต้องเขียนเป็นภาษาอังกฤษ หากเอกสารที่ใช้อ้างอิงเป็นภาษาไทย ต้องแปลหรือทับศัพท์แบบถอดอักษร (Transliterate) และให้ระบุท้ายรายการว่า (in Thai)

รูปแบบการลงรายการผู้แต่งอ้างอิงในเนื้อหา

ผู้แต่งคนไทย : นามสกุลผู้แต่ง เช่น Manlae

ผู้แต่งชาวต่างประเทศ : นามสกุลผู้แต่ง เช่น Skinner

ผู้แต่ง 2 คน : นามสกุลผู้แต่ง & นามสกุลผู้แต่ง เช่น Magee

& Kramer ((2006

ผู้แต่ง 3-7 คน : นามสกุลผู้แต่งนามสกุลผู้แต่ง ,,... & นามสกุลผู้แต่ง เช่น Ardestani, Ferracchiati, Gopikrishna, Redkar, Sivakumar & Titus ((2002

ผู้แต่งมากกว่า 7 คนขึ้นไป : นามสกุลผู้แต่งคนแรก ตามด้วย et al. เช่น Mercer et al. ผู้แต่งที่เป็นสถาบัน เช่น Ministry of Education

3.1 การอ้างอิงในเนื้อหา ใช้วิธีการอ้างอิงแบบนาม-ปี โดยระบุชื่อผู้แต่งและปีพิมพ์ ในกรณีที่เป็นการอ้างอิงเนื้อหาโดยตรงหรือ แนวคิด

บางส่วนหรือเป็นการคัดลอกข้อความบางส่วนมาโดยตรง ควรระบุเลขหน้าไว้ด้วย โดยพิมพ์ต่อท้ายปีพิมพ์ คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) รูปแบบการอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหา มี 3 รูปแบบ ดังนี้

1. (ผู้แต่ง, ปีพิมพ์, เลขหน้า ไว้ท้ายข้อความที่อ้างอิง (เช่น)Lertkhai, & Nilakan, 2019, p. 15) กรณีที่ไม่ปรากฏเลขหน้าให้ลงแค่ชื่อผู้แต่งกับปีพิมพ์ไว้ในวงเล็บเดียวกัน)Manlae, 2020)

2. ผู้แต่ง ปีพิมพ์, เลขหน้ากรณีมีการระบุชื่อผู้แต่งใน (เนื้อหาแล้ว ไม่ต้องระบุไว้ในวงเล็บท้ายข้อความที่อ้างอิง เช่นManlae (2020, p. 14) studied.....ไม่ปรากฏเลขหน้าให้ลงแค่ชื่อผู้แต่งกับปีพิมพ์โดยลงปีพิมพ์ไว้ในวงเล็บ Lertkhai).2019)

3. การอ้างอิงสารมากกว่าหนึ่งเรื่องที่ผู้แต่งต่างกัน เรียงลำดับตามอักษรชื่อผู้แต่งคั่นด้วยเครื่องหมาย อัฒภาค); เช่น Several studies (Miller, 1999; Shafranske & Mahoney, 1998)

4. ในการอ้างอิงเอกสารแทรกในเนื้อหา) โดยที่ไม่ใช่เอกสารต้นฉบับ(ให้ระบุชื่อเอกสารต้นฉบับและคำว่า “as cited in” ตามด้วยชื่อผู้แต่งเอกสารทุติยภูมิและปีพิมพ์ สำหรับการลงรายการอ้างอิงท้ายเล่ม ลงชื่อผู้แต่งเอกสารทุติยภูมิเท่านั้น เช่น Bass. (1985, as cited in Vago-Gadot, 2009)

5. การอ้างการสื่อสารระหว่างบุคคลอาจเป็นจดหมายโต้ตอบส่วนบุคคล บันทึก อีเมล กลุ่มสนทนาหรือ กระดานข่าวอิเล็กทรอนิกส์ การสัมภาษณ์หรือสนทนาทางโทรศัพท์ โดยระบุชื่อผู้ที่ทำการสื่อสาร ประเภทของการสื่อสาร และเดือน วันที่, ปี ค .ศ.เช่น Lutes. (personal communication, April 18, 2020) Manlae.) Interview, June 26, 2020)

6. การอ้างอิงเอกสารที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ใส่ชื่อเอกสารหรือชื่อเรื่องแทนชื่อผู้เขียน ถ้าเป็นชื่อบทความ ชื่อบทที่หรือชื่อ

เว็บไซต์ใส่เครื่องหมายอัฒประกาศคู่ (“ ”)เช่น On free care (“Study Finds ,”2019) หรือ The book college Bound Seniors) 2020

3.2 รายการอ้างอิงท้ายบทความ ให้รวบรวมเอกสารทั้งหมดที่ใช้อ้างอิงไว้ท้ายบทความ จัดเรียงตามลำดับตัวอักษรชื่อผู้แต่ง ใช้รูปแบบการลงรายการตามระบบ APA ฉบับล่าสุด ตัวอย่างการเขียน

หนังสือทั่วไป	
รูปแบบ	ชื่อผู้แต่ง.\.(ปีที่พิมพ์) \ ชื่อเรื่อง\ ครั้งที่พิมพ์) . (เป็นต้นไป 2 พิมพ์ครั้งที่\ สถานที่พิมพ์:\สำนักพิมพ์.
ผู้แต่ง คน 1	Harris, M. B. (.(1995 <i>Basic statistics for behavioral science research.</i> Boston: Allyn and Bacon. Suttirat, C. (2010). <i>New Learning Management.</i> Nonthaburi: Sahamit Printing Leasing. (in Thai)
ผู้แต่ง คน 2	Magee, J., & Kramer, J. (.(2006 <i>Concurrency state models & Java programs.</i> West Sussex, UK: John Wiley.
ผู้แต่ง คน 7-3	Ardestani, K., Ferracchiati, F. C., Gopikrishna, S., Redkar, T., Sivakumar, S., & Titus, T. (.(2002 <i>Visual basic .NET threading</i>

	<i>handbook</i> . Birmingham. UK: Wrox Press.
ผู้แต่งมากกว่า 7 คน ขึ้นไป	Mercer, D. W., Kent, A., Nowicki, S. D., Mercer, D., Squier, D., Choi, W., ...Morgan, C. (.(2004 <i>Beginning PHP .5</i> Indianapolis, IN: Wiley.
ผู้แต่งเป็นสถาบัน	Office of the National Culture Commission.)1990 .(<i>Essays on Cultural Thailand</i> . Bangkok: Office of the National Culture Commission. (in Thai)
ไม่ปรากฏ นามผู้แต่ง	<i>The new international Webster's comprehensive dictionary of the English language</i> . (1998). Naples, Florida: Trident Press International.
ไม่ปรากฏเมืองที่ พิมพ์/สำนักพิมพ์	ให้ใส่ n.p.
หรือไม่ปรากฏ ปีที่ พิมพ์	ให้ใส่ n.d.
หนังสือแปล	
รูปแบบ	ชื่อผู้แต่ง .\ \ .(ปีที่พิมพ์)\ \ ชื่อเรื่อง \ \ ครั้งที่) .(พิมพ์\ \ ,ชื่อผู้แปล) \ ผู้แปล.(สถานที่พิมพ์ :\ สำนักพิมพ์ต้นฉบับ) . .ศ.พิมพ์ปี คXXX(ถ้ามี)

	Stanislavski, K. (2008) <i>My life in art</i> (J. Benedetti, Trans.). London: Routledge.
บทความในหนังสือ	
รูปแบบ	ชื่อผู้เขียนบทความ .\ (ปีที่พิมพ์) \ ชื่อบทความ . \ ใน \ ชื่อหนังสือ \ (ครั้งที่พิมพ์) \ .น) \ เลขหน้าบทความจากหน้าใดถึง หน้าใด. (สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์ .
	Holland, J .L) .1973 .(Making vocational choice .in <i>A Theory of Career</i> .)pp. 12-18 .(New Jersey : Prentice-Hall .
วารสาร	
รูปแบบ	ชื่อผู้เขียนบทความ .\ (ปีที่พิมพ์) \ ชื่อ บทความ .\ ชื่อวารสาร, \ ปีที่(ฉบับที่ ถ้ามี), \ เลขหน้า.
	Manlae, W. (2019). Identity Students of in Information Management Program at Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. <i>Journal of Information Science</i> , 36(4), 39-58. (in Thai)
วารสารที่ได้รับการ ตอบรับการตีพิมพ์ และอยู่ในระหว่างรอ	Zuckerman, M., and Kieffer, S. C. (in press). Race differences in face- ism: Does facial prominence imply

ตีพิมพ์ ให้ใช้คำว่า “in press” หรือ “อยู่ระหว่างการตีพิมพ์” แทนที่ปีพิมพ์	dominance? <i>Journal of Personality and Social Psychology</i> .
สารานุกรม	
รูปแบบ	ชื่อผู้เขียนบทความ .\\ .(ปีที่พิมพ์)\\ ชื่อบทความ .\ ชื่อสารานุกรม. \\ เล่มที่, \n .\ เลขหน้า.
	Bennett, J .M) .1989 .(Speed reading . <i>The World Book Encyclopedia</i> .18, p .774.
นิตยสาร	
รูปแบบ	ชื่อผู้เขียนบทความ .\\ .(เดือนที่พิมพ์ ,ปี)\\ ชื่อบทความ .\ ชื่อนิตยสาร, \\ ปีที่ (ฉบับที่) , \n.\ เลขหน้า.
	Henricus, J. (2011, June). Peace time boom. <i>Business Traveller</i> , pp. 56-60.
หนังสือพิมพ์	
รูปแบบ	ชื่อผู้เขียนบทความ .\\ .(วันเดือนปีที่พิมพ์ ,ปี)\\ ชื่อบทความ .\ ชื่อหนังสือพิมพ์, \\ ปีที่(ฉบับที่), \ n.\ เลขหน้า.

	Chuenprasaeng, P) .2010, 11 February .(Touch phone and MP3 player in one . <i>The Nation</i> , 20)1513(, p .7A.
วิทยานิพนธ์	
รูปแบบ	ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์ .\\ .(ปีที่พิมพ์)\\ ชื่อ วิทยานิพนธ์ .\\ .(ชื่อปริญญา) \ ชื่อมหาวิทยาลัย ,\ชื่อคณะ,\ชื่อสาขาวิชาหรือภาควิชา.
	Jindasu, N. (2007). <i>Public spirit of the students: BanPongThakam School Sung Men DistrictPhrae Province</i> . (Master of Education Thesis). Naresuan University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (In Thai)
การสัมภาษณ์	
รูปแบบ	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .\\ .(ปีที่สัมภาษณ์)\\ ตำแหน่ง ผู้ให้สัมภาษณ์ .(ถ้ามี)\\ สัมภาษณ์, \ วัน \ เดือน \ ปี.
	Oupadissakoon, S) .1993 .(Dean of the Graduate School, Kasetsart University. <i>Interview</i> , 8 July 1993) .in Thai)
รายงานการวิจัย	
รูปแบบ	ชื่อผู้เขียน .\\ .(ปีที่พิมพ์)\\ ชื่อรายงานการวิจัย .(รายงานการวิจัย)\\สถานที่

	พิมพ์ :\สำนักพิมพ์.
	Jirapanthong, W. (.(2010 <i>Development of selection model to support higher education (undergraduate programs) using data mining technique</i> (Research report). Bangkok: Dhurakij Pundit University.) in Thai)
เอกสารรายงานการประชุม	
รูปแบบ	ชื่อผู้เขียนบทความ .\\ (ปีที่พิมพ์)\\ ชื่อ บทความ .\\ใน \ ชื่อเอกสาร \ ชื่อรายงานการ ประชุมสัมมนา,\.น) \ เลขหน้าที่ปรากฏ .(\\ สถานที่พิมพ์ :\ สำนักพิมพ์.
	Lichstein, K .L., Johnson, R .S., Womack, T .D., Dean, J .E., and Childers, C .K) .2018) Relaxation therapy for poly-pharmacy use in elderly insomniacs and noninsomniacs .In T .L . <i>Rosenthal Reducing medication in geriatric populations . Symposium conducted at the meeting of the First International Congress of</i>

	Behavioral Medicine,) p. 145). Uppsala, Sweden: n.p.
เว็บไซต์	
รูปแบบ	ชื่อผู้เขียน .\ (ปีที่พิมพ์)\ ชื่อเรื่อง .\ สืบค้น \ ปี, เดือน วันจาก , \ URL ของเว็บไซต์ที่เข้าถึง
	National Library of Thailand. (2018). <i>NLT smart library</i> . Retrieved 2020, January 2, from https://www.nlt.go.th/th/ . (in Thai)
ยูทูป	
รูปแบบ	ชื่อผู้เขียน. \ (ปี, เดือน วันที่เผยแพร่). \ ชื่อเรื่อง. [ประเภทของข้อมูล]. \ สืบค้นจาก \ URL ของเว็บไซต์ที่เข้าถึง
	Apsolon, M. (2019, September 9). <i>Real ghost girl caught on Video Tape 14</i> [Video file]. Retrieved from http://www.youtube.com/watch?v=6nyGCbxD848
สื่อโสตทัศนและสื่ออื่น ๆ	
รูปแบบ	ชื่อผู้จัดทำ (หน้าที่). \ (ปีที่ผลิต). \ ชื่อเรื่อง. \ [ระบุลักษณะของสื่อ]. \ สถานที่ผลิต: \ หน่วยงานที่เผยแพร่.
	Chason, K. W. and Sallustio, S. (2002). <i>Hospital preparedness for bioterrorism</i> [video]. Secaucus NJ: Network for Continuing Medical Education.

4. การส่งต้นฉบับของบทความ ในรูปแบบ file Microsoft Word และ .Pdf ที่ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Kanokwan_jea@nstru.ac.th หรือผ่าน QR Code เท่านั้น

QR cord ส่งบทความวิจัย

5. สิทธิของกองบรรณาธิการ

ในกรณีที่บรรณาธิการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็น ผู้ตรวจบทความวิจัยหรือบทความทางวิชาการมีความเห็นว่าควรแก้ไขความบกพร่องทางกองบรรณาธิการ จะส่งต้นฉบับให้ผู้เขียนพิจารณา จัดการแก้ไขให้เหมาะสมก่อนที่จะลงพิมพ์ ทั้งนี้กองบรรณาธิการจะยึดถือความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเกณฑ์

รูปแบบการเขียนบทความวิจัย

[ชื่อบทความ ภาษาไทย]

[ชื่อบทความ ภาษาอังกฤษ]

ชื่อ-สกุลผู้นิพนธ์¹ ชื่อ-สกุลผู้นิพนธ์ร่วม² และชื่อ-สกุลผู้นิพนธ์ร่วม³ [ภาษาไทย]

ชื่อ-สกุลผู้นิพนธ์¹ ชื่อ-สกุลผู้นิพนธ์ร่วม² และชื่อ-สกุลผู้นิพนธ์ร่วม³

[ภาษาอังกฤษ]

¹หลักสูตร.....สาขาวิชา.....ชื่อสถาบัน.....E-mail.....

²หลักสูตร.....สาขาวิชา.....ชื่อสถาบัน.....E-mail.....

³หลักสูตร.....สาขาวิชา.....ชื่อสถาบัน.....E-mail.....

[ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ]

บทคัดย่อ

[พิมพ์เนื้อหาตรงนี้]

คำสำคัญ : [พิมพ์เนื้อหาตรงนี้]

Abstract

[พิมพ์เนื้อหาตรงนี้]

Keywords : [พิมพ์เนื้อหาตรงนี้]

บทนำ

[พิมพ์เนื้อหาตรงนี้]

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

[พิมพ์เนื้อหาตรงนี้]

ระเบียบวิธีการวิจัย

[พิมพ์เนื้อหาตรงนี้]

สรุปผลการวิจัย

[พิมพ์เนื้อหาตรงนี้]

การอภิปรายผล

[พิมพ์เนื้อหาตรงนี้]

ข้อเสนอแนะ

[พิมพ์เนื้อหาตรงนี้]

กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี)

References

[พิมพ์เนื้อหาตรงนี้]